C:\Users\Plazma\Desktop\Knhy pdf\K\Kessler Leo\Kessler Leo-Ardeny-Operace Lítice.PDB

PDB Name: Operace Lítice
Creator ID: REAd
PDB Type: TEXt
Version: 0
Unique ID Seed: 0
Creation Date: 22.11.2004
Modification Date: 22.11.2004
Last Backup Date: 1.1.1970
Modification Number: 0

POZNÁMKA VYDAVATELE
Tak co nám k tomu můžete říct?
Proč spisovatel, známý jako autor umělecké prózy, vystupuje náhle ve svém díle jako jednající postava? Nebývá to zvykem, avšak Leo Kessler, renomovaný au-tor početné řady románů o 2. světové válce, uveřejně-ných v poslední čtvrtině 20. století, to v právě vydáva-ném díle udělal.
Je to skutečně zajímavá a dosud nezodpovězená otázka: Z jakého důvodu se k tomu sedmdesátiletý au-tor odhodlal? Může nás napadnout, že to bylo třeba z určitého exhibicionismu, nebo možná z nostalgie, či šlo o záměrné provokování...? Snad nám sám autor ně-kdy vysvětlí, proč vystupuje jako významná literární postava v událostech, kterých se před více než půl sto-letím zúčastnil.
Mně, jako vydavateli, se však Kesslerovy důvody zdají velmi prosté: Autor - před padesáti lety mladý účastník bojů na západní frontě - vnímal vše očima na-dějného, talentovaného umělce, který potřebuje životní zkušenosti, jež se mohou stát podstatnými složkami je-ho budoucí tvůrčí praxe. Tehdejší spisovatelský novic ukládal některé z oněch hrozných a mnohdy otřesných zkušeností krušných let do své paměti, aby jich později využil. To je ostatně společné mnoha autorům umělec-ké prózy, že si uchovávají v paměti dramatické nebo ne-obvyklé události z dob svého mládí až do konce své tvůrčí dráhy...
A cožpak to nebyly vysoce dramatické události, jichž byl mladý muž svědkem i aktérem? Jeho život často vi-

KNIHA PRVNÍ
"Z" JAKO ZRÁDCE
"Jaký to oheň, jaká víra plane v mužích před dlouhým pochodem, když ještě neprocitla zem a kohout nepřivolal den?"

Thomas Hardy, Muži, kteří se dávají na pochod

Most ozařovalo mihotavé žluté světlo svíčky, které v groteskním zvětšení vrhalo stíny na šedé stěny špina-vé kuchyně.
"Měl jsem v Nebrasce za sousedy Němce," řekl Kessler. Pokrčil rameny, jako by vysvětloval něco, co snad ani nestojí za řeč, a s úsměvem dodal: "Každý, kdo tam žil, musel mluvit německy, dokonce i čistokrevní bílí Američani. Jinak pro místní Němce jednoduše nee-xistovali."
Dodenburg se znovu na Kesslera upřeně podíval.

"Kessler," ozval se po chvíli, "to není německé jmé-no. Nejste snad Žid?"
Urostlý Američan se znovu usmál. V jeho drsné tváři se pobaveně zaleskly chytré šedé oči: "To by bylo poně-kud zvláštní, obersturmbannfuhrere, viďte? Já si aspoň neumím představit, že by nějaký icik dobrovolně pomá-hal příslušníkům SS. Vy snad ano?"
Dodenburg nevzrušeně prohodil:
"Dejme tomu, že máte pravdu, Kesslere." Narovnal se na židli a Američan si tak mohl na jeho vypjaté hrudi v černé uniformě prohlédnout radu vyznamenání za sta-tečnost. Kromě toho se Dodenburgovi na krku na stužce leskl ještě Rytířský kříž. "Tak mi řekněte, proč jste se rozhodl dobrovolně nám pomáhat, což ze strany vaší armády musí být klasifikováno nutně jako velezrada, takže v případě, kdybyste se dostal do amerických ru-kou, budete zastřelen - co vy na to?"
Kessler se už neusmíval. Vypadal teď naopak velice vážně a když promluvil, nebylo v jeho hlase nic z před-chozího lehce konverzačního tónu:
"Dělám to proto," řekl pomalu a rozhodně, "že nená-vidím rudé, prostě to, čemu se říká komunismus." Pak se odmlčel. Jako by vyčkával, jak na to bude devětadva-cetiletý vysoký důstojník SS reagovat.
Dodenburg zatím neříkal nic. Během těch šesti let, které prožil za neustálého krutého válčení na třech kontinentech, viděl hodně vojáckých typů - zbabělců, hrdinů, obyčejných fronťáků, lidí odhodlaných i simu-

14

lantů. Naučil se přitom jedné věci: v lidské tváři je nej-důležitější soustředit se na oči. Všiml si tedy, že Kess-lerova tvář je teď sice zamračená, jako by se za ní skrý-vala jistá zarputilost, ale Američanovy oči zůstávají chladné, vyčkávavé a pozorné.
"Obersturmbannfuhrere, vy dobře víte," řekl náhle Kessler velice rychle, "že vy Němci jste tuhle válku už skoro prohráli. Pustili jste se do boje s angloamerický-mi armádami na západě a s drtivými silami Rudé armá-dy na východě. A ti komouši z východu - pokud nebu-dou zastaveni - se brzy zmocní celé Evropy. Pokud je ovšem vy Němci nebudete schopni zadržet. A potom... potom se pokusí ovládnout zbytek světa, Ameriku sa-mozřejmě taky. Copak se o něco podobného nepokou-šeli hned po první světové válce? A tak tedy chci i já as-poň něčím přispět k tomu, aby byli zastaveni, dokud je ještě čas. I když to znamená, že vlastně musím pomáhat frickům,... promiňte - vám Němcům."
Kessler se svým proslovem až zadýchal. Odmlčel se tedy - a Dodenburg před něj přistrčil krabičku ukořistě-ných anglických cigaret.
"Vezměte si hřebíček do rakve," usmál se tentokrát on, a když se jeho protějšek poněkud zdráhal, pobaveně dodal: "Nebojte se, to není německá náhražka, ale sku-tečný stoprocentní americký virginský tabák!"
Pak už nemusel Kesslera dál pobízet. Američan hbitě po "hřebíčku do rakve" sáhl a stejně hbitě si zapálil. "Děkuju vám," poznamenal vděčně a blaženě nosem vypustil obláček modrého dýmu. "Hodně dlouho jsem si pořádně nezakouřil."
Dodenburg jeho poznámku přešel nevšímavě.
"Nic neskrýváte, zdá se, že mluvíte bez zábran, třeba-že jste zajatcem SS...," pronesl zvolna. "Dokonce vysta-vujete v sázku život. Dobře... Jsem připraven přijmout vaši nabídku, že se k nám dáte, poručíku Kesslere."
Američan rázem ožil. Jako by to nejdůležitější bylo vyřešeno.
Zvenčí teď byl slyšet letoun, který se vznášel nad zá-

15

sobovací silnicí. Skla v oknech začala v hluku motoru a svistu vrtule vibrovat.
Leo Kessler užasle ve tmě rozeznával, že letadlo s burácením krouží nad odlehlým dvorcem, kde byl roz-místěn úderný pluk SS Wotan.
Dodenburga to nijak nevzrušovalo:
"Toho si nevšímejte, to nic není," pronesl klidně. "To je normální - je to jeden z našich. Přiváží doplnění pro osádky tygrů a panterů ze základny v Biburgu. Moc je tu potřebujeme... A budíček máme u nás za svítání," uza-vřel najednou. "Ale dávejte pozor! Moji zelenáči nejdřív střílí a pak se teprve ptají, co jste zač - zvláště v noci."
Kessler přikývl, že chápe, zasalutoval a odešel. Do-denburg zůstal sám a ustaraně hleděl na špinavou stěnu, jejíž omítka opadávala.
Věděl, že se v brzké době chystá něco velkého. Nikdy od roku 1941, kdy fuhrer zahájil invazi do Ruska, neviděl pohromadě tolik nových vojenských jednotek a tak vyni-kajícího vyzbrojení a vybavení. Zdálo se mu, že od té do-by uplynuly věky. Nevěděl sice přesně, co se chystá, ale mohl to odhadnout. Teď mu sem reichsfiihrer SS Himm-ler poslal toho arnika, prý jako průvodce. Proč? K čemu toho Američana Dodenburg může potřebovat?
Zdálo se mu, že o těchhle problémech uvažuje celou věčnost - a pořád je dokolečka rozebírá... Vtom se zvenčí ozval kovový skřípot a rachot přijíždějících tan-ků. Poddůstojníci vykřikovali povely, vojáci vzápětí po-kládali větve na maskovací sítě, aby za svítání malé americké průzkumné letadlo, které poletí těsně nad vr-cholky stromů a bude prohledávat terén kilometr po ki-lometru, nemohlo nic rozeznat - pod ním budou vidět jen rozsáhlé lesy, v nichž nikdo a nic není. Tady byla "fronta duchů", jak se tomu na obou válčících stranách říkalo od září roku 1944, kdy tu boje

prakticky ustaly.
Nakonec se Dodenburg rozhodl pro určité řešení. Pro takové provizorium... Nenamáhal se vstát. Třikrát ostře hvízdl na prsty jako za uličnických let, když s kluky lí-tal po ulicích.
16
Do místnosti okamžitě vrazili bez zaklepání dva staří mazáci. Vypadalo to, jako by celou dobu stáli za otluče-nými dveřmi a jen čekali na zavolání.
Prvním z dvojice byl starší poddůstojník Schulze, mohutný ramenatý chlap s hrudí pokrytou mnoha metá-ly za statečnost - v tom se podobal svému veliteli. Ještě za chůze něco hltal z kouřícího ešusu. Za ním do míst-nosti vklopýtal jeho parťák poddůstojník Matz, který při svých vojáckých dobrodružstvích přišel o nohu. Tu dře-věnou měl teď připevněnou na popruhu a ať se snažil jak chtěl, protéza dokázala být při chůzi na podlaze po-řádně hlučná. Matz se stejně jako Schulze soustředěně zabýval obsahem ešusu a z nějakého důvodu, patrně známého jenom jemu, měl hruď vyzdobenou ženským krajkovým podvazkem, který se klimbal na tkanici vy-čuhující z helmy, podobné uhláku. Dodenburg se na něj pobaveně zadíval a jen zakroutil hlavou, jako by nemohl uvěřit svým očím.
"Nemůžete dodržovat aspoň základní pravidla vojen-ského vystupování, chlapi zatracení?" pronesl hlasem těžce zkoušeného muže.
Hřmotný poddůstojník Schulze, muž s ošlehanou ru-dou tváří, která vypadala jako vytesaná ze žuly, si utřel omastek, stékající po neholena bradě.
"Právě jsme se pokoušeli do sebe dostat ňákou baštu," vysvětloval ochotně. "Povedlo se nám něco splašit dřív, než to ty bejci z kuchyně," čímž mínil plukovní kuchaře, "sežerou všechno sami. Přece víte, jak to dovedou! My ubohý fronťáci bysme snad měli bejt živí ze vzduchu, a tyhle sráči si žijou jako králové z toho, co z našich pří-dělů nakradou. Jo - a Matz sehnal dokonce opravdový černý kafe, ne ňákou náhražkovou břečku, co je dělaná ze žaludů! A já jsem zabral půl litru dobrý prdlavý polívky," což v Schulzeho slovníku znamenalo polívku hrachovou, "v který byl i kousek masa, třebaže možná pochybnýho původu." Tím pochybným původem měl na mysli maso z plechových koazerv, které vojáci dostávali. Tenhle po-krm neměl dobrou pověst a říkalo se o něm ledacos.

Dodenburg zvedl ruku, aby už Schulze mlčel.
"Nechtě si, vy dobrodruzi, to gastronomický povídání pro sebe - a teď pořádně poslouchejte, co vám řeknu!"
Schulze se postavil do pozoru jako nějaký vyděšený rekrut a z plných plic zařval:
"Rozkaz, obersturmbannfUhrere!"
Dodenburg na něj vrhl výhružný pohled a pak řekl:
"Dostali jsme sem jednoho amerického vojáka. A vy nemusíte vědět, proč tady ten arnik je."
"Kašlu na nějakýho arnika," prohodil Matz jakoby mimochodem a sáhl pro půlku cigarety, kterou měl za-strčenou za uchem.
"Ten arnik," pokračoval Dodenburg, "vypadá solid-ně, zdá se, že to není podrazák. Dobrovolně, úplně sám se přihlásil, že bude pracovat pro Wotan, ale znáte to -člověk nikdy neví. A tak bych chtěl, abyste měli oči na stopkách a hlídali ho na každým kroku."
"Budeme jako ostříži," slíbil okamžitě Schulze.
"To bych si vyprosil," podotkl Dodenburg. "A ve dne v noci!"
"A kdyby něco?" zeptal se Schulze.
Místo odpovědi Dodenburg zvedl pravou ruku a po-hybem ukazováčku naznačil stisknutí spouště u pistole.
Schulze kývl, že rozumí a Matz ještě výhružně připojil:
"Nechtě to na nás, obersturmbannfUhrere! Jeden špat-nej pohyb - a má to spočítaný."
Leo Kessler ležel venku na tvrdé vlhké zemi a jenom ztěžka se obracel pod hrubou vlněnou pokrývkou. Před-jitřní mlha se rozprostřela pod mokrými větvemi jedlí a po zemi se neslyšně kradla jako šedá, ostražitě našla-pující kočka. Kessler si říkal, že mu zatím všechno vy-chází. Velitel pluku SS, ten mladý muž s ostře řezanou tváří, mu podle všeho uvěřil... Kessler se zachumlal ještě hlouběji pod hnědou vlně-nou pokrývku a vzápětí usnul. Brzy začal zlehka pochru-povat jako ten, komu může být celý svět ukradený.
18

2. KAPITOLA
"Meine Herren," ohlásil obrovský adjutant v černé uni-formě zvýšeným hlasem poté, co se všichni vrátili z tá-borového nádvoří, "náš fiihrer Adolf Hitler!"
Všichni tři velitelé armád, jejich náčelníci štábu a po-bočníci povstali, odsunuli vykládaná dřevěná křesla a postavili se do pozoru. Velkou halou středověkého hra-du Ziegenburgu se ozval zvuk prudce sražených podpat-ků vyleštěných vysokých bot a pak i jeho ozvěna.
Zraky všech přítomných se upřely v očekávání na vy-klenutý gotický portál, u něhož stáli dva důstojníci SS v černých uniformách. Na hrudích měli zavěšené nabité samopaly a pozorně sledovali, co se děje v hale. Všich-ni byli na setkání s fiihrerem zvědavi, už proto, že větši-na z nich neviděla Hitlera od doby, kdy na něho byl zrádnými generály wehrmachtu spáchán pokus o aten-tát - a to se stalo v červenci.
Hitler si dal na čas, ale pak se konečně dveře otevřely a fuhrer vešel. Dietrich, kdysi - v počátcích nacistické-ho hnutí - jeden z Hitlerových tělesných strážců, nyní velitel 6. tankové armády SS, byl při pohledu na Hitlera natolik překvapený,

že až zalapal po dechu. Tento muž, tento Hitler byl úplně jiný člověk! Pomalu a roztřeseně vstupoval do velké místnosti vyzdobené prapory. Pro-vázel ho náčelník vůdcova štábu, prohnaný generálplu-kovník Jodl, a polní maršál Keitel, škrobený a tupý, ale vůči Hitlerovi velice loajální.
Úslužný Sepp Dietrich zvedl pravici a svým sytým, poněkud propitým bavorským hlasem zaburácel: "Heil Hitler!" Oba armádní velitelé a jejich štáby se připoji-

19
li - v těchhle dnech nebylo radno, aby člověk upadl třeba i kvůli maličkosti do nějakého podezření. To by se mu mohlo třeba stát, že skončí s oprátkou z drátu na krku, jak se to tehdy po atentátu říkalo... A tak se tedy starobylé krovy středověkého hradu nad hlavami pří-tomných pořádně zachvěly při hlasitých zdravicích vstříc Hitlerovi.
První muž oslavované tisícileté třetí říše trhaně po-hnul pravou paží, což bylo zřejmě poděkování za po-zdrav, a pak oslovil přítomné tichým, roztřeseným hlasem:
"Děkuji vám, pánové. Prosím, abyste se posadili. Musím vám sdělit něco mimořádně důležitého."
Následovalo vrzání bot a posunování křesel - němec-ká generalita se mohla posadit. Obrovití strážci v uni-formách SS však měli stále prsty na spoušti samopalů a pozorně sledovali veškeré dění, připraveni chránit fuhrerův vzácný život.
Adolf Hitler si přidržoval levou paži, která se nekon-trolovatelně chvěla, a upíral své zraky na velitele tří ar-mád s dvěma sty tisíci elitních vojáků. Generálplukov-ník Hasso voň Manteuffel, velitel 5. tankové armády, užasl. Hitler působil dojmem nemocného člověka, předčasně zestárlého, který jako by neměl vůli dál žít. Je Hitler opravdu oním mužem, do jehož rukou má být svěřen osud Německa v okamžiku vrcholící krize? Manteuffel o tom dost pochyboval.
Jakmile však Hitler začal svůj projev, musel generál-plukovník přiznat, že Hitler neztratil nic ze své schop-nosti zaujmout a šokovat posluchače.
"Meine Herren," oznámil vůdce svým obvyklým zvučným hlasem, "v sobotu 16. prosince 1944 nastoupí německé armády na západě znovu do ofenzívy!"
Mezi německými generály okamžitě proběhla vlna šumu a vzrušení. Po všech těch hrozných porážkách ve Francii a Polsku, které německé armády utrpěly v létě, se něco podobného zdálo všem prakticky nemožné.
Hitler zvedl svou zdravou ruku a požádal o klid.

20
"Důvěrně vám sděluji, že toho dne ráno v 05.00 ho-din 7. pěší armáda pod vaším velením, voň Brandenbur-gere," a ukázal přitom na postaršího generála pěchoty, "dále 5. tanková armáda pod vaším velením, voň Man-teuffele, a Dietrichova tanková armáda SS - ty všechny zaútočí na západní spojence v úseku mezi Monschau na severu a Echternachem na jihu. To představuje frontu v délce asi sedmdesáti kilometrů, která je kryta jen sla-bými jednotkami americké pěchoty osmého sboru, je-muž velí jakýsi generál Middleton, o němž jsem dřív ni-kdy neslyšel."
Hitler udělal pauzu, aby tato závažná slova dozněla ve vědomí generálů, a pak pokračoval: "Vy, můj milý Dietrichu, začnete operaci s naší nejmocnější útočnou silou, kterou představuje 6. tanková armáda SS. Vím, že se na věrné a statečné jednotky SS můžu spolehnout, že svůj úkol splní."
V Dietrichově hrubé pijanské tváři bylo znát, že mu narostlo sebevědomí, kdežto Manteuffel, zkušený vo-jenský profesionál, který to dotáhl z plukovníka na velitele armády během krátkých pěti let, se tvářil ustaraně.
"S vašimi čtyřmi tankovými divizemi," pokračoval Hitler, "povedete útok losheimskou mezerou pod Mon-schau směrem k severu, prosmýknete se nepřátelskými liniemi, které jsou podle informací naší výzvědné služ-by velmi slabě hájeny, a pak zamíříte k řece Máše v Belgii." Hitler udělal přestávku, ale pak dramaticky zvýšil hlas a ukázal chvějícím se prstem na robustního červenolícího bavorského generála SS, na jehož tváři vynikala bojovná brada. "Jakmile překročíte řeku Má-šu, zamíříte k Antverpám, které jsou hlavním zásobova-cím přístavem západních spojenců. Když spojenci ztratí Antverpy, budou s námi muset začít vyjednávat, proto-že nebudou mít prostředky, aby pokračovali ve válce bez přísunu posil a materiálu."
Manteuffel cítil, jak mu srdce spadlo až někam do vyleštěných bot. Antverpy! Dobytí tohoto velkého bel-

21
gického přístavu bylo za současné válečné situace ne-splnitelným úkolem.
Poté se ujal slova Jodl. Hitler se mlčky vnořil do hlu-bokého křesla. Velkou halu ozařovalo mihotavé světlo svíček. Jodl si odkašlal a začal svým věcným neosobním způsobem vypočítávat údaje o plánované ofenzivě:
"Vaše armády budou posíleny o sedmasedmdesát ti-síc vojáků, k tomu dojde během prvních čtyřiceti osmi hodin útoku a tím budou pokryty případné ztráty... Do-stanete tři miliony jedno sto tisíc litrů pohonných hmot, což bude

stačit každému tanku, aby urazil během první-ho dne útoku dvacet kilometrů. Bude vás podporovat tři sta padesát stíhacích letadel, v tom bude i osmdesát no-vých tryskových letadel, proti nimž jsou západní spo-jenci bezmocní."
Po těchto slovech přejel očima přítomné jednoho po druhém. Jodlovi posluchači byli jeho sdělením šoková-ni - kde jen Německo může sehnat tolik vojáků a tolik materiálu po šesti letech válčení?
Na tuhle závažnou otázku, kterou si v duchu kladli, jim odpověděl sám Hitler. Oslovil přítomné hned, jak Jodl skončil. S velkou námahou se zvedl, podpírán dvě-ma obry v černých uniformách, a pronesl:
"Meine Herren, tato nevídaná akce je možná jedině díky téměř nadlidskému úsilí našich soukmenovců v to-várnách a dílnách. Toto úsilí nebude moci být ve stejné intenzitě nikdy opakováno. To mějte na paměti. Bitva, která nastane, rozhodne, zda Velké Německo bude žít, nebo zemře. Chci, abyste pochopili, že moji vojáci mu-sí bojovat tvrdě a nelítostně. Musíme ve všem volit tvr-dý postup, v němž nebude místo pro změkčilost. Veške-rý případný odpor musí být zlomen nastolením teroru. V této hodině, pro naši vlast tak těžké, očekávám od svých vojáků, od těch nejnižších hodností až po generá-ly, že projeví svou odvahu - především a znovu - odva-hu!" Jeho hlas se postupně zvyšoval, až dosáhl onoho pověstného šíleného hysterického ječeni, které všichni pamatovali z předválečných sjezdů nacistické strany

22

v Norimberku. "Nepřítel musí být rozdrcen, teď anebo nikdy! Podruhé takovou šanci nedostaneme. Když ne-dosáhneme úspěchu, naše milovaná vlast musí zahy-nout. Nepřátelé s námi nebudou mít slitování." Po těch-to slovech těžce dosedl do křesla. Jeho hruď se prudce dmula, projev ho zřejmě hodně vyčerpal.
Jodl se znovu ujal slova a obrátil se k třem armádním velitelům. Dietrich a Brandenburger mlčeli. Věděli, že v Hitlerově přítomnosti je to tak lepší. Tím se však neří-dil Manteuffel, který v případě pochybností býval vůči Hitlerovi upřímný.
"Dovolte, Jodle," začal rozvážně, "abych připomněl, co Němci v podobných situacích říkají: Chce to chlad-nou hlavu."
Jodl přikývl a napjatě čekal, co přijde.
Manteuffel pokračoval:
"Plán je to vynikající," začal, "ale když nevyjde, tak jsme ztraceni." Generál zřejmě velice pečlivě promýšlel pokračování svého projevu. "Doposud jsme byli schopni odrazit každý nepřátelský útok z našich pozic v Sieg-friedově linii. Od severu k jihu, nehledě na převahu v počtech vojsk a v materiálu, Angloameričané nebyli schopni proniknout našimi betonovými opevněními, i když Siegfriedovu linii drželi jen mladičcí nebo staří kriplové, pololepí a chromí." Usmál se významně a tro-chu cynicky, ale nikdo se k němu nepřipojil. Všichni upírali své zraky na Hitlerovu tvář a všichni s napětím čekali, jak bude fuhrer reagovat na slova drobného, ale smělého velitele armády. Jeho nevelká postava působila trochu titěrně - díky jí ovšem kdysi býval dnešní velitel úspěšným žokejem... "Od září jsme dokázali nepřítele odrážet. Jen s obtížemi se mu podařilo zabrat nepatrný kousek německé půdy. A stálo ho to velké vypětí sil."
Manteuffel se zastavil a čekal na Hitlerovu reakci. Ten však mlčel a stále jen napjatě poslouchal, jako by tím dával najevo svůj zájem o Manteuffelův názor.
"Souhlasím s celkovou koncepcí ofenzivní akce," pokračoval tedy Manteuffel, "ovšem vzhledem k sou-

23

časným okolnostem bychom se měli držet v opevně-ních Západního valu a nechat arniky, aby si dále lámali zuby na jeho betonu. Brzy přijdou zimní sněhy, a to bude znamenat vůbec konec ofenzivních operací. Kro-mě toho," dodal ještě, "mohli bychom potřebovat své vlastní obrněné jednotky na východě k odražení Ivanů. Kromě přirozené bariéry, kterou tvoří řeka Odra, tam nemáme nic - žádnou Siegfriedovu linii, která by ne-přítele zastavila. Jestliže Rusové překročí řeku Odru, mají otevřenou cestu k útoku na východní Německo. Můžou být v Berlíně během několika dní."
Pak upřel oči přímo na Hitlera a pokračoval: "A všichni víme, co by to znamenalo - konec říše!" Na okamžik si vydechl, jeho drobná hruď se po předcházejícím projevu namá-havě zvedala. "Z toho důvodu jsem pro to, abychom zůstali, kde jsme - to znamená v opevněních na ně-meckých hranicích."
Oba jeho kolegové ve velení armád se na něj dívali s otevřenými ústy jako na nějaké zjevení. Bylo to totéž, jako kdyby se dopustil nějakého nehorázného kacířství! A umírněný Brandenburger poznamenal:
"Kdo se pokouší udržet všecko, neudrží nic - to je moudrost, kterou hlásal už Napoleon."
Manteuffel pohrdavě Brandenburgerovu poznámku přešel, dál zíral na Hitlera a čekal, jak bude reagovat.
Hitler si dal na čas. Nakonec přece jen promluvil:
"Chápu vaše stanovisko, Manteuffele. Má své opod-statnění. My si však nemůžeme dovolit čekat, až na zá-pad přijde jaro. Čas pracuje proti naší vlasti. Na jaře budou západní spojenci mnohem silnější a těžko je bu-deme moci zastavit na Západním valu. Kromě toho ni-kdy nebyl od invaze v červnu čas politicky příhodnější pro naši věc než je teď. Ve Francii a Belgii je převrat na spadnutí. Komunisti tam mají v plánu převzít moc a celý dopravní systém spojenců a jejich zásobovací si-tuace propadne zmatku, až dokaři a železničáři ve Francii a Belgii nastoupí podle pokynů z Moskvy do stávky. Navíc, Angloameričané se dostanou do kon-

24

fliktu mezi sebou kvůli rozdílnosti válečných cílů. Roo-sevelt je odhodlán rozbít moc britského impéria a bude o to usilovat, dokud se mu to nepodaří. A Churchill, ten věčný ochlasta, má vyčerpané lidské zdroje. Musí nutně sehnat další kvanta lidí. Teď je právě nucen do vojenské služby povolávat i pětačtyřicátníky - a do-konce ročníky ještě starší.

Churchillovi doma taky hro-zí stávky a sotva bude nadšen, až bude muset posílat své vojáky do Řecka, aby tam potlačili komunistické povstání. Z toho je jasné, Manteuffele, že my nemůže-me vycházet jenom ze situace vojenské, ale také poli-tické. Věřte mi!" Tady udělal Hitler přestávku a pak uzavřel projev svým rozhodnutím: "Nemůžeme to od-kládat, překvapivý útok musí být proveden teď!"
Manteuffel to vzdal. Lehce pokrčil rameny a ode-vzdaně prohlásil:
"Chápu vaše slova, mein Fiihrer. Buďte ujištěn, že máte mou úplnou podporu."
"Děkuji vám, generále." Unavený Hitler se zvedl, hned po něm to učinili i přítomní velitelé, kteří se po-stavili do pozoru, když fiihrer odcházel z místnosti, podpírán dvěma esesmany. Generálové si při pohledu na nemohoucího Hitlera v duchu říkali, že ten muž se dalšího léta sotva dožije. Zatím však žil a byl pánem nad jejich životem i smrtí.
Všichni čekali, až se velké dveře za odcházejícím za-vřou, a pak šli za strážnými, kteří jim vrátili jejich ak-tovky a pistole. Tímto opatřením chtěli příslušníci SS zabránit jakémukoliv dalšímu pokusu o atentát na fiih-rerův život.
Někteří z účastníků porady ještě diskutovali, jiní mlčky odcházeli do noci a jen sami v duchu uvažovali o tom, co právě slyšeli. Nad krajinu se znovu snesla ml-ha. Tlumila zvuky kroků hlídek a také rachot motorů velkých šedých štábních aut, která hlučně startovala a pak odvážela důstojníky na velitelská stanoviště, roz-místěná ve vzdálených lesích pohoří Eifelu. Tam je zvě-davé oči Američanů nemohly najít.
Manteuffel kráčel před svým náčelníkem štábu a dal-šími důstojníky, jako kdyby chtěl být v tomto okamžiku sám. Bylo možná lepší prožít o samotě šok z toho, co se právě dozvěděl o Hitlerových záměrech, které se měly stát skutečností. Najednou ho přemohl hrozný pocit bezmocnosti, protože si uvědomil, že není s to věci změnit, i když má ve své armádě nejvyšší hodnost. Věci se budou vyvíjet tak, jak chce Hitler. Nikdo proti tomu nemůže nic dělat... Manteuffel beze slova nastoupil do šedého armádního horchu. Řidič nastartoval, zařadil rychlost a vozidlo se rozjelo do noci. Během několika okamžiků zmizelo v šeru.

26
3. KAPITOLA
Dietrich čekal, až mu pozorný řidič přikryje nohy tlustým plédem a umístí mezi ním a Kraemerem, cynickým a pro-hnaným náčelníkem jeho štábu, koš s termoskou, v níž byla horká káva vylepšená silným rumem. Když to bylo hotovo, Dietrich dal pokyn a velké štábní auto se vydalo na cestu. Za nimi zůstala gotická fasáda hradu Ziegenber-gu. Všude bylo ticho, nad krajinou se snášela mlha. Die-trichův osobní strážce si sedl se samopalem v ruce vedle řidiče a ostražitě sledoval terén. Věže hradu se za nimi rozplývaly v mlze a celý obraz krajiny působil dojmem ilustrace k německým středověkým legendám.
Dietrich se naklonil dopředu a stiskl elektrické tlačít-ko, kterým se zavírala skleněná přepážka, oddělující pasažéry od řidiče a tělesného strážce. Teď mohli s Kra-emerem volně mluvit.
"Tak co tomu říkáte?" ozval se jako první náčelník štábu otráveným, okatě ležérním způsobem. "Co si myslíte o tom, co nám předvedl náš starej?"

Dietrich byl šokován výrazem, který náčelník štábu užil. Nikdy neslyšel, že by se někdy dřív o Hitlerovi ří-kalo "náš starej"! Teď se však rozhodl, že to raději nebu-de nijak komentovat, protože tohoto mimořádně zkuše-ného štábního důstojníka nutně potřeboval. Kraemer mu byl totiž právě přidělen, aby mu pomohl při nastávající operaci. Dietrich netušil, že si tento důstojník před pár dny soukromě od svých kamarádů sehnal o něm, o Die-trichovi, informace - aby se dozvěděl, že veliteli 6. tan-kové armády dělá potíže i správně číst v mapě.
Dietrich váhavě pokrčil rameny:

27

"Plán je to nepochybně odvážný, ale tankový útok do takové hloubky, podniknutý teď v zimě snad v tom nej-obtížnějším hornatém terénu západní Evropy, to je..." Ta-dy se zarazil a svou myšlenku raději nedovedl do konce.
Kraemer se zatvářil lišácky a trochu záhadně, jak to měl ve zvyku, pečlivě si upravil ručně ubalenou cigare-tu z parfémovaného tureckého tabáku, vyndal ji z ciga-retového pouzdra a vložil do dlouhé špičky ze slonové kosti. Zapálil si, labužnicky vtáhl a vyfoukl dráždivý kouř, který okamžitě Dietricha nutil ke kašli. Kraemer se konečně vyslovil:
"Za tím vším je ovšem Jodl. Ten ty plány dělá, je to prohnaný lišák. Ale Hitlerovi je věrný a jedná čestně -tedy v tom smyslu, jak se to v těchhle dnech chápe."
Dietrich na to nic neřekl. Poučil se na událostech po-sledního léta, že není rozumné o těchto záležitostech zbytečně moc mluvit.
A tak Kraemer pokračoval: , Jodl se zaměřil na jedno ideální místo pro průlom, a tím je podle něj losheimská mezera, která představuje klasickou invazní trasu do Ni-zozemí a současně je to spojnice mezi americkými sbory, což je vždycky velmi zranitelné místo. Jakmile ale za tu planinu pronikneme a překročíme řeku Salm, dostaneme se do těch zatracených ardenských hor, které tou dobou s největší pravděpodobností už budou pod sněhem a le-dem. Je to pro rozvíjení útoku tanků hrozný terén."
Dietrich na to však optimisticky, sebejistě prohlásil:
"Moji chlapi to určitě zvládnou. Něco podobného přece dokázali i dřív - v Rusku."
Kraemer na to tiše poznamenal:
"Tamti vaši chlapi jsou dávno mrtví, generále. Ted tu máme místo nich jen samé zelenáče, čerstvé rekruty, co sem dorazili přímo z kasáren. Ještě před několika týdny možná vůbec nevěděli, co to tank je!"
"Ti potřebují jen dobrého velitele, aby je vedl, něko-ho, kdo je odnaučí strachu a vlije jim do žil nějaký živo-tobudič."
Kraemer se nad těmi slovy pousmál:

28

"Třeba k nim dát takového Dodenburga z Wotanu, co myslíte?"
"Třeba právě toho!"
"Ale ten tím asi nebude nadšen. Má svůj pluk rád. Jak sám říká - Wotan je v téhle době jeho domov, rodi-na i vlast. Dodenburg vždycky udělá všechno, aby u je-ho pluku nedocházelo ke zbytečným ztrátám."
"Dodenburg je v podstatě sebevědomý náfuka - a bu-de hezky dělat to, co mu přikážu," zavrčel Dietrich. "Musí prostě brát na vědomí, že velitelem armády jsem já, ne on!"
Kraemer to nijak nekomentoval.
Auto teď ujíždělo po méně kvalitní silnici vedoucí do Kolína nad Rýnem k Dietrichovu velitelskému místu, které leželo v jihovýchodní části velkého porýnského města. Cestou potkávali po zuby ozbrojené hlídky, té-měř na každém kilometru byla kontrolní stanoviště s důstojnickým velením. Německé hlídky kontrolovaly - tak zněl rozkaz - každé vozidlo, a zastavovaly tedy i jejich velký šedý štábní vůz. Když ovšem hlídka zjisti-la, kdo v něm sedí, tak jen mávla rukou a zasalutovala. Po nějakých dokladech se nesháněla.
"Hodnost má svá privilegia," komentoval to ironicky Kraemer. "A co kdybychom byli špioni od amíků?"
"To by těžko bylo možné," odsekl vztekle Dietrich. "To je totiž nesmysl. Do Eifelu se nikdo nemůže dostat. Je to neprodyšně uzavřené..., naprosto bezpečně."
Kraemer sice nic neříkal, ale v koutku duše mu začal hlodat malý červíček pochybností: Ze by to bylo oprav-du neprodyšné?
Pak se oba pohroužili do mlčení...
Velké auto směřovalo dál k svému cíli. Dietrich sáhl po kávě, notně vylepšené rumem, a postupně se dostá-val do stavu, kterému sám s oblibou říkal "předpostelo-vý". Kraemer to označoval jinak: "parádní opilost".
Třicet kilometr^ od Dietrichova velitelství ležel vojen-ský tábor, který byl teď zcela ponořený do mlhy. Z malé-

29

housen, Emil." A se zvláštním přízvukem v němčině dodal: "Jsem z Lucemburska, z Diekirchu."
Leo Kessler toto malé lucemburské okresní město znal. Bylo to místo, v němž si jeho divize oblíbila jistý dobrý hostinec, kde se daly dělat večerní mejdany, když vojáci zrovna nebyli na frontě. Lahousen pokračoval:
"Dělám pro německou armádu s několika dalšími Lucemburčany a nějakými Rusy asi pět kilometrů od-tud po silnici směrem na Losheim. Němci si myslí, že se můžou na nás spolehnout, ale víte, jak to je..." Od-plivl si a zasyčel: "Strašně ty Průsaky nenávidíme." Kessler věděl, že výraz Průsak byl u Lucemburčanů ob-vyklým pohrdlivým označením Němců.
Kessler teď ovšem neměl náladu na nějaké dlouhé hovory, a tak nechtěl s malým lucemburským přeběhlí-kem - jak se říkalo agentům, kteří přecházeli hranici a pracovali na obou stranách - ztrácet víc času než bylo nutné. Musel ve svém složitém postavení řešit řadu pro-blémů, byl přece Američan... "Poslyšte," přerušil muže bez dlouhého vysvětlování, "potřebuju, abyste se přesu-nul ještě dneska v noci."
Lahousen mu rozuměl a kývl.
"Nesmíme promeškat příležitost. Fricové se na něco určitě připravují a naši lidé nevědí nic o koncentraci vojsk proti Middletonovu osmému sboru." Kessler chvilku počkal, aby ten druhý mohl všechno náležitě pochopit, a pak pokračoval. "Překročíte řeku Our, ale nebudete podávat orgánům na naší straně žádné hlášení. Mohlo by se stát, že byste tam narazil na nějaké vystra-šené pěšáky a ti tak daleko od fronty sotva budou mít nějakou zpravodajskou službu, abyste jí mohl zprávu Předat. A tak by vás tam mohli zbytečně držet několik dní a Čas by běžel."
"Co mi tedy navrhujete?"
"Zamiřte rovnou k sobě domů, do Diekirchu. To bu-de pro vás nejbezpečnější. Znáte terén a nejlepší cestu, jak se dostat k americkým liniím."
"To teda znám."
"Velitelství divize je umístěno v hotelu Cavallis na kopečku kousek od náměstí. Ohlaste se tam a shánějte se po veliteli zpravodajské služby. Tomu řeknete, co vám teď povím o koncentraci německých jednotek."
"Ale jak budu moct dokázat, že ta moje informace pochází ze spolehlivého pramene?" znejistěl muž. "Řeknete mi svoje jméno?"
"Ovšem že ne," odpověděl okamžitě Kessler. "Užije-te mého krycího jména. To oni moc dobře znají."
"A jaké je to jméno?"
"Prostě ‚ZV
"Jenom tak - ‚Z'?"
"Ano, to je počáteční písmeno slova ‚Zrádce'," odpo-věděl Kessler pobaveně. "Přesně tak -jsem pro vás ‚Z'. Nebo ‚Zeť, jestli chcete."
Kessler náhle zpozorněl. Leknutím se mu až prudce rozbušilo srdce. Někdo se sem blížil! Bylo jasně slyšet rychlé kroky, někdo pospíchal na latrínu.
"To nám byl čert dlužen," zavrčel Kessler anglicky. "To je malér!"
Lahousen se úplně vyděsil. Pokřižoval se a zadrmolil:
"Jestli mě tu najdou, tak..."
"Drž hubu!" zasyčel Kessler a rychle zauvažoval. Vě-děl moc dobře o nebezpečí, které jim teď hrozí, protože jiný únik odtud než vchodem vpředu nebyl možný.
V následujícím okamžiku vrazil na latrínu robustní příslušník SS a už za chůze si rozepínal opasek a sun-dával dolů kalhoty - měl zjevně hodně naspěch. Muž překvapením ztuhl, když uviděl vojáka v americké uni-formě, jak sedí na prkně nad žumpou a vedle něj něja-ký malý otrhaný chlápek v civilu. V prvním chvíli ese-sák samým ohromením ani nehlesl, ale pak přiškrceně vyrazil:
"Můžete mi, sakra, vysvětlit, o co tu jde? To jste ně-jaký teplouši a teď si to spolu rozdáváte?" Nápad s ho-mosexuály ho ale zřejmě rychle opustil - už jen proto, že ti dva na nějakou vzrušenou aktivitu vůbec nevypa-
dali. "Víte co... vy dva?" vyhrkl tedy najednou podezí-ravě a vzápětí vyštěkl: "Was geht hier vor? - Co tu dě-láte?" a začal lovit v pravé kapse kalhot. Zřejmě chtěl vytáhnout zbraň.
K tomu Leo Kessler nesměl nechat dojít. Vyskočil ze svého místa a esesáka bleskově udeřil. Ten to nečekal. Sesul se na zem a instinktivně rozhodil ruce i nohy. Kessler se k němu sehnul a znovu zvedl ruku k úderu. Němec začal volat o pomoc. Teď bylo jasné, že ho Kessler musí umlčet, jinak ten křik vzburcuje celý tábor - a pak budou oba spiklenci ztraceni. Čekala by je jistě popravčí četa, která by dostala krátký povel... Nezbý-valo nezjednat.
Kessler se rozpřáhl a vší silou nemilosrdně udeřil do mužova ohryzku. Jeho volání o pomoc přešlo v bolest-né sténání. Kesslera námahou i napětím zalil pot, ale on věděl, že se svou obětí nesmí mít žádné slitování. Tvrdě uho-dil pěstí do mužovy odkryté tváře a přerazil mu nosní přepážku. Proud rudé krve vytryskl z nosu i rozbitých úst, mezi rty vypadly vyražené zuby. Kessler udeřil znovu. A znovu veškerou silou, která mu ještě zbývala. Vyčerpáním zalapal po dechu. Hlava zasaženého Něm-ce se bezmocně zvrátila na stranu. Muž ztratil vědomí.
Kesslerovi se podlomily nohy. Ztěžka dosedl na Němcovu hruď a zdálo se, že se vůbec nedokáže zved-nout. Jako by tak musel zůstat po celou věčnost... La-housen ho sledoval naprosto vyděšeným pohledem.
Pak se ale Kessler vzpamatoval. Byl nejvyšší čas.
"Pomozte mi! Rychle, podejte mi ruku," vybídl La-housena.
"Co teď proboha můžeme dělat?"
"Držte hubu!" vyštěkl Kessler. "Musíme ho zvednout."
S velkým hekáním se jim povedlo nehybné tělo po-zvednout. Kessler kopnutím uvolnil prkno na sezení a v následující chvíli Němcovo tělo přisunul k jámě a shodil je do hrozně páchnoucí latrínové žumpy s vý-kaly.
Šok spojený s pádem do výkalů však probudil muže k životu. Začal sebou divoce házet a snažil se udržet hlavu nad hnusnou hladinou. Kessler tedy znovu mu-sel zakročit. Uchopil tyč, která tu snad sloužila k čiš-tění, a nemilosrdně

tloukl Němce do hlavy. Muž se ještě chvíli držel, prudce se zmítal a snažil zachránit, ale jeho úsilí bylo marné. Otrhaný drobný muž v civi-lu jen vyděšeně přihlížel, jak Kessler z posledních sil stlačuje Němcovu hlavu stále hlouběji pod hladinu od-porných výkalů. Nešťastník to nakonec vzdal - jeho tvář zmizela. Na povrch hnusné hladiny začaly vystu-povat bubliny. Pak se ještě na okamžik objevila ruka, která po něčem zuřivě chňapala. A to už byl konec. Ruka zmizela.
Kessler ztěžka oddychoval a na šokovaného kompli-ce vykřikl:
"Pryč z toho pekla - a to hned!"
O chvilku později se oba muži rozdělili a každý šel svou cestou. Zůstala za nimi ztichlá vojenská latrína se svým hrozným tajemstvím, skrytým pod odpornou hně-davou břečkou.
4. KAPITOLA
"Myslím, že ze mě už bude brzo impotent," prohlásil Schulze, když si čistil špínu z nehtů na noze špičkou bodáku. Nohy měl úplně černé, poněvadž si je od září nemyl. To mu ovšem nevadilo, aby nováčkům - a ti se ho kvůli jeho impozantnímu zjevu dost báli - vždyc-ky nepřikazoval: "Koukejte si pořádně vyprazdňovat střeva a čistit nehty u nohou - a všechno bude v po-řádku."
Matz k těm jeho řečem jen něco zavrčel, ale nijak blíž to nekomentoval. Raději se věnoval jiné činnosti -tlustě si mazal krajíce bílého chleba, který ukradl v ku-chyni v době, kdy kuchaři tajně hltali svou snídani obo-hacenou z porcí určených obyčejným vojákům. Matz si ještě obstaral pěkně smažená vajíčka, která si teď vklá-dal mezi krajíce.
Blízko poddůstojníků se na studené zemi rozložili nováčkové. Na všechny se skoro poeticky snášela v ti-chých vlnách mlha... Nováčci jedli skromně - měli te-nounké plátky tvrdého vojenského chleba, namazaného sotva znatelnou vrstvou marmelády. Zapíjeli to slabou náhražkovou kávou, které říkali "černá břečka".
"Jen se podívej na ty bažanty, vždyť to jsou vojáci na baterky," prohodil Matz opovržlivě a s chutí se zakousl do své porce. "Ti kluci jsou na vojně sotva tři měsíce a ještě nestačili vyčíhnout, jak je to na vojně se žrá-dlem. Nevědí, jak se dostat k tomu, co jim patří a o co Je kuchaři okradou. A jak vůbec přijít k něčemu pořád-nýmu, a nežvejkat to ubohý žrádlo, který je dobrý tak Pro prasata."

Schulze ho neposlouchal, protože ho plně zaujal problém možné impotence. Lítostivě si Matzovi postě-žoval:
"Nedávno jsem zašel do poddůstojnickýho bordelu v Kolíně a tam jsem stačil udělat jen pět čísel. Jen si představ! To se stalo mně, kterej byl dřív schopnej se v posteli bavit osmačtyřicet hodin bez přestávky!" Od-mlčel se a potom ustaraně dodal: "Myslím, že budu mu-set zajít na ošetřovnu. Ať mi dají ňáký pilulky, abych znovu dostal tu správnou sílu!" Mimovolně přitom zajel svou obrovitou prackou do rozkroku, jako kdyby se chtěl přesvědčit, že ten jeho cenný orgán je stále na svém místě.
"Tu máš," řekl chlácholivě Matz a podal mu chleba se smaženými vajíčky. "Zakousni se do toho! Možná ti to pomůže zbavit se těch podělanejch myšlenek."
"Mně nic nemůže pomoct," řekl Schulze truchlivě, ale jeho chlupatá ruka hbitě sáhla po nabízeném jídle. S velkou chutí se zakousl do vzácného bílého chleba. Ten byl sice určený pro nemocné, ale vždycky si ho pro sebe zrekvírovali chamtiví plukovní kuchaři.
Matz se podíval k místu, kde seděl dlouhán v americ-ké uniformě. Američan se uvelebil na padlém kmeni porostlém mechem a věnoval se plně tomu, že se snažil rozžvýkat tvrdý chléb, běžný příděl německých vojáků.
"Co si myslíš, že z něj kouká - z toho arnika?" pro-hodil Matz. Schulze pokrčil rameny. Bylo divné, že americký přeběhlík neprojevuje žádný zájem o lidi ko-lem sebe. Pořád jako by jen o něčem přemýšlel, ale bůhví o čem...
"To mi teda řekni," ozval se konečně Schulze, který spolkl poslední sousto, ale pořád vypadal, že musí mys-let na svou impotenci, "to mě teda zajímá, jak to ten chlap dokáže, že nechodí na hajzl."
"Ale jo, chodí! Zrovna v noci... slyšel jsem ho. Vstal a šel na latrínu," namítl Matz a otráveně zívl.
"No jo, přece se někdy musí vysrat," usoudil Schul-ze. "Ani amíkům se to nevyvalí žebrem, že jo?"
"Jo, s tím se dá jedině souhlasit," řekl Matz a najed-nou začal šeptat: "Mám pro tebe novinu, Schulze, a to dobrou novinu."
"Co to asi může bejt, když přitom valíš voči jako bejk?"
"Tady v tom táboře jsou ženský, opravdový ženský se vším všudy. Teda ne přesně tady, ale u armádního veli-telství."
"Vopakuj to!" hlesl Schulze, který náhle ožil a v jeho hlase okamžitě zaznělo vzrušení.
Matz mu svou zprávu tedy zopakoval.
Schulze na svém starém parťákovi spočinul nadše-ným pohledem:
"To snad není možný, u všech kurev a svatejch - tady jsou ženský!"
"Jo, je to tak," přikývl Matz,, jsou tu ty známý polní matračky, určený pro štáb. Je tu i naše milovaná Rosi-Rosi, vzpomínáš si přece, ne? I ten její vyhlášený mo-bilní polní bordel číslo šedesát devět..."
"To je pěkný číslo," poznamenal Schulze a jeho oči se rozzářily v nadějném očekávání.
"Aleje to jenom pro důstojníky a generály," zchladil ho Matz. "Pro štábní důstojníky, který mají nóbl spodní prádlo."
Schulze jen nedbale mávl rukou. Před očima se mu vynořila Rosi-Rosi. Žena, s níž se několikrát setkal na různých frontách, kde Rosi-Rosi provozovala svůj skvělý podnik.
Robustní poddůstojník si v blahém očekávání olízl rozpraskané rty se zbytky smaženého vajíčka... Znovu se mu vybavila vynikající obsluha, kterou ze strany ma-jitelky bordelu v jejím podniku a osobně s ní zažil. Ro-si-Rosi se s oblibou oblékala do černého hedvábí a její šaty byly střiženy tak, aby nabízely nadějný pohled na kyprá mohutná ňadra. Uměla se naklonit tak, že ve vhodné chvíli odhalila nádherné bradavky, nabarvené zářivým karmínem. Vždyť právě kvůli těmto namalova-ným bradavkám byla v německé armádě známá pod jménem Rosi-Ro'si!
Matz však starého kamaráda znovu skepticky upo-zornil:

"Jen se moc netěš! To je důstojnickej rajón, to dobře víš. Štábním důstojníkům by nebylo moc po chuti, kdy-by jim něj akej otrhanej fronťák před nosem obdělával ženský od Rosi-Rosi."
Schulze zvedl varovně prst tlustý jako buřt a vyhrkl:
"Oni ale vědí, že jsou na mě krátký!" Najednou se v jeho očích zablesklo. "Matzi, já ti mám teď v péru to-lik inkoustu, že najednou nevím, kde mám začít psát." Sáhl si prudce do slabin, jako kdyby najednou ten svůj sex nemohl udržet na uzdě. "Matzi, já musím dneska v noci mít ženskou, jinak se z toho podělám."
"Já si ale vzpomínám, žes před chvílí říkal, jakej máš strach, že budeš impotent." Matz se znovu chlácholivě zadíval na kamarádovu utrápenou tvář. "Hele, víš co? Jen se neboj, nějak se to zařídí. Čekej a trochu kroť svý chutě!"
Rozbitým okénkem z kuchyně, která teď sloužila jako plukovní kancelář, pozoroval oba poddůstojníky Doden-burg. Mohl se jen dohadovat, o čem se asi tak ti dva do-mlouvají. Bez velkého přemýšlení nakonec usoudil, že to bude nějaká menší lumpárna, a tak ty staré mazáky ra-ději pustil z hlavy a vrátil se od okénka ke kuchyňskému stolu. Tam se znovu zahloubal do svých problémů.
Schulze zatím Matzovy jízlivé poznámky ignoroval a s vervou se plně věnoval vymýšlením velkého plánu, jak se dostat pod kalhotky Rosi-Rosi.
"Čas by byl nejvhodnější v momentě, kdy se štáb na-baští. Pak důstojníci chodívají na kafe a koňak," uvažo-val nahlas.
"Nesmíš zapomenout, že mezi tím je ještě moučník," zabručel Matz.
"To znamená, že v nejhorším případě máme asi tak ho-dinu na to, abysme si přišli na svý," poznamenal Schulze.
"To teda není moc času," podotkl Matz uvážlivě a - zřejmě ovlivněm svým kamarádem - i on zajel rukou do rozkroku svých špinavých, roztrhaných kalhot. Jako
by si nebyl jist, zeje všechno důležité na svém místě. Po-tom spokojeně pronesl: "Myslím, Schulze, že pořád má-me co nabídnout. Já si to snad budu muset podvazovat přes ramena. Jinak mi ta váha strhne dolů kalhoty."
Schulze na to vůbec nic neřekl, jen Matzovi pohrozil. Ten se tvářil, že to nevidí, a snaživě vyjekl:
"Tak to teda rozjedeme, ne?"
"Jasně," kývl Schulze. "Jdeme do akce ve 20.30. Abysme se netrefili do doby, kdy je ty frajírkové s mo-noklem budou chtít mít v parádě. Všechny ty ženský včetně my milovaný Rosi-Rosi."
"Říkáš - milovaný?" zeptal se Matz tónem člověka, který ví své.
Schulze to nevšímavě přešel:
"Teď si musíme tak trochu vyjasnit, co to bude stát," a významně zamnul palcem a ukazováčkem.
Matz jasně váhal, než bez velkého nadšení přiznal:
"Já mám tři americký masový konzervy, balíček opravdový zrnkový kávy a asi stovku ukořistěnejch hře-bíčků do rakve."
Schulze se na něho překvapeně podíval, údivem až otevřel pusu. "Ty blboune! Proč jsi mi nikdy neřekl, ja-ký máme poklady?"
"Já jsem to schovával na horší časy," odpověděl Matz a nasadil ublížený výraz.
"Tak jo. A ty posraný horší časy zrovna teď nastaly. Koukej ty poklady vybalit a jdeme na to! Moc se roz-mejšlet nemůžeme."
Matze nebylo třeba pobízet. Znamenalo to sice, že bude muset své drahocenné poklady obětovat, ale i tak to stálo za to. Za chvíli kráčel za netrpělivým Schul-zem. Dřevěná protéza nepříjemně skřípala.
"copak jsem nebyl dobrej?" pochlubil se pyšně Schul-ze, když zatáhl spokojeně z poslední cigarety - ještě před odjezdem přepadové skupiny do noční akce. "Mo-jí milovaný Rosi-Rosi jen zajiskřilo v očích, když jsem se k ní dostal."
*
"Užil sis svoje, to je fakt," poznamenal Matz s poně-kud kyselou tváří. Teď mu plně docházelo, že kvůli těm všem radovánkám a vzrušení v mobilním bordelu číslo šedesát devět přišel o své cenné zásoby.
"V každým případě," prohlásil Schulze s předstíra-nou skromností, "Rosi-Rosi mi slíbila, že se se mnou po válce vezme. Budu mít poloviční podíl na jejím pro-slulým vykřičeným domě."
"Vykřičený dům!" zašklebil se Matz. ;'
Schulze ani nemrkl: v
"Já tam budu jako šéf pasáků a vyhazovač, budeme se činit pro slávu vlasti a penízky se nám jen posypou."
V tu chvíli Dietz, který při noční akci dostal na sta-rost nákladňáky, začal mít obavy o úspěšnosti přesunu. A neměl zájem na tom, aby riskoval svůj cenný krk. Proto vydal povel k návratu.
Matz s povzdechem zamáčkl poslední cigaretu, které říkal "plicní torpédo".
"Povinnost volá. Určitě bude lepší, když se vrátíme," prohlásil a otráveně se zvedl. Schulze udělal totéž a s lí-tostí se podíval na nočník se zlatým okrajem, který u své milované ukradl jako suvenýr. Teď si ale uvědo-moval, že ten vyzdobený nočník mu nebude k ničemu. Rozepnul si kalhoty a vymočil se do něj. Nočník byl vyzdobený portrétem Churchilla, jak kouří velký dout-ník. Schulze dokončil se smutným povzdechem svůj akt a pak nočník hodil do nejbližšího křoví.
Dodenburg se probíral z krátkého zdřímnutí. Lesním táborem, v němž byli vojáci Wotanu, se kradla mlha ja-ko tiše našlapující kočka. Zůstal ležet na nepromokavé podlážce a poslouchal pronikavé hlasy poddůstojníků, vykřikujících rozkazy k novému nástupu přepadové skupiny.
"Tak vstávat, vy bando lumpů!" ozývalo se vesele, "koukejte sebou hodit!"
Žádné emoce to v něm nevyvolalo. Byl v minulosti svědkem takovýchhle akcí až příliš často...
"Můj Bože!" povzdechl si. "Kolikrát jsem něco po-dobného během těch hrozných válečných let slyšel!" Pak zaslechl skřípavý zvuk těžkých zimních bot ve zmrzlé trávě, která zbělela jinovatkou. Někdo přicházel, aby ho probudil.

Rychle se musel zbavit nepříjemné nálady, stejně tís-nivé jako padající mlha. Bylo třeba se věnovat normál-nímu chodu vojenského života. Wotan ho potřeboval.
To už se před ním objevila služba, která přinášela hr-nek kávy a hlásila: "Černá břečka, vylepšená rumem a trochou cukru."
Dodenburg se v té chvíli úplně probral a byl připra-ven k plnění úkolů, které jim ten den měl přinést.

5. KAPITOLA

Američan pozorně poslouchal, co mu Dodenburg říkal o tom, jaké mají Němci informace o amerických záměr-rech pro další akce na frontě. Pak se Dodenburgovi na-bídl, že podle toho, co ví on, informace upřesní.
"Prosím," vyzval ho Dodenburg.
Leo Kessler přistoupil k nástěnné mapě a ukázal na prostor mezi francouzskými a holandskými hranicemi.
"Naše linie, vlastně, abych byl přesný, americké li-nie," opravil se trochu rozpačitě Kessler, jako kdyby si teprve teď uvědomil, že není mezi svými, že své bývalé bojové druhy zradil. Zajíkl se tedy, ale pak hned pokra-čoval: "Jak sám víte, celý frontový úsek v délce devade-sáti kilometrů je v současnosti držen Middletonovým osmým sborem."
Dodenburg přikývl, to skutečně věděl. "Ale to, co nevíte, je fakt, jak je ten sbor slabý a jak má-lo hluboká je obranná linie, kterou drží." Chvíli počkal, sledoval, jak jeho slova na Dodenburga zapůsobí, ale ten nehnul ani brvou.
Kessler tedy pokračoval: "Od severního okraje smě-rem k jihu, přesně v místech proti Wotanu, je shodou okolností americká 99. pěší divize. Je to jednotka na-prosto nezkušená, která nebyla v žádné bojové akci. Ti chlapci nastoupili na frontu skoro v tom, co nosili při výcviku ještě ve Státech, snad měli ještě kravaty." Na chvilku se zase odmlčel. "Blízko 99. divize směrem k jihu je americká 106. pěší divize. Ta má těch zkuše-ností ještě méně. Tahle jednotka se dostala na frontu prakticky přímo z lodi, která ji převezla přes Kanál z Anglie."

víc, než celá zpravodajská služba 6. armády SS. ustatm přítomní důstojníci také mlčeli.
"Blízko 106. divize, která je rozmístěna na belgicko-lucemburské hranici, je moje stará jednotka, to zname-ná 28. pěší divize. Říkali nám ‚Krvavý kbelíky'," a uká-zal přitom na vybledlý emblém divize, který měl na rameni. Nášivka opravdu připomínala něco jako červe-ný kbelík. Teď si Kessler povzdychl a trochu unaveně dodal: "My jsme vždycky bojovali na frontě, takže ten emblém má něco do sebe. Od chvíle, kdy jsme minulé-ho léta přistáli ve Francii, jsme opravdu šli do všeho od-vážně, tedy i za cenu krvavých ztrát. Kvůli těm ztrátám u nás muselo dojít ke kompletní obměně početního sta-vu. Před třemi týdny jsme sem dorazili z Hurtgenského lesa. Bylo to po ostrých bojích, kdy jsme během čtrnác-ti dnů utrpěli ztráty pěti tisíc mužů, což představovalo celou jednu třetinu početního stavu divize. Když jsem já z té naší divize tak říkajíc odcházel, všichni tam měli plné ruce práce s frontovou přípravou nových posil, co v počtu pěti tisíc mužů dorazily přímo ze Států a měly za sebou všeho všudy tři měsíce výcviku."
Znovu se odmlčel a Dodenburg si uvědomil, že ten-hle člověk musí asi být fyzicky i duševně dost vyčerpa-ný. Soucítil s ním, protože se jako zkušený fronťák do-kázal vžít do jeho složité situace.
"Nalevo od 28. ďivize je americká 4. pěší divize, kte-rá se vylodila ve Francii v první den invaze, tedy v Den D. Tenhle bojový svazek kryje lucembursko-fran-couzskou hranici, a pokud jde o jeho stav, tak je třeba říct, že 4. pěší divize utrpěla ještě těžší ztráty než naše Krvavé kbelíky. Vojáci téhle divize sem právě dorazili z Hurgtenu, jednotka je úplně vyčerpaná, na pokraji sil, a je doplněná zelenáči, kteří ještě nejsou připraveni k boji."
"Tak dobře," řekl Dodenburg několik okamžiků poté, co Američan domluvil, "po těchhle informacích vám

můžu sdělit, že bych byl opravdu rád, kdybyste nám po-mohl najít nejschůdnější cestu."
"A to kam?"
Dodenburg se vyhnul přímé odpovědi. Američan pře-ce nemusí vědět úplně všechno! Musí mu stačit určitý náznak:
"Potřebujeme, abyste nám pomohl najít cestu na ta-kové místo, odkud bychom mohli projít americkými li-niemi. A to asi tak do tří dnů. Bylo by to možné? Prostě něco snadno přístupného, kde bychom neměli žádné problémy a kudy bychom se mohli eventuelně i vrátit. Je to jasné?"
Zdálo se, že Kessler má na jazyku nějakou otázku, ale nakonec se obrátil k mapě a řekl:
"Takové místo je přesně tady, na úseku 4. divize, prá-vě nad lucemburským hraničním městem Echterna-chem."
Přítomní důstojníci upřeli své zraky k velké ploše na mapě, kde ono místo mělo být.
Dodenburg se zeptal:
"A proč by to mělo být právě tady?"
"Protože 4. pěší divize nečeká, že se tam bude něco dít. V téhle fázi to místo nemá žádný taktický význam, pěchota je prořídlá, pozice jsou daleko od sebe, na fron-tě se asi tři měsíce nebojovalo. A protože je v noci zi-ma, většina vojáků se stahuje na noc do úkrytu, vzhůru jsou jenom strážní hlídky, které až do ranního roz-břesku sledují pohyb u řeky Sauer."
Dodenburg uvažoval. Uvědomoval si, že i kdyby mu-seli překonat nějaké větší ořekážky, střetli se s nepříte-lem a ztratili přitom vojáky, kteří by v zajetí mohli všechno vyžvanit, Američany ani nenapadne, že by ta-hle akce mohla mít něco společného s onou chystanou, skutečnou velkou ofenzívou, která má proběhnout asi padesát kilometrů na sever odtud.
"Podle mne je vaše zdůvodnění přesvědčivé," řekl konečně. Věděl, že všichni - nejen Kessler - mu pozor-ně naslouchají.
Vtom však Kessler prohlásil takovým tónem, jako by počítal s tím, že jeho slova nebudou brána jako přání, nýbrž jako rozkaz:
"Budeme potřebovat americká vozidla."
"Proč?" podivil se Dodenburg. "Můžeme zamaskovat naše tanky, aby vypadaly jako ty jejich."

Kessler rozhodně zakroutil hlavou.
"Ne, to není možné. I ten nejméně zkušený americký vojáček rozezná na první pohled naše tanky od vašich. Vaše tanky typu Mark IV jsou mnohem nižší než naše standardní shermany, i když jim zvýšíte věž a nějak upra-víte délku kanónu. Totéž platí o polopásových vozidlech. Ta mají ve srovnání s našimi dvojnásobné rozměry. Také silueta je i na dálku odlišná. Celá hra by mohla být odha-lena, sotva by se vaše tanky jen objevily. Stručně řečeno, opakuji: na tuhle akci musíme mít americké tanky."
Dodenburg chvíli přemýšlel a pak kývl: "Asi máte pravdu."
"Samozřejmě," usmál se - možná až příliš sebejistě -Kessler. "A co tedy hodláte podniknout?"
"Uděláme následující věc," řekl Dodenburg rázně. V podobných vypjatých situacích měl vždy ve zvyku učinit své rozhodnutí co nejrychleji, pokud možno oka-mžitě. "Zrovna na druhé straně hranice odtud u Bullin-genu v Belgii je americká zásobovací a opravárenská základna. To víme od našeho agenta, kterého jsme zís-kali z místních lidí. Ti většinou mluví německy a z val-né části mají muže ze svých rodin ve wehrmachtu. A tak v současnosti, podle mého názoru, by nebylo moc těžké v těchhle místech proklouznout přes hranici a pak zmizet i s kořistí, a to ještě dřív, než amíci vůbec pozna-jí, kdo na ně zaútočil."
"To vypadá nadějně," připustil Kessler a ostatní Do-denburgovi posluchači souhlasně přikývli. "A kdy to podnikneme?"
"Ještě před zítřejším svítáním. Tou dobou je na frontě největší klid a Američani jsou ještě zalezlí pod teplou dekou."
Kessler se usmál:
"To je sice pravda, ale po každé noci přijde zase den." Jeho tvář najednou zvážněla. "Takže tu půjde ješ-tě o jinou věc..."
Dodenburg se na něj tázavě podíval:
"Co máte na mysli?"
"Potřebujeme taky americké uniformy."
V tu chvíli užasle zvedli hlavu snad všichni přítomní. Jako kdyby tu před sebou měli nějakého blázna.
"Americké uniformy, říkáte," vyjekl Dietz a hlas mu vzrušením přeskočil. "Ale když nás naši chytnou v amerických uniformách, tak nás okamžitě zastřelí!"
Kessler se znovu jen pousmál:
"A co si myslíte, že s námi udělají Američani, když nás nachytají tam za svými liniemi v uniformách ně-meckých? Snad nás nebudou chtít slavně uvítat a po-zvat nás na čaj s čokoládovými keksy? Zastřelí nás v obou případech, ti chlapi na frontě se s námi nebudou moc babrat. Ani si nemůžou dovolit nějaké dlouhé roz-važování - vždyť jsou na frontě a pořád jsou v sázce je-jich životy."
"Souhlasím s vámi," řekl Dodenburg. "Tak dobře, pokusíme se sehnat americké uniformy."
Dietz otevřel ústa, jako by chtěl znovu protestovat, ale pak si to rozmyslel. Lepší bylo být zticha. Na něko-lik minut jeho mozek strachy úplně vypnul.
Ten, kdo znal Kuno voň Dodenburga v průběhu let od roku 1939, kdy vypukla válka, musel konstatovat, že válečné období na tomto mladém důstojníkovi zanecha-lo své stopy. Kdysi to byl bezstarostný, růžolící mladý poručík, čerstvý absolvent důstojnické školy v B ad Tol-zu, plný mladického nadšení. Byl to muž, který toužil po dobrodružství a horoucně důvěřoval fiihrerovi a ide-ologii nacionálního socialismu. Kuno byl přesvědčen, že Hitlerův "Nový pořádek" přinese naději pro upadají-cí a rozvrácenou západní Evropu, smete její nynější a dávno přežilé představitele, kteří už byli přítěží staré-ho kontinentu. V těch prvních letech velkých vítězství,
kdy se zdálo, že nic nemůže zastavit postup německých armád a jedna země za druhou podléhala v boji s třetí říší - tehdy ještě věřil v Hitlerovo svaté poslání.
Změna ve všem nastala, když Němci vpadli v červnu roku 1941 do Ruska. Wehrmacht poprvé zakusil hoř-kost porážek - a to porážek velmi vážných, při nichž Německu dávali lekce ti, o nichž si i Dodenburg myslel, že jsou nějací podlidé, jedinci třetí kategorie, většinou neumějící číst a psát.
O čtyři roky později z Dodenburga někdejší mladické zanícení vyprchalo. Teď z něho byl vyčerpaný člověk s vpadlými tvářemi, s urputným, vlčím výrazem, s oči-ma lesknoucíma se jakoby v horečce. Dávno zapomněl na své nadšení, které kdysi měl pro posvátné poslání Velkého Německa. Ani jeho vlastní rodina pro něj mno-ho neznamenala. Jeho převládajícím a vyhraněným předmětem zájmu byl teď jeho pluk. Wotan byl jeho do-movem, rodinou - prostě celým světem.
Věděl, že se bude od něho brzy žádat, aby riskoval drahocenné životy svých mladých granátníků. Určitě to na něm budou chtít! A kdyby bez řečí nevyhověl rozka-zům, tak ho mohlo čekat přeložení a odsunutí bůhví-kam. Nedělal si o svém postavení žádné velké iluze. Na jeho místo by byl pravděpodobně dosazen nějaký fana-tický nacista, toužící po pochybných slavných činech, které by mu přinesly vyznamenání a povýšení. Doden-burg přece viděl kolem sebe hodně podobných typů!
Teď si přejel rukou po neholena tváři a podíval se na svůj obličej do rozbitého zrcadla. Nechtěl připustit, aby k takovým změnám u jeho pluku došlo, a tak nezbýva-lo, než se na aktuální úkol soustředit.
Přelétl očima po velké nástěnné mapě a sledoval na ní linii fronty od švýcarských hranic až k Holandsku a uvažoval: Kdyby bylo možné proniknout na některém slabším místě americkými liniemi a provést průzkum trasy, kterou vytyčil fiihrer - a kdyby se to podařilo ješ-tě před tím, než německý útok začne, pak by to zname-nalo vyhnout se velkým ztrátám. Alespoň by měl před-
stavu, co může očekávat od terénu, o kterém ví teď jen velmi málo...
Ačkoliv si byl vědom toho, že by se za svou akci mohl dostat před vojenský soud, současně usuzoval, že Sepp Dietrich nebude chtít riskovat. Nehodí Dodenburga v této klíčové fázi jen tak přes palubu, protože naléhavě potře-buje

zkušené vojáky Wotanu. Ostatně - co se teď po nich žádá? Aby v nepřátelských řadách působili zmatky! Když tohle všechno vzal v úvahu, rozhodl se. Spolu s tě-mi zmatky udělá tajně i průzkum. Na ty, kteří na tu akci s ním půjdou, bude ale muset být úplné spolehnutí!
A Dodenburg už teď věděl o dvou vojácích, které si určitě na průzkum vybere - ti dva dobrodruhové se prá-vě teď povalovali ani ne dvacet metrů od něj a byli za-městnáni tím, že olizovali ze svých špinavých pracek zbytky smažených vajec, která zase někde ukradli.
"Pánové," oslovil přítomné Dodenburg o hodinu později v místnosti, chráněné před nežádoucími návštěvníky strážným, přecházejícím před dveřmi, "chci vám ozná-mit své rozhodnutí. Vybral jsem vás osobně k nebezpeč-né a současně ilegální akci za americkými liniemi."
Po jeho slovech nastalo mezi přítomnými vzrušení, o což očekával, a tak využil těch několika okamžiků k to-mu, aby si prohlédl jejich tváře. Byly to drsné, ošlehané obličeje mužů, kteří znali pocit, kdy život visí na vlásku a nenadále se může uzavřít. Tihle odvážní chlapi měli svérázné návyky a bavili se často nevybíravými způso-by - vždyť po dlouhé časy žili skutečně ze dne na den. Kromě nich tu ale byli ještě dva mladí důstojníci, kte-rým nebylo ani dvacet, prostě zelenáči, co se sem dosta-li rovnou z důstojnické školy. Neměli sice bojové zku-šenosti, ale byli nadšení, dychtiví boje a ochotní se obětovat. Dodenburg o nich věděl, že se na ně může na sto procent spolehnout.
Američan Kessler přítomen nebyl. Dodenburg ho si-ce ke své akci potřeboval, ale ani teď nechtěl, aby byl do všeho příliš zasvěcen.
Výklad by byl pokračoval, ale Dodenburga vyrušil zvučný hlas strážného před dveřmi, který se dostal s ně-kým do hlasitého sporu. Strážnému oponoval nepříjem-ný, chraptivý křik:
"Takhle se mnou, vojíne, nesmíte mluvit, jinak to s vámi špatně dopadne!"
A vzápětí vrazil do místnosti důstojník Dietz.
Dodenburg o něm věděl, že je to fanatický nacista. Na Dietzově sebevědomém vystupování bylo znát, že se cítí být velmi důležitý. Dodenburg ho neměl rád od samého začátku, kdy byl tenhle fanatik k pluku Wotan přidělen na rozkaz samotného Himmlera. Teď si Dietz vztekle prohlížel přítomné tlustými skly brýlí, vypouklé čelisti vystupovaly z jeho bledé nezdravé tváře, která se rozčilením klepala, jako by byla z rosolu.
"Hajzl zasranej!" zavrčel koutkem úst Schulze k Matzovi. "Ten nám tu teď chyběl, na toho jsme zrov-na čekali."
Dietz se tvářil velmi důležitě a nekompromisně, tře-baže byl jen poručík a většinu války strávil ve výcviko-vém zařízení pro synky nacistických pohlavárů. Teď si pátravě prohlížel přítomné. Dodenburga popadla zlost. Dietz skutečně odpovídal posměšné přezdívce "zlatý bažant," jak byli nazýváni někteří reprezentanti nacis-tické strany kvůli zálibě v uniformě zdobené zlatými prýmky. Tito důstojníci s nacistickým politickým poslá-ním byli obdobou Stalinových politických komisařů v Rudé armádě a do wehrmachtu je zavedl reichsfiihrer SS Himmler po atentátu na Hitlera v červenci roku 1944. Měli velkou moc, mnohdy větší než armádní ve-litelé, neboť posílali o všem hlášení druhému nejmoc-nějšímu muži v Německu - a měli tak vládu na životem a smrtí dokonce i generálů. Přitom takový ničema jako Dietz během všech válečných let snad vůbec nikdy ne-zažil, že by se v jeho blízkosti střílelo.
"Já vím, že se chystáte udělat něco nelegálního," začal Dietz a díval se na podrážděného Dodenburga, "ale chci, abyste věděli - že o tom, co je legální nebo
nelegální, rozhoduji já," prohlásil a ukázal palcem na svou vypasenou hruď. "Co máte v plánu, obersturm-bannfiihrere?"
Dodenburg jen s přemáháním vysvětlil své záměry, přičemž Dietz k jeho výkladu jen blahosklonně přiky-voval, jako by si celý plán vymyslel on sám.
Když Dodenburg skončil, Dietz kupodivu pravil: "Považuji tento plán, i když s určitými výhradami, za dobrý nápad."
Schulze stál až vzadu za ostatními a okomentoval Di-etzovo vystoupení svým všeobecně známým způso-bem: trochu se zavrtěl a vypustil ze svých útrob zcela nemuzikální zvuk. Byl tímhle svým "uměním" proslulý u celého sboru SS. "Ať jde do hajzlu!" zavrčel teď ještě navíc ke kamarádu Matzovi.
Ten se jen ušklíbl.
Dietzova rosolovitá bledá tvář zbrunátněla:
"To je nechutné! Taková pitomá nestoudnost!" po-znamenal, ale jinak to přešel bez komentáře. "Tak kdy vyrazíte, obersturmbannfuhrere?" vyštěkl na Doden-burga, jako by on sám vypravoval podobné odvážné průzkumné akce za nepřátelské linie skoro každý den.
"Během osmačtyřiceti hodin. To je čas, který musí-me mít před tou akcí na přípravu," odpověděl Doden-burg a pak se obrátil k ostatním: "V hrubých rysech víte, co nás čeká." Mezi přítomnými to zašumělo zjev-nými projevy souhlasu.
"Až k tomu bude vhodná do-ba, zapojím do akce i toho amíka, kterého už asi všichni znáte. Mám v úmyslu využít ho jako průvod-ce, zná terén. Chci vás ale varovat: Nic z toho, co jste tu slyšeli, se k němu nesmí dostat! Čím méně toho ví, tím lépe."
Mezi přítomnými to souhlasně zahučelo. "To je jas-ný," prohodil někdo.
Dodenburg si přivolal Schulzeho a ukázal ven, kde Američan pokuřoval a krčil se v nepříjemném ranním chladu: "Nezapomeňte, že ho máte na starosti!"

6. KAPITOLA

"Serte, pravil král!" zabručel znechuceně svou oblíbe-nou průpovídku Schulze. "A tisíce zadků ho poslechly a spustily. Od ty doby je pánovo slovo zákon. A tak i mně nezbejvá, než se jít mrknout tam dolů na toho faj-novýho Amerikánka!"
Vojáci se krčili na vyvýšenině, vypínající se nad lu-cemburským hraničním městečkem Echternachem, které bylo od Německa odděleno řekou Sauer. Na pláni pod ni-mi bylo všechno jako na dlani. Terén byl posetý hnědými jámami po explozích granátů, povalovala se tu mrtvá zvířata, jejichž ztuhlé údy trčely bezmocně do vzduchu. Bylo dobře vidět i na americké vojáky, jak se mezi tím vším beze spěchu pohybují... Někteří drželi v rukou ešu-sy, z kterých se kouřilo, u děla,

které mělo chránit most, se bezstarostně rozložila obsluha a zřejmě odpočívala. Schulze měl pocit, že ti Amerikánkové si tu žijou jako v mírových časech a celá válka jim může být ukradená.
Leo Kessler, jako by četl Schulzeho myšlenky, po-znamenal:
"Tady se od září vůbec neválčilo. Takže proto to tu vypadá málem jako na dovolený."
Schulze vztekle zasupěl:
"Je teda na čase, aby je někdo pořádně píchnul do zadku." Pak se ale ovládl: "Ale přej je to tu jinak dobrý! Lidi jsou přívětivý a přejícný." Širokou tlapou se uhodil do prsou a pokusil se detailněji specifikovat své mo-mentální úvahy:
"Teda já bych se docela rád přivinul na něčí přejícnou hruď! Nějaký ženský bych se mezi ty její bochany zavrtal - aspoň bych si zahřál uši."
Matz na to pochybovačně zavrčel:
"Nemysli si, že nás brzy čeká nějak moc zábavy s ženskejma."
"Tak dost," přerušil jejich originální debatu Doden-burg a věcně jim sdělil, co je doopravdy čeká:
"Nejdřív přerušíme telefonní kabely, poněvadž mu-síme Američany v tomhle místě zbavit možnosti ko-munikace s jejich týlem. Pak zaminujeme silnici v zadní části městečka. Cestu my sami nebudeme uží-vat, ale Američanům tím znemožníme jejich spojení. Octnou se v izolaci a až to všechno vypukne, nebude odtud úniku."
"Přesně tak," řekl Leo Kessler a poněkud se zarazil, neboť si uvědomil, že tohle je opravdová zrada na býva-lých bojových kamarádech. "A kdy má akce začít?"
"Jakmile Američani skončí s nakládáním zásob," od-pověděl mu bez váhání Dodenburg, jako kdyby tuhle otázku čekal a odpověď měl připravenou: "Pak se podle informací naší zpravodajské služby na noc stáhnou do ubikací, tam budou hrát karty, psát dopisy, bavit se -a nakonec snad i spát. Na noc postaví stráže, ale to je všecko. Jinak jsou naprosto bezstarostní. Udeříme na ně hned jak se setmí."
Obrátil se k Schulzemu a Matzovi: "Vezmete si asi tak pět starých mazáků a půjdete s nimi na druhou stra-nu městečka. Jestli se tady dostaneme do problémů, spustíte palbu z těžkého kulometu, aby amíci dostali strach a nepokoušeli se tamtudy o útěk. Je to jasné?"
"Jasný jako facka," ozval se Schulze.
O několik minut později byl Schulze na cestě v čele skupiny zkušených fronťáků, kteří si ovinuli boty starý-mi ponožkami, aby se pohybovali v úplné tichosti. Ni-kdo nemluvil. V takovéhle napjaté situaci bývali vždycky všichni ponecháni jen svým vlastním úvahám a pocitům.
Skupina se dostala do blízkosti silnice, kde už bylo značné přítmí. Nebylo slyšet žádný zvuk, jen podupává-ní hlídky, která se snažila trochu zahrát. Jinak se nic ne-
hýbalo. Přízračný měsíc se občas objevil v mezeře mezi ubíhajícími oblaky a vrhl na tmavnoucí krajinu pod se-bou pohádkové, studeně stříbrné světlo. Schulze si - pro všechny případy - připravil svůj zabijáčky mosazný boxer, který se mu tolikrát osvědčil v mnoha rvačkách kdysi v Hamburku.
"Všichni mějte oči na stopkách!" zasyčel na starého mazáka za sebou a připojil: "A vyřiďte to dál!"
"To se ví! Budem koukat jako ostříži!" ozvalo se za ním v docela veselém tónu.
Schulze však neměl pocit, že je důvod k nějakému veselí. Věděl, že stačí jediná chyba a celá akce vy-bouchne. Zatím všichni soustředěně pokračovali v po-stupu, ale jemu se najednou něco nezdálo. Zastavil se, pak se přikrčil a poslouchal. Srdce mu divoce tlouklo.
V přítmí před sebou náhle zahlédl nějaké mdlé svě-télko, které ale brzy zhaslo.
Schulze si hned domyslel, co to bylo: někdo odhodil cigaretu. V tomhle místě to mohl být jedině nějaký Američan. Přitiskl svůj tlustý prst na ústa a varovně se obrátil ke kamarádům. Všichni tedy zůstali na místě, jen se přikrčili. Schulze se vydal vpřed sám - pohybo-val se téměř neslyšně, což bylo vzhledem k jeho hřmot-né postavě až neuvěřitelné.
Byl jen několik metrů od nic netušícího amerického strážného, když se mu stala nepříjemnost: šlápl do skry-tého výmolu a klopýtl. Naštěstí neupadl, stačil to ještě vyrovnat, jenže způsobil hluk - a strážný zareagoval. Snažil se okamžitě sundat pušku z ramene, ale Schulze byl rychlejší. Vyrazil kupředu a začala rvačka. Schulze měl větší štěstí -jeho mohutná pěst zasáhla protivníko-vu tvář. Američan zaúpěl bolestí a vzápětí mu z nosu vytryskl červený proud krve.
Schulze na nic nečekal a znovu prudce udeřil. Z Američanových úst se vydral zvláštní přidušený zvuk a poklesla mu hlava. Vypadalo to, že je s ním konec. Buď ztratil věd9mí, nebo byl dokonce mrtev, o to se Schulze ale nestaral. Hlavní bylo, že strážného zně-
škodnil. Teď zbývalo jen dát signál ostatním, aby vyra-zili vpřed. Jemně hvízdl, a potom jen šeptal:
"Pohyb! Pohyb! A všichni k zadnímu okraji městeč-ka. A fofrem!"
Po desíti minutách byli na místě. Na všech úsecích, kudy se dalo z městečka uniknout, položili řadu proti-tankových a protipěchotních min a připravili k palbě těžký kulomet, který mohl ostřelovat případnou úniko-vou cestu Američanů. Kulomet byl schopen pálit tisíc ran za minutu a Američani neměli proti téhle zbrani šanci.
Schulze byl v těchto chvílích sám se sebou spokojen, musel se v duchu pochválit, kolik toho dokázal během tak krátké doby udělat. Teď jen čekal na signál, že celá akce začíná.
A signál přišel za deset minut.
Noční ticho narušila zelená světlice, která se vznesla vzhůru, na nebi se s třesknutím rozprskla a ozářila kra-jinu pohádkově zářivým světlem. Hned na to dostaly události rychlý spád. Dvě německá polopásová vozidla se s rachotem spustila z vyvýšeniny a údolím se rozleh-lo skřípění jejich pásů. Ten hluk musel každého vzbur-covat. Američani vyhlásili poplach. Klid, který na tom-to úseku fronty vládl tak dlouho, nečekaně skončil. V středověkých domech městečka se rozsvěcovala žlutá světla a z domovních dveří vybíhali američtí vojáci, za-skočení překvapivým německým útokem. Bylo slyšet, jak poddůstojníci vykřikují rozkazy, pokoušejí se zvládnout situaci a navodit pořádek, ale bez

valného ús-pěchu. Američtí vojáci propadali panice.
Kužely světel reflektorů protínaly temnotu a terénem otřásl výbuch granátu, jehož ohnivou kouli provázel zlověstný rudý plamen. Americké stopové střely začaly bubnovat na boky německých obrněných vozidel jako zářivé golfové míčky. Postup německé jednotky se však nedal zastavit.
Americká palba pak začala postupně slábnout. Bylo ještě slyšet ojedinělé výkřiky a rozkazy, ozývaly se také píšťalky důstojníků, kteří se v tom zmatku snažili vydá-vat povely, ale spíš šlo o zoufalé pokyny: "Všichni zpět-Padáme!" A ještě taky: "Běžte do hajzlu!"
Nějaký vzteklý velitelský hlas se znovu pokouše^ navodit pořádek a přikazoval: "Zastavit! Všichni zů-~ stat stát!"
Panika, která se vojáků zmocnila, se však nedal:a zvládnout. "Padáme!" ječel někdo. "Všichni padáme!" Zlověstné rudé a bílé stopové střely se nesly se smrto'-nosným hvízdotem nad jejich hlavami a paralyzoval^ snahu amerických vojáků o záchranu. Zatím ale ještí^ nějaká šance přece jen byla, i když se - na neštěstí pn° Američany - stalo to, že byl zasažen jejich velící dů-stojník. Klesl, zalitý krví. "Proboha, pomozte mi ně'-kdo!" volal zoufale, "asi mám uražený nohy!"
Jiný voják nešťastně bědoval:
"Já nevidím, kluci... Já nic nevidím! To je hrůza1' Pomoc!"
A to už se amerických vojáků panika zmocnila do ti& míry, že začali odhazovat zbraně, někteří v amoku zveí-dali ruce na znamení, že se vzdávají, a ještě k tomu lá1* manou němčinou vykřikovali:
"Kamerad... nicht schiessen...!"
Zpanikaření vojáci se dávali na útěk, ale mířili přímí0 do minového pole. Když na to přišli, bylo pozdě. A tal^ se jen zoufale potáceli ve výbuších min, na které narazii-li, zatímco nad jejich hlavami svištěly střely z těžkéhc10 kulometu. Dokonce i Schulze ty nešťastníky v duchiiu politoval. Neúprosně je kosila palba a ničily vybuchly min. Pak pocítil něco jako soucit i s těmi, co v úplnéiť11 zmatku prchali zpět do městečka.
Terén vzápětí ozářila další světlice. Američtí vojácci strnuli v neblahé předtuše a odevzdaně čekali na svů^J osud.
Dodenburg rychle zhodnotil situaci. To, čeho by/' svědkem, mu stačilo. Viděl, že nepřítel je poražen, žče není třeba pokračovat v palbě. Postavil se ve vedoucín01 obrněném vozidle, dal ruce k ústům a vykřikl:
"Palbu zastavit...! Už mají dost...! Palbu zastavit!"
Německé zbraně jedna po druhé zastavovaly palbu a jen ozvěny jejich výstřelů ještě chvíli narušovaly ticho nad krajinou. Pak se však ze všech stran začalo ozývat úpěnlivé volání raněných a umírajících, kteří prosili o pomoc, hořekovali a proklínali osud.
"Teď si můžete zabrat kořist," zavolal na své vojáky Dodenburg, neboť věděl, že od Američanů už jim ne-hrozí žádné nebezpečí. Měl pocit, že je správné, aby si vojáci vzali u zajatého nepřítele všechno, co se jim bu-de hodit a co budou v průběhu dalších bojů potřebovat.
Schulze se okamžitě dal slyšet:
"Neshánět žádný suvenýry," upozorňoval. "Žádný ta-kový blbiny! Hřebíky do rakve, to jo. Teda cigarety a chlast, to je, po čem musíme jít."
"To nám nemusíš říkat dvakrát," zavrčel jeho parťák Matz a sledoval, jak vojáci bez váhání hbitě vyrazili za kořistí. Věděli přece, že na to nemají moc času. Jejich velitel jim na takovou věc dá jen několik minut, pak se musí pokračovat v postupu...
Leo Kessler stál blízko Dodenburga a v záři plamenů z hořícího domu ho smutným pohledem sledoval. Ně-mecký velitel vytáhl pistoli a odjistil ji. Kessler instink-tivně vycítil, co bude následovat, a věděl, že mu to roz-hodně bude proti mysli. Zdálo se mu, že Dodenburg má asi stejné pocity, ale současně si uvědomoval, že ně-mecký důstojník přesto nebude váhat udělat to, k čemu se rozhodl. I Kesslerovi bylo jasné, že by tu neměl zů-stat žádný svědek.
Dodenburg s pistolí přitisknutou k boku kráčel k americkým zajatcům. Leo Kessler měl pocit, že se tu zapomnělo na jeho přítomnost. Frickové se snad chy-stají střílet své zajatce přímo před jeho očima! Rozhlédl se. Nikdo za ním nestál, nikdo ho nesledoval. Teď ale nemohl čekat, musel dát svým lidem zprávu!
Rychle přešel k silnici. U jámy po granátu ležel mrt-vý americký voják. Na ramenou měl nášivku s červe-ným kbelíkem, označujícím 28. pěší divizi, tedy Kess-
lerovu bývalou jednotku. Mladíkovi bylo sotva osm-náct, nad vysokým čelem se mu vlnil pramen světlých vlasů.
Kessler okamžitě zapudil z hlavy jakoukoliv dal-ší myšlenku na tohoto mladého mrtvého muže. K tomu, co musel udělat, měl jen pár minut. A on chtěl svůj úkol dobře splnit... Bylo to životně důležité, aby to udělal.
Přeletěl očima po dalších mrtvých. Věděl, že muži z armádní pohřební skupiny budou prvními americkými vojáky, kteří sem budou posláni, aby pochovali padlé. O koho budou mít zájem v první řadě? Na to nikdo ne-potřebuje být velkým prorokem, aby mu bylo jasné, že těmi prvními budou těla mrtvých důstojníků. Tohle po-hraniční městečko držela americká jednotka v síle roty, a tak tu mohlo být několik nižších důstojníků, pak poru-čici - a rotě mohl velet kapitán nebo dokonce major. Tělo tohoto důstojníka musí Kessler najít co nejdříve. I černí havrani z pohřební skupiny ho budou hledat jako prvního, aby ho pohřbili.
Konečně se mu podařilo ho najít. Ležel v jámě po granátu, měl rozdrcené temeno hlavy, ale hodnostní označení se zlatými majorskými listy na rameni bylo nedotčené.
Kessler se rozhlédl. Nikdo mu nevěnoval pozornost. Němečtí vojáci byli zaměstnáni okrádáním zajatců a důstojníci se připravovali na zabíjení, k němuž mělo co nevidět dojít. Kessler se dal chvatně do práce.
Po desíti minutách se malý německý konvoj vydal na cestu a zamířil k základně v Belgii, kde, jak Němci doufali, se zmocní amerických vozidel.
Konvoj za sebou nechal těla mrtvých, která pomalu tuhla chladem. Jejich nevidoucí oči byly nehybně obrá-ceny k nebesům. Taková je válka, válka se vším nejhor-ším, co ji provází, říkal si pro sebe Dodenburg, když je-ho vojáci mířili na jih do Belgie vstříc svému osudu. Už nebylo možné udělat krok zpět. Kostky byly vrženy.

"Vydržet a nefňukat!" prolomil mlčení Schulze, kte-rý stál vedle Dodenburga v polopásovém vozidle. Jako itf
by těmi slovy, která byla heslem Wotanu, chtěl zaplašit ;
neveselé myšlenky svého zadumaného velitele.
Dodenburg zachmuřeně přikývl: ' "Ano, vydržet a nefňukat, to je ono, Schulze!" Pak se í
oba odmlčeli. Každý po svém se pohroužil do vlastních ;
myšlenek. Vůbec nebyly veselé. [l
7. KAPITOLA
Kolem půlnoci malý německý konvoj překročil lucem-bursko-belgickou hranici. Když se při cestě na sever vo-zidla zastavila ve značném chladu na opuštěné venkov-ské silnici, vzpomněl si náhle Kessler na poslední jednání, které měl před zahájením celé akce na americ-kém vrchním velitelství.
V paměti se mu vynořil osobní chirurg Dwighta Ei-senhowera, spojeneckého vrchního velitele. Lékař byl muž středního věku v hodnosti plukovníka a při rozho-voru s Kesslerem se netajil svými obavami:
"Opravdu jste si jist, že nebudete chtít injekci?" Zkoumavě si Kesslera prohlížel. Ten seděl naproti ně-mu v křesle a čekal na svéráznou operaci. "Musím vám říct, že to bez injekce bude zatraceně bolet."
Kessler zavrtěl hlavou:
"Ne, injekci nechci. Mohla by zůstat stopa po jehle a pak bych kvůli tomu mohl dostávat nepříjemné otáz-ky. Raději bez injekce, pane plukovníku."
Chirurg se po něm podíval vysloveně pochybovačně. Jako by nemohl věřit svým uším. Když nic jiného - vět-šina raněných amerických vojáků si přála netrpět boles-tí. Nikdy neslyšel o někom, kdo by odmítal léky proti bolesti.
"Tak dobře, dělejte, jak myslíte. Ale je jisté, že to bu-de bolet. Jdeme na to!"
Leo Kessler cítil strašlivé vnitřní napětí a současně si uvědomoval, že tohle tedy opravdu bude zkušenost, kterou jen tak nezapomene. Jako spisovateli se mu jed-nou možná bude hodit, pomyslel si s určitou sveře-
postí. Celá tahle situace je vlastně velice vhodná látka k literárnímu zpracování! Každý autor by ji ocenil...
Lékař sáhl po skalpelu. Celý se zpotil, když pak hlu-bokým řezem pronikl do nedávno vyléčeného zranění, aby rozrušil srostlou tkáň. Leo Kessler skoro omdlel bolestí, ale dokázal se přemoci. Po patnácti minutách bylo všechno hotovo, z otevřené rány znovu prýštila krev.
Chirurg zabrumlal:
"Omlouvám se, hochu, ale bylo to na vaše přání."
Leo Kessler jen s námahou přikývl. Bolestí a vyčer-páním nedokázal ze sebe vydat hlásku.
Najednou si znovu vzpomněl na velkou zakouřenou místnost, kde byli přítomni nejvyšší vojenští pohlaváři. Měl dojem, že plukovníci a generálové se na něho díva-jí jako na zjevení z nějakého jiného světa, které právě dorazilo na zem.
Cítil, že je mu nevolno, že se mu začíná vysloveně dělat špatně od žaludku... Jako ve snách slyšel, že na něho někdo mluví a upozorňuje ho, že krvácí. Pak se mu znovu vybavila vzpomínka na vrchního velitele Spojenců: Generál Dwight D. Eisenhower stojí v rohu místnosti, zapaluje jednu cigaretu od druhé a poslou-chá, co říkají členové jeho štábu.
"Kesslere," uslyšel znovu čísi hlas, "od téhle chvíle máte ve všem úplně volnou ruku. Můžete dělat, co uznáte za vhodné, i když to nebude úplně legální. Mů-žete třeba i loupit, zrazovat, lhát, dokonce i zabíjet, bu-de-li to nezbytné... Od tohoto okamžiku pro vás neplatí zákony, ať vojenské, či civilní. Je vám to jasné?"
Kessler kývá, že rozumí, ale pořád se nemůže přimět k tomu, aby promluvil, protože ukrutná bolest neustu-puje. Proti němu teď sedí nejvyšší velitel vojsk Spojen-ců, je pobledlý a zapaluje si pořád jednu camelku od druhé - stihne prý jich vypálit za den šedesát... A on taky souhlasně přikyvuje. Pak vstává a v tichosti, bez jediného slova odchází, jako kdyby nechtěl o téhle akci nic víc slyšet, aby s ní nemohl být spojován.
m
Potom ještě náčelník zpravodajské služby v hodnosti brigádního generála, podle výslovnosti Skot, říká:
"Pamatujte si, Kesslere, že tahle akce musí zůstat úplně utajena. Ani po padesáti letech, až většina z nás starých pamětníků bude pod drnem, nesmí z toho nic být zveřejněno v jakékoli podobě." A pak pohlédne na mladého Američana zcela neosobně, jako kdyby ho vi-děl poprvé: "Brzy se pustíte do akce, která je mimo zá-kon. Je to ale akce pro náš lid životně důležitá. Ovšem -ten náš lid se vám za to nebude moci nějak odvděčit, a to nikdy. To je všechno. Můžete jít a včas dostanete další instrukce."
Kessler odchází, aby už nikdy takhle pohromadě ve-litelské špičky neuviděl. Teď je tedy opravdu ve zvlášt-ní situaci! Jako by si to teprve nyní uvědomil: Všichni můžou být proti němu, ať přátelé, či nepřátelé. Ať se bu-dou události vyvíjet jakkoli, on má jen velmi malou na-ději přežít. Musí se spoléhat jenom na svou inteligenci a důvtip, a kromě toho by se asi měl moc modlit - jak se cynicky ozval hlas někde v jeho podvědomí...
Tady se Kesslerovy vzpomínky zpřetrhaly. Byl zase v malém německém konvoji na opuštěné venkovské sil-nici nedaleko lucembursko-belgických hranic.
Podíval se na zeleně zářící ciferník náramkových ho-dinek. Byla jedna hodina po půlnoci a on začal rychle počítat čas. Během dvou hodin, když půjde všechno dobře, mohou být u nejbližšího cíle, a tím je americká základna, kde chtějí zabrat nějaká americká vozidla.
Kessler se doopravdy modlil, aby tady nemuselo do-jít k masakru jako u Echternachu. Nechtěl být svědkem zabíjení vlastních lidí. Nevěděl ovšem, že zůstane jen u přání, jak se mohl brzy přesvědčit...
Jako šedí draví vlci se kradli muži z přepadové skupi-ny Wotanu přítmím podél nekryté hraniční silnice, která vedla do belgického města Bullingen. Po cestě nechali za zatáčkou vystrašeného Dietze, který tvrdil, že tu bu-de hlídat polopásové vozidlo. Ve skutečnosti bylo jasné, že si našel vhodnou pozici pro útěk, kdyby něco nevy-
šlo. Usadil se na zádi obrněného vozidla, protože dou-fal, že tam mu nebude taková zima - a i on se začal usi-lovně

modlit, což snad bylo poprvé od roku 1933, kdy vystoupil z katolické církve a stal se členem Hitler-jugend.
Dodenburg v čele přepadové skupiny bez přestání vr-hal úzkostlivé pohledy na všechny strany. Obával se, že by jim ze spícího městečka mohlo hrozit nebezpečí. Minuli dost zchátralou budovu poštovního úřadu a Do-denburg se jen domýšlel, že právě odtud jim před časem vyslal jeden z německých agentů zprávu o situaci v amerických pozicích za pohraničním městečkem. Teď tenhle člověk zřejmě spal jako všichni ostatní obyvatelé starých dřevěných domků, ponořených do ticha. Nic se nehýbalo. Ani pes nezaštěkal...
Američané snad ani nepostavili žádné hlídky! Tady v Bullingenu se prostě na noc všechno ukládalo k spán-ku - i fronta.
Dodenburga, který se stále držel v čele, kryli Matz a Schulze, oba vyzbrojení samopaly. Věděli přesně, kam mají jít. Před nimi se v mlhavém předjitřním šeru rýsovala budova lékárny. Napravo od ní vybíhala hlavní silnice, která mířila údolím k většímu městu, které se jmenovalo Malmédy. Nalevo, blízko za lékárnou, začí-nalo jakési místní hospodářské středisko s ohradami pro dobytek, který se tu ještě v předválečných dobách vždycky ve čtvrtek shromažďoval při trzích. Teď ovšem bylo všechno jinak, obchod ovládl černý trh a všechno se prodávalo "pod rukou", jak se trefně říkalo.
Od té doby, co sem v září přišli američtí vojáci, byl rozsáhlý areál střediska využíván jako pomocné letiště a jako dílny na opravu porouchaných obrněných vozi-del z nedaleké fronty. A právě tyto dílny byly teď cílem německé přepadové skupiny.
Vedle Dodenburga se držel Leo Kessler, připravený v nutném případě zasáhnout v angličtině. Zašeptal:
"Nástup bývá obvykle v půl šesté. Ale chlapi v díl-nách neberou ty hodiny moc úzkostlivě. Jsou přesvěd-čeni, že jim tu nic nehrozí. Stejně ale nemůžeme moc riskovat!"
"Samozřejmě," kývl Dodenburg a snažil se dohléd-nout přítmím co nejdál. Silnice se mu před očima ztrácela, nakonec se mu však povedlo objevit, co hle-dal. "Tamhle je ta lékárna," řekl tiše, "a ty dílny jsou vlevo."
"Já vím," řekl Kessler,, já jsem tu jednou byl převzít obrněné vozidlo, které tu pro nás opravovali."
"Je v tom ale problém," ozval se znovu Dodenburg, když už se blížili k dílnám. Napětím teď sotva dýchali.
"Jaký?"
"Že totiž nemůžeme vyrazit s každým vozidlem, kte-ré tu stojí."
Kessler přikývl. Bylo jasné, co má Dodenburg na mysli.
"Musíme se pokusit nejdřív zjistit, v jakém jsou sta-vu. To se pozná podle opravárenských papírů - a ty jsou připevněné na čelních ochranných štítech. Podle nich bude hned jasné, jestli je vozidlo pojízdné nebo ne."
"Výborně," pochválil ho Dodenburg. "Takže s tro-chou štěstí se odtud můžeme dostat ještě dřív, než bu-dou mít ráno nástup."
Přepadová skupina opatrně zamířila k dílnám. Po pravé straně se tyčil nějaký provizorní barák. Bylo to hned za lékárnou, a tak Dodenburg usoudil, že v něm asi budou ubytováni mechanici z dílen. Obrátil se k Schulzemu, který mu teď netrpělivě přešlapoval za zády:
"Vy s Matzem si tenhle barák vezmete na sta-rost. Kdyby došlo k něčemu nečekanému, tak spustíte peklo."
"Rozkaz!" hlesli oba poddůstojníci a rychle zmizeli v šeru. Bylo až neuvěřitelné, jak hbitě se dokázali pohy-bovat -jeden hřmotný, druhý vlastně zmrzačený...
Dodenburg hledal nejlepší cestu k mlčícím kovovým obludám a Kessler si prohlížel opravárenské papíry, při-pevněné k jednotlivým obrněncům.
"Tady je jeden, který se hodí," oznámil Dodenbur-govi po chvíli, „je to sherman, po opravě připravený k jízdě."
"Ten se opravdu hodí... Umíte s tím jezdit?" Doden-burg se opatrně přiblížil k třicetitunové obludě.
"Ano, umím," odpověděl okamžitě Kessler. Na boč-nici tanku se dal rozeznat nějaký nápis. Kessler si ho přečetl: "Má tam napsáno ‚Příšerný dvojče'. Asi nějaká přezdívka velitele tanku."
Dodenburg jenom kývl.
Se zatajeným dechem přešli dál k místu, kde stála tři americká polopásová obrněná vozidla. Kessler si pro-hlédl jejich opravárenské papíry:
"Všechna tahle vozidla jsou pojízdná." ,
Dodenburg zase kývl a pak řekl:
"Tak dobře, ujměte se toho! Nastartujeme."
V té chvíli si Kessler uvědomil, že přichází asi nej-těžší okamžik akce. Teď zřejmě nastanou problémy. Mechanici v baráku přece uslyší, že jejich vozidla v tu-to nezvyklou hodinu startují! Současně mu ale bylo jas-né, že jiná možnost není. Čím dřív budou odtud pryč, tím lip. Přece nebudou čekat, až je tu mechanici nachy-tají a udělají poplach!
Kessler obešel obrněnce, jako kdyby nevěděl, pro kte-rý se má rozhodnout, ale ve skutečnosti hledal možnost, jak podat své armádě zprávu. Pak mu zrak padl najedno vozidlo, které se mohlo hodit... Byl to velice poškozený průzkumný vůz. Všechny čtyři pneumatiky splasklé, mo-tor rozbitý, kapota notně zprohýbaná. Kvapně vyndal blok a naškrábal na papír svůj vzkaz, jak jen to špatná vi-ditelnost dovolovala. Potom ho připevnil na tabulku vo-zidla. Musel jen doufat, že si ho mechanici v dílnách rá-no všimnou.
Pak zalezl do kabiny prvního shermana, ostatní muži z přepadové skupiny udělali u zbývajících vybraných obrněnců totéž.
O pět minut později byli všichni připraveni vyrazit. I Schulze a Matz.
Schulze zaujal své obvyklé místo - v kabině tanku s Dodenburgem. Velitel stál nad ním a jako vždycky před startem ho symbolicky kopl do ramene: "Připra-ven, dobrodruhu?"
"Připraven jako vždycky, obersturmbannfiihrere," zadeklamoval Schulze.
Dodenburg chvatně vystrčil hlavu z věže a zadíval se do mlhavého šera. Zdálo se, že je všechno v pořádku, a tak se

Dodenburg vsoukal znovu dovnitř tanku a vy-dal Schulzemu povel:
"Start!"
Obrovitý poddůstojník nepotřeboval pobízet. Věděl, že se odtud musí dostat co nejdřív. Spustil startér, třice-titunová obluda ožila a motor se dal do chodu. Vzduch se prosytil zápachem spalovaného benzinu. Tanky byly připraveny vyrazit z dílen a děsivý rachot nastartova-ných motorů se nezadržitelně nesl ozvěnou mezi pa-horky.

8. KAPITOLA

Leo Kessler netrpělivě čekal, až tanky vyrazí. Měl ner-vy napjaté k prasknutí a jako vždycky v poslední době, když byl nervózní, ohmatával špičkou jazyka patro v ústech a hledal tupý výčnělek za horními zuby, který mu tam voperoval Eisenhowerův chirurg. "Tam je teď smrtící kapsle," řekl na vysvětlení.
"Smrtící kapsle?" vydechl překvapeně Kessler.
Doktor se zatvářil rozpačitě. Byl to nemladý, zkuše-ný odborník, ale jeho oči za brýlemi s kovovými ob-roučkami teď uhnuly stranou. Jako kdyby Kesslerovi prozradil něco, co neměl. "Ano, říká se tomu tak," za-bručel váhavě.
"To znamená - kapsle k sebevraždě?"
Lékař přikývl. "Různé... velké ryby to považují za užitečné. Vám se to taky přirozeně může hodit. Kdyby vás chytili... nemusíte snášet žádné utrpení. Bude jen na vás, jak se rozhodnete. Generál Eisenhower vydal pokyn, abyste tu kapsli použil, kdybyste se dostal do je-jich rukou. Mohlo by se přece stát, že byste všechno vy-zvonil."
Kessler se nevesele usmál.
"Jsem tedy někde mezi peklem a rájem - do jisté míry."
"Do jisté míry," souhlasil dost neochotně chirurg a okamžitě změnil téma hovoru.
Kessler si teď v očekávání odjezdu nervózně ohmatával špičkou jazyka nepříjemné místo v ústech a říkal si, že je člověkem "do jisté míry" šťastným. Málokomu bylo
přece za války dopřáno, aby mohl o způsobu, jak zahy-ne, sám rozhodnout.
Rozčilený Dodenburg vztekle nadával:
"Tak sakra, Matzi," křičel, "krucinál, už to tam na-startujte!"
Všechna vozidla čekala, připravena vyrazit, jejich motory řvaly na plný plyn, jenom sherman, kam se uchýlil Matz, pořád trucoval. Řidič se snažil, až z něho i v tom ranním chladu tekl pot. Z motoru se však pořád ozýval jen škytavý, rezavý, smutný a deprimující zvuk. Pořád nic. Motor prostě nechtěl naskočit.
V baráku se samozřejmě probudili a začala se tam rozsvěcovat světla. Okna byla sice zatemněná, ale po jejich okrajích se teď objevovaly prosvětlené proužky. Ozývaly se ospalé hlasy, a kdyby stál někdo v blízkosti budovy, slyšel by rozčilený křik: "Johne! Co se to tam venku ksakru děje?"
Dotyčný John to asi neuměl vysvětlit, ale v každém případě křik zapůsobil jako poplach. Mechanici se za-čali vyhrabávat z vyhřátých pelechů a okamžitě sahali po svých zbraních, které měli na policích u lůžek.
Dodenburg klel a zběsile uvažoval, co teď. Má dát rozkaz, aby tady toho trucujícího obrněnce nechali? Nebo se mají dál pokoušet nastartovat?
V tom okamžiku se z temna baráku vynořil první z amerických mechaniků. Dopadalo na něj světlo ply-nové lucerny a dělalo z něj výborný terč.
Leo Kessler byl ve výhodné pozici - a musel se při-mět k činu, ať se mu to líbilo či ne. Nemohl nechat zha-tit velký plán kvůli životu jednoho mechanika. S pře-máháním zvedl pušku. Američan pořád ještě stál ve dveřích - byl to skvělý cíl. A byl v tom všem vlastně nevinně. Tihle mechanici ani nepatřili k bojovým jed-notkám...
Dodenburg později o tom, co se vzápětí stalo, uvažo-val s jistým údivem. Kdy je člověk opravdu schopen vystřelit na vojáka své vlastní armády? V případě toho-to Američana, který přeběhl k Němcům, se to Doden-
burgovi zdálo až příliš drastické. I když, to je pravda, tohle byl důkaz, že to Kessler myslí se svým přeběhnu-tím smrtelně vážně.
Podobné myšlenky ovšem v kritické chvíli napadaly i nebohého Kesslera. On i budoucí oběť patřili do jed-noho státu, ke stejné armádě, byli bojovými druhy!
Jenže měl mechanika na mušce a marně se modlil, aby se něco ještě stalo a on nemusel vystřelit. Nestalo se však nic a on musel tenhle problém vyřešit sám.
S prstem na spoušti zatajil dech a chvilku čekal, jak to dělá každý zkušený střelec. Pak spoušť stiskl. Zpět-ný náraz výstřelu pušky ho uhodil do pravého ramene. Mechanik zoufale vykřikl, rozhodil rukama a pustil zbraň, která spadla na zem. Začaly se mu podlamovat nohy jako právě narozenému hříběti. Z baráku mu oka-mžitě spěchali na pomoc kamarádi, ale současně pře-stal zlobit i trucovitý motor - konečně naskočil a vítěz-ně zaburácel.
Hned na to obrněná vozidla vyrazila od dílen a zamí-řila na severozápad. A za těmito americkými obrněnci, obsazenými německými vojáky, zůstal ležet jeden mrt-vý americký voják. Teplo z jeho těla v tratolišti krve a v předjitřním chladu pomalu vyprchávalo...
Vrchní velitel spojeneckých vojsk generál Eisenhower se díval otráveně z okna své kanceláře na kluzkou dlážděnou ulici. Neustále tu mrholilo, nebo se rovnou k zemi snášel studený zimní déšť, jako by ve Francii touhle dobou ani jiné počasí neexistovalo. Kapky deš-tě stékaly po skle jako ledové slzy. Bylo poledne. V Remeši, kde bylo umístěno spojenecké vrchní veli-telství, se nic nedělo, jen tudy projížděl obvyklý záso-bovací konvoj, který od dalekých břehů Normandie směřoval ke frontě.
Generál se zachvěl zimou, i když měl pod unifor-mou teplé prádlo. Velitelství bylo umístěno v bývalé ředitelně venkovské školy a bůhvíproč - snad vzhle-dem k úsporným opatřením francouzských úřadů - ne-
byl zřejmě při stavbě školy v budově instalován patřič-ný topný systém, což bylo ovšem s podivem u města, které mělo ve Francii pověst toho nejmodernějšího.
Eisenhower se otočil a zamířil zpátky k velkému stolu, kde byla z jedné strany řada vlaječek spojene-ckých armád.

Druhá strana pak byla zaplněna generá-lovými úředními věcmi. Jedinou výzdobu tu předsta-vovala fotografie Eisenhowerovy manželky Mamie. Manželka sama ovšem byla daleko odtud, ve Was-hingtonu, a generálovi se připomínala především tím, že ho odtud ustavičně v dopisech peskovala. Zřejmě ho podezřívala - a to právem - že si tady opatřil jinou, jistěže mladší ženu. Ostatně skoro všichni vojenští po-hlaváři to tak dělali.
Otráveně si zapálil další cigaretu od nedopalku té předcházející a téměř vztekle tu starou zamáčkl do pře-plněného popelníku.
Na dveře místnosti někdo tiše zaklepal.
"Vstupte," řekl generál mrzutě. Neměl náladu na žádné návštěvy, v hlavě mu ležela riskantní akce, do které se pouští. Bylo mu ovšem jasné, že musí zachovat chladnou hlavu. Nikdo nesmí mít žádné podezření. Ni-kdo neví, co je ve hře. Nikdo - kromě hrstky zasvěce-ných v nejvyšším velení. A z té hrstky nikdo nesmí mít šanci v případě neúspěchu tuhle informovanost zneužít. "Tak vstupte!"
Byl to brigádní generál Kenneth Strong, náčelník britské zpravodajské služby, původem Skot. A byl to ve zpravodajské službě ve spojeneckém táboře ten nejlepší důstojník, s nímž byl teď Eisenhower v kontaktu.
"Zdravím vás, Keně," řekl Eisenhower familiárně. "Tak kde nám co hoří?" Pak si uvědomil, že některá větná spojení v americké angličtině mohou pro Brity znít nezvykle a někdy až směšně, a tak návštěvníka už. jen prostě vyzval: "Posaďte se u nás."
Strongovou snědou, přísnou tváří po tomto neformál-ním vyzvání přeběhl letmý úsměv a brigádní generál se okamžitě pohodlně usadil přímo proti neustále kouřící-
mu vrchnímu veliteli. Z ulice sem doléhal dupot pocho-dujících francouzských nováčků. Do kroku si prozpě-ovali něco o vlasti, ale přílišné nadšení v tom zpěvu neznělo. Francouzští dělníci, mezi nimiž měli hlavní slovo komunisté, totiž neprojevovali přílišné nadšení pro armádu, které velel de Gaulle.
"Iku, vy víte o situaci, která je na frontě, zvláště v oblasti Middletonova osmého sboru," začal Strong a tvářil se teď zcela vážně. "Němci pochopitelně mají na belgické straně hranic dost špionů a informátorů, kteří jim sdělují, jak to tam vypadá. Kromě toho, větši-na místních obyvatel ve východních oblastech, kde se mluví německy, má i německé příbuzné a někteří muži dokonce slouží v německé armádě."
Eisenhower přikývl. Byl si vědom toho, že Strong je ten nejlepší zpravodajský důstojník, mistr ve svém obo-ru. Ve zpravodajské službě pracoval od roku 1920, kdy nastaly takzvané "nepokoje" s irskými rebely. Věděl tehdy o všem podstatném, co se týkalo "velké hry", jak celé té záležitosti "Angláni" říkali.
"V tom případě," pokračoval Strong, "proč, podle va-šeho názoru, vysílají Němci neustále průzkumné hlídky právě do Middletonova ÚSCKU?"
Eisenhower nic neříkal. Čekal, až se vyjádří Strong. A ten spustil:
"Podle mě, Iku, chtějí prostě vědět, jak tam na tom celkově jsme. Middletonova fronta je tenká jak vaječná skořápka a za frontou nejsou žádné zálohy. Podle mého odhadu se Němci snaží zjistit, jak je Middletonova fronta hluboká. Proč to ale chtějí vědět?" Strong vzá-pětí sám na otázku odpověděl: "Protože se chystají za-útočit."
"To je nesmysl!" zavrčel Eisenhower popuzeně. "Ne-mají sílu k útoku. Jsou vyčerpaní - nemají ani lidi, ani materiál. Taková je skutečnost, to přece víte."
Eisenhower se ale při svých slovech díval někam stranou, jako by se vyhýbal Britovu pohledu. Jako by byl nenadále uveden do rozpaků...
Strong tomu nerozuměl. , . . o
Eisenhower po chvíli pokračoval:
"Podle mých nejspolehlivějších informací je tam německá linie stejně tenká jako ta naše. Jejich tanky a ty nejlepší jednotky z jejich pěchoty jsou ještě v se-verním Německu a tam se dávají do pořádku po poráž-ce z léta."
"To tak možná vypadá na první pohled," poznamenal Strong, kterého Eisenhowerovo vysvětlení zřejmě ne-přesvědčilo. S povzdechem sebral papíry, které si rozlo-žil na stole. "Budu vás informovat na nejbližší poradě, Iku," řekl a měl se k odchodu.
"Dobře, udělejte to," reagoval Eisenhower bez velké-ho nadšení. A trpitelsky se znovu zadíval na mokrou, černě se lesknoucí venkovní dlažbu remešské ulice. Bo-že, co by teď dal za trochu slunce!
Na dveře se ozvalo nové zaklepání. Eisenhower rá-zem zapomněl na slunce a nasadil komisní tvář vrchní-ho velitele, velkého generála, který rozhoduje o osu-dech pěti milionů spojeneckých vojáků.
"Vstupte!" Byl to "Brouk," tak se přezdívalo generá-lu W. Bedellu Smithovi, momentálně zjevně špatně na-laděnému náčelníkovi štábu. Už z výrazu jeho tváře se dalo vyčíst, že přináší nějakou nepříjemnou zprávu. "Tak co je?"
"Ozval se Kessler. Něco je ve vzduchu," odpověděl bez známky nějakého většího vzrušení Smith.
"A copak?"
"Frickové přepadli dneska v noci jednu naši základnu a sebrali tam nějaká obrněná vozidla."
Eisenhower si tiše pohvízdl.
"Zatraceně! To je ale k vzteku, ne?" ; .,,. o?,,o,oo.-;
"To teda je!" *. o ' vi
"A jak to souvisí s Kesslerem?" ,o
Bedell Smith okamžitě vychrlil:
"Náš přítel byl v té německé přepadové skupině."
"Ano?" projevil Eisenhower konečně opravdový zá-jem: "Tak pokračujte! Ven s tím!"
"Frickové zjevně mají něco za lubem. To, co na nás chystají, určitě nebude nic příjemného. Teď sondují a člověk nemusí mít zrovna moc velkou fantazii, aby si to další domýšlel."
Eisenhower se zakabonil.

Bedell Smith to zaznamenal a opatrně dodal:
"Iku, vy víte, že teď pekelně riskujeme. Když to zvo-ráme a všechno se to podělá..." pak - jakoby užaslý svým vlastním neformální proslovem, zmlkl. A taky se mu zřejmě nechtělo dospět k neradostnému, ale logic-kému závěru úvahy.
"Ta akce se rozjela. A musí se dokončit. Jiná eventua-lita neexistuje. Vy to víte. Mluvili jsme o tom mockrát."
"Možná," poznamenal Bedell Smith a stiskl rty. Pak přece jenom řekl: "Ale bude to stát americké životy. Iku, to by mohlo být otřesné... V podstatě by to mohlo znamenat obětování celého Middletonova osmého sbo-ru. To je riziko, které bych nerad podstoupil, ačkoliv by to mohlo přinést i zisk."
"Proti Němcům existuje jediná cesta, Bedelle. Musí-me je dostat k otevřenému střetnutí - a pak je zlikvido-vat. Bušili jsme do opevnění té zatracené Siegfriedovy linie zbytečně dlouho."
Tvář Bedella Smithe se protáhla.
"Jenže vy přece musíte vědět, že když to nevyjde a tahle akce vybouchne, budete to muset zabalit. Was-hington vás odepíše..."
"Já to ale přesto udělám. To je moje věc," řekl chladně Eisenhower a pokynul Bedellu Smithovi, že může jít.
Smith otevřel ústa, jako by chtěl ještě něco namít-nout, ale pak si to rozmyslel. Odešel bez jediného slova a ponechal vrchního velitele neradostným myšlenkám.

KNIHA DRUHÁ

LESBICKÁ LÁSKA

"Dušičku máš tak malou jako veš," řekl, "ale zárodky hříchu už tam jsou."
Rudyard Kipling

oom

l. KAPITOLA

Hlouček místních občanů, okounějících před Pláce de la Gare ve městě Lucemburku, úplně strnul, když u bu-dovy, kde sídlilo velitelství generála Bradleye, zastavil velký naleštěný rolls-royce. Okamžitě se všichni začali dohadovat, kdo si tak z obyčejných civilistů může v téhle době dovolit jezdit v takovéhle káře, když ben-zin je na příděl a na měsíc se ho fasuje jen několik lit-rů. A to platilo i pro těch pár místních hodnostářů, kte-ří ve městě zastávali důležité funkce.
"To budou asi nějaký šéfové z fabrik a šachet za čá-rou/' zašeptal někdo a vzápětí jiný hlas nenávistně dodal: "Američani sem zase dosadějí ty prachatý hajzly a budou nad nima držet ruku. Ale nebude to dlouho trvat a taky na ně dojde! Až dělníci věrnou ty velký fabriky do svejch rukou, tak budou mít zbohat-líci odzvoníno."
Vanda voň Wetlersheim sice zaslechla něco jako vý-hružné brumlání davu, ale této krásné, vyzývavé aristo-kratky se podobné věci vůbec nedotýkaly. Během své-ho mladého života byla zvyklá si lidi kupovat. Papá ji to naučil. A až nadejde čas, tak si tyhle praktiky zopa-kuje. To už tak přece chodí, že dělníci mají plnou hubu revoluce, ale ve skutečnosti jenom chtějí peníze!
Aby provokovala ještě víc, vyklonila se z okýnka přepychového vozu, přitáhla si k sobě nepříliš pohled-nou ženu v uniformě amerického poručíka, přitiskla její obličej ke svému a dlouze ji políbila na rty. Vypadalo to poněkud zvráceně...
Suverénní Vanda ovšem nedělala nic jiného než to, že se prostě chovala stejně bezostyšně
jako mnozí nafoukaní průmysloví magnáti. Dělala, co její zlíbilo.
U vchodu do Bradleyova velitelství stáli dva vojenští policisté ve vzorně upravených uniformách s bíle nala-kovanými přílbami. V okamžiku, kdy velký bourák předjel, téměř neslyšně zastavil a Vanda předvedla líba-cí scénu, policisté se na sebe jen udiveně podívali. Po-tom ze sebe jeden z nich vymáčkl:
"Viděl jsi to, kamaráde? Co ty na to? Olizovat se ve-řejně s americkou lajtnantkou! Já tomuhle světu přestá-vám nějak rozumět."
Nepříliš pohledná americká poručice Fran Bendero-vá, žena s drsnou pletí na nehezkém obličeji korunova-ném velkými brýlemi, těm poznámkám vůbec nevěno-vala pozornost. V jejích očích se zaleskly slzy radosti. A vůz milované Vandy se znovu dal do pohybu...
Za třicet let Franina života se nikdy nestalo, že by jí někdo věnoval větší pozornost. Bydlela vždycky jen v nevábných bytech, neznala nic než práci pro své šéfy - a ti v ní zase neviděli nic jiného než stroj. Nikdo ji ni-kdy nepozval na nějakou schůzku. Stravovala se v laci-ných jídelnách, kde se musela málem doprošovat neo-chotné obsluhy, aby jí přinesli kávu, která byla sice náležitě levná, ale taky náležitě mizerná. Už dávno, ješ-tě v New Yorku, si uvědomovala, že je vlastně ubohá, protože si jí nikdo nevšímá a ona tak prochází tím, če-mu se říká život, jako neviditelný duch.
Kontakty s baronkou Vandou však vnesly do Frani-na života radikální změnu. Fran se s ní seznámila na velké recepci, kterou pořádali průmyslníci z této ob-lasti na počest generála Bradleye, velitele 12. armádní skupiny. Bylo to brzy poté, co Fran nastoupila do Bradleyova velitelství jako sekretářka a stenotypistka. Podobné recepce byly vždycky příležitostí k navázání kontaktů s důležitými vojenskými činiteli. Praktiko-valo se to tak i dříve s německými generály, teď přišli na řadu Američani a ti byli takovouto pozorností poli-choceni...
Na recepci se vypila spousta šampaňského a Fran skončila v nějakém temném koutu hotelu Alfa, kde síd-lilo Bradleyovo velitelství. Seděla tam s ní Vanda, která ji držela za ruku a nikým neviděna ji něžně líbala.
O dva dny později byla Fran Benderová pozvána na návštěvu krásného rodinného zámku baronky Vandy. Zámek ležel nedaleko hranic. I tady se vypilo hodně šampaňského, a když se starý baron, zmožený alkoho-lem, který neblaze působil na jeho chabý močový mě-chýř, odebral - podpírán dvěma sloužícími - do své ložnice, nabídla Vanda americké poručici, aby tu na noc zůstala. Fran nabídku přijala, mimo jiné hlavně proto, že příští den byla neděle, kdy se na velitelství nepraco-valo. Mohla tedy spát tak dlouho, jak se jí zlíbí. Vanda ji celý večer napájela šampaňským a nakonec se rozve-selená Fran nechala uložit do velké ložnice, kterou mě-la na tuto noc jen pro sebe.
Vanda ji ještě procítěně políbila, pak jakoby náhodně položila ruku na její pravý prs a prudce ho stiskla. Po-tom ze své americké přítelkyně jediným pohybem tak-řka svlékla nádhernou hedvábnou noční košili, kterou jí půjčila, znovu ji

dlouze vášnivě políbila - a odešla. Fran byla jednáním baronky nečekaně vzrušena.
Pokoušela se usnout, ale spánek stále nepřicházel. Ležela ve velké posteli a poslouchala, jak venku skučí vítr a opírá se do střechy. Všechno bylo tak neobvyk-lé...! Fran cítila, že její zmocnil zvláštní neklid. Převa-lovala se na posteli, zdálo se jí, že chvílemi snad ztrácí vědomí.
Čas se těžce vlekl. Zdola, z překrásné, teď už ztem-nělé haly, bylo slyšet staré hodiny. Jako by odpočítávaly podivné, neúprosné minuty.
Potom už usínala, ale rázem zcela procitla, když za-slechla tiché kroky. Někdo se blížil. Rázem pochopila, kdo to asi může být, a srdce jí začalo prudce bušit. Byla zmatená, nedokázala si své pocity vysvětlit.
Nemýlila se: přicházela Vanda. Tiše vstoupila do lož-nice. Vlasy měla rozpuštěné, v šeru měsíčního světla vypadala příznačně. Fran bůhvíproč napadlo, zeje zřej-mě odlíčená... Přinášela dvě sklenice a láhev šampaň-ského. Fran se roztřásla. Chápala, že teď se stane něco závažného a rozhodujícího.
Všechno se odehrávalo v přítmí. Vanda pomalu napl-nila obě sklenice jiskrným šumivým vínem a čekala. Je-jí temné oči se z šera upíraly na Fran s takovou naléha-vostí, jako by mělo dojít k životnímu rozhodnutí.
Potom Vanda jednu sklenici podala své nové přítel-kyni a vyzvala ji k přípitku:
"Na věrné přátelství! A to tak, jak to tady máme ve zvyku." Její hlas teď zněl nepřirozeně, skoro pateticky.
"Jak to myslíte?" odvážila se zeptat Fran.
"Jednoduše. Vysvětlím vám to. Provlékněte svou pa-ži kolem mé a držte přitom sklenici."
Fran nebyla příliš obratná, ale nakonec se jí to po-dařilo. Obě si připily a vzápětí Vanda svou přítelkyni začala vášnivě líbat. O pár vteřin později už pronikla svým jazykem do Franiných úst...
Pak se Vanda náhle poodtáhla a vesele prohodila:
"Jemine, to mi připomíná, jak jsme před válkou řádi-ly v ložnici dívčí koleje v Cheltenhamu."
Fran rozpačitě mlčela. Tahle vzpomínka jí pochopi-telně nic neříkala. Ke svému úžasu si ale uvědomovala, že jí prudce buší srdce a mezi stehny pociťuje nezvyk-lou vlhkost. Bylo to pro ni něco úplně nového, snad i zakázaného, ale současně i vzrušujícího. Zdálo se jí, že se octla na počátku zvláštního, vytouženého života.
Vanda seděla na kraji postele a bez jakýchkoli zábran odhalovala svá plná ňadra s pevnými, temně zbarvený-mi bradavkami. Vesele vyprávěla o tom, jaké to bylo v dívčí koleji v Anglii... Pak se odmlčela a překvapeně se zadívala na nepohlednou americkou sekretářku, jako kdyby ji viděla poprvé. Potom dodala:
"V Anglii jsem našla několik opravdových přítelkyň, ačkoliv Angličanky - obecně vzato - nejsou moc druž-né." Pak ztišila hlas a vrhla na Fran tázavý pohled: "Dou-fám, že my dvě budeme opravdu věrné přítelkyně..."
"Samozřejmě! Hrozně si to přeju, Vando!" zašeptala Fran a sevřela ruku druhé ženy tak vroucně, jako dosud nikomu jinému na světě - ať šlo o muže či o ženu. A sou-časně si uvědomila, že se do téhle ženy zamilovala.
Pak vypily ještě hodně šampaňského. Fran cítila, jak její točí hlava, ale bylo jí to jedno. Byla šťastná. Zami-lovala se!
A čas na zámku zatím plynul... Později si nemohla vybavit, jak dlouho to tam všechno trvalo. Nezdálo sejí to ale vůbec důležité. Důležité bylo - být s Vandou. Po-tom si jen vzpomínala, jak náhle ležela na zádech, měla do široka rozhozené nohy, horečně oddechovala a. díva-la se na Vandu, která mezi jejíma nohama klečela a cosi neuvěřitelného dělala.
Tohle by přece Fran od jemné, krásné Vandy nikdy neočekávala!
Fran se nejdřív chabě bránila, ale tenhle ostych netr-val dlouho. Najednou ji naprosto ovládlo vzrušení, celá se třásla a chvěla se tak, že sama Vanda jako by začala váhat... Ale to už pro Fran bylo všechno rozkošné a uchvacující. Ještě nikdy za svého života nezakusila něco podobného. Dokonce ani tehdy, když se sama las-kala během sobotních nocí, zavřená ve svém pokoji v ubytovně v New Yorku.
Bylo to už před svítáním, když Fran, úplně vyčerpa-ná a téměř v deliriu po mnoha orgasmech, při nichž hrál důležitou roli Vandin laskající jazyk, uslyšela vášnivý šepot. Vandin obličej, který se nad Fran skláněl, byl brunátný a hlas zněl nepřirozeně napjatě: "Teď tě zba-vím panenství a pak budeš mou už navždy, Fran!"
"Co chceš udělat?" vydechla Američanka.
Vanda odešla do vedlejší místnosti - byla v té chvíli úplně nahá. Když se ale vrátila, měla na sobě pánský vl-něný župan.
"Podívej se," přikázala a neurvale svou přítelky-ni chytila za vlasy a zvrátila ji hlavu. "Podívej se tady na to!"
Fran zalapala po dechu bolestí a překvapením. Když si Vanda rozevřela župan, objevilo se něco jako silný prut z kaučuku, podobající se policajtskému pendreku. Fran s úžasem zašeptala:
"Co to má znamenat?"
"To poznáš," usmála se Vanda. "Připrav se!"
Ta bolest byla hrozná. Vanda ale neznala slitování. Tlačila svůj zvláštní nástroj hluboko do Franina zvlhlé-ho lůna - a Fran, i když její tělo bylo poslušné a poddaj-né, cítila skutečně především jen bolest. Pokoušela se uvolnit, skučela, svíjela se, ale Vanda byla stále důraz-nější a neznala slitování. Z jejího milostného sevření nebylo úniku. Její agrese byla nemilosrdná.
Později, když už bylo po všem a ležela ve Vandině objetí na lůžku, zbroceném krví, Fran se své - teď milo-vané - Vandy zeptala, proč to všechno muselo být. A její milenka jí odpověděla:
"Jsi jenom moje. To je to nejdůležitější. Jsi má a bu-deš mě poslouchat. A tak to bude navždycky, protože to, co je před námi, je láska."
Hodiny na zámku odbily šestou, když Vanda odhodi-la zmačkanou, propocenou pokrývku a před odchodem chladně prohodila:
"Pamatuj si, co jsem ti řekla! Patříš mi! I tvoje tělo, i tvoje duše mi patří." Znělo to ale odcizeně, jako by právě spolu nepřežily noc lásky. "Musíš se řídit mým přáním. Protože: kdyby ne, bude to pro tebe jen hor-ší..." V jejím hlase zněla - i přes zjemňující anglický akcent - železná tvrdost: "Chápej... prostě mě budeš muset poslouchat! Absolutně."

A potom Vanda bez ohlédnutí odešla. Fran v té chvíli měla pocit, jako by tu její krásná milenka nikdy vůbec nebyla. >. ,o o , ;.-,;

2. KAPITOLA

Uplynulo čtrnáct dní a Fran jako vždycky procházela hlavním vchodem velitelství. Nevšímala si spěšných pohledů a kdysi zraňujících jedovatých poznámek vo-jenských policistů, kteří měli u dveří službu: "Hele, na-še kráska je tady!" Nesla se hrdě a dokonce až tak sebe-vědomě, že to na leckoho mohlo působit dost zvláštně.

Dřív ji roztrpčovalo, když si jí nikdo z mužů nevší-mal, nikdo nadšeně nezahvízdal ani na ni nezavolal. Teď, když měla Vandu, jí to bylo jedno. Teď ji nemrze-lo, že na ni důstojníci ve zdviži nechtěli čekat a nepro-jevovali vůči ní galantnost jako vůči jiným ženám z po-mocných vojenských sborů. Teď jí to skutečně bylo lhostejné. Ať si ti chlapi dělají, co chtějí, říkala si. Já mám svou Vandu.

Šla za svou prací...

Štábní důstojníci v nažehlených uniformách pobíhali kolem s deskami v podpaží a tvářili se velice důležitě. Byl slyšet klapot psacích strojů, chod dálnopisů a neu-stálé vyzvánění telefonů. Byla tu prostě pracovní atmo-sféra vojenského velitelství, pracujícího na plné obrát-ky. Bradley měl na starosti pohyb tří armád z Francie do Holandska. A to byl také problém, který zajímal i Van-du. Pořád na to se svou americkou přítelkyní zaváděla řeč, i když jinak se zdálo, že se o vojenské záležitosti zvlášť nezajímá.

Poručice Fran teď vešla do zvláštní malé kanceláře, kterou měla na velitelství generála Bradleye společnou s ostatními sekretářkami. Tady byly například uloženy. bloky, do nichž se" opisovalo, sem ženy přicházely ve směnném provozu, donekonečna se tu střídaly jednotli-vé sekretářky. Psala se tu na strojích hlášení, pak se tex-ty zašifrovaly a sekretářky se s nimi znovu vracely do Bradleyovy úřadovny k další manipulaci s materiálem.

Fran si sebrala své bloky a tužky a vstoupila do kabi-ny staromódní zdviže.

Bylo to zvláštní, ale toho dne její stalo vůbec poprvé za celou dobu, co pracovala na velitelství generála Bra-dleye, že o ni někdo projevil alespoň nějaký zájem. Službu konající důstojník vojenské policie v bílé přílbě na ni vyštěkl: "Váš průkaz!". Fran mu ho ukázala, poli-cista si ho prohlédl a pak ji ještě pozorně sledoval, když kráčela po vrzavé dřevěné podlaze šerou chodbou ke Bradleyově kanceláři.

Zaklepala na dveře a vklouzla dovnitř. Generál právě s někým mluvil telefonem, místností zněl jeho hlas s charakteristickým protáhlým středozápadním akcen-tem. S těmi svými brýlemi v kovových obroučkách a s tváří s nevýraznými čelistmi připadal americké poru-čici spíš jako nějaký profesor než velitel armády. Zvlášť když se na něho člověk podíval až od dveří rozlehlé místnosti... Ostatně - Fran přece věděla, že Bradley prožil větší část své vojenské kariéry v předválečných letech jako profesor matematiky na vojenské akademii ve West Pointu. A stejně jako jeho současný šéf Eisen-hower, ani Bradley nikdy nevelel bojovým jednotkám a žádných bojů se neúčastnil.

Fran Benderová měla výborný sluch, ale raději o tom nikomu neříkala. Taková přednost její přece v sekretář-ské praxi mohla výborně hodit! A tak teď dokonale ro-zeznávala každé slovo, třebaže telefonující generál byl od ní poměrně daleko a z náměstí před velitelstvím sem doléhalo hodně rámusu.

"Iku," pronášel naléhavě Bradley, "chci vám říct, že to všechno probíhá, jak má. Přesně, jak jsme čekali. Minulé noci, jak se zdá, překročili německou hranici a vstoupili do Lucemburska u Echternachu. Úplně, a to do jednoho muže zmasakrovali jednu naši posádku. Náš

obětní beránek o tom dokázal podat nepřímou informa-ci. O tom víte?"

Eisenhower na to zřejmě odpověděl, protože Bradley prohodil:

"Ano, určitě, ten je pořád v akci."

Fran Benderová zpozorněla a napjala uši. Obětní be-ránek? O koho jde?

"Byl s nimi celý další den," pokračoval Bradley. "I na tom jejich tahu kolem města Lucemburku. Cestou přepadli jeden náš zásobovací sklad a doplnili si pohon-né hmoty. Podle našich odhadů jich teď mají tolik, aby jim to stačilo až do Belgie. Víme, že tenhle směr mají v plánu, už proto, že zaútočili na opravárenskou dílnu v Bullingenu, ale o tom máte zprávu... Není tak úplně jasné, kam mají namířeno právě teď. Jak nám hlásil náš obětní beránek z Bullingenu..., prostě není jasné, kam ti bastardi teď táhnou..., promiňte mi, prosím, tyhle vý-razy, Iku."

Fran Benderová v rohu místnosti ani nedutala, ale její překvapení a ohromení rostlo. Znovu se mluvilo o něja-kém obětním beránkovi. Kohopak tím asi Bradley mínil?

Náhle nastalo dlouhé ticho. Jako by oba generálové uvažovali, co dál. Fran v úkrytu jenom tajila dech.

Pak přece jenom promluvil Bradley:

"Ten náš člověk je ale pořád v akci. V obou přípa-dech nás dokázal informovat o základním směru jejich postupu. A když uvážíme, jak pekelně riskuje...! Kdy-by ti bastardi náckové odhalili, co je zač, tak bych na je-ho krk nevsadil ani pětník."

Eisenhower s ním patrně souhlasil, protože Bradley po chvíli pozorného naslouchání řekl:

"Já vím, já vím, Iku. Je to jenom jeden z mnoha. Spousta našich tu teď riskuje své životy. Jenže taky vím, že teď je v sázce strašně moc. Možná dokonce průběh celé války tady na západě..., aspoň když všechno bude probíhat podle vašich záměrů. Musíte ale uznat, zeje to velice odvážný chlap. Že prý snad i spisovatel... Ale kdopak ví? Každopádně riskuje život."

Oba významní generálové si pak ještě řekli několik zdvořilostních vět a Bradley s ustaraným výrazem v tvá-ři položil telefon. Měl zřejmě o čem přemýšlet.

Fran si odkašlala, aby si Bradley uvědomil, že tu ně-kdo v místnosti je. Podíval se na ni poněkud překvape-ně, jako kdyby nemohl pochopit, jak se sem dostala. Nyní seděla na židli, na pravém koleně měla připravený blok a čekala, že bude zapisovat podle diktátu.

"Dobré jitro...," řekl rozpačité Bradley. Chtěl ji mož-ná oslovit jménem, ale nemohl si na ně vzpomenout. Fran mimoděk

pokrčila rameny. Byla na tuhle jeho za-pomnětlivost zvyklá.
"Dobré jitro, pane generále," odpověděla vesele. "Doufám, že jste se dobře vyspal."
"Ano, dobře..."
Vstala, sklapla blok a Šla ke stolu, za nímž Bradley seděl. Generál se začal spěšně probírat v hoře papíru v přihrádce aktuální agendy a zřejmě se rozhodoval, čím má diktování začít.
Poručici Benderovou ovšem nejvíc zajímalo, kdo je to ten "obětní beránek". Podle všeho musel být v ně-mecké přepadové skupině, která operovala za spojene-ckými liniemi. V každém případě by to byla dnes večer moc zajímavá informace pro Vandu. Fran náhle znovu pocítila Vandiny doteky a vlahost ve svém klínu...
A pak ji napadlo, jak by se asi tenhle generál s přísnou odměřenou tváří podivil, kdyby se ho na toho "obětního beránka" bez okolků zeptala. Generál Bradley vždycky působil dost škrobeně. Patřil k těm nemnoha ženatým vysokým vojenským činitelům, kteří neměli milenky... Tahle úvaha přivedla Fran znovu k myšlence na Vandu, k představě, jak se s ní Vanda bude mazlit, až se dozví, že existuje nějaký "obětní beránek", o kterém se spolu tele-fonicky dohadují dva významní generálové.
Fran byla svým nápadem zaujata a ani jí nedocháze-lo, že její povinností je mlčet o tom, co právě slyšela. Ji-nak by se přece dopustila zrady na své zemi! Jenže lás-ka a sex teď pro ni byly důležitější...
"Tak -jdeme na to," řekl náhle generál Bradley a za-čal diktovat.
Fran okamžité pustila své předchozí úvahy z hlavy a plně se začala věnovat obvyklé práci.
Hned poté, co Eisenhower skončil hovor s Bradleyem a položil sluchátko, někdo zaklepal na dveře jeho pra-covny.
"Koho sem zas čerti nesou!" zavrčel vztekle ge-nerál. "Copak člověk nemůže mít chvilku klidu?" Vzá-pětí se však ozval zdvořile: "Vstupte!"
Dveře se bleskově otevřely a do místnosti vpadl Strong, náčelník zpravodajské služby. Jeho snědá tvář doslova plála vzrušením, což u tohoto zdrženlivého Skota působilo dost neobvykle. Eisenhower na něho upřel od svého stolu užaslý, skoro pobavený pohled a zvědavě vyhrkl:
"Copak se děje, Keně?"
, Jen se tady na to podívejte," řekl zpravodajský důstoj-ník a hodil na stůl nějakou fotografii. "Snad vás to pře-svědčí o tom, co jsem vám říkal asi tak před měsícem."
"Co to je?"
"Já vím, že se to nesmí, aby si s sebou kdekdo bral fotoaparát, když jde do akce, ale tuhle fotku přesto udě-lal jeden seržant z 28. pěšího pluku, když byl na prů-zkumné hlídce, která šla z Weiswampachu přes hranici do Německa..."
"Jen pokračujte," vybídl Stronga Ike, když se zpravo-dajce odmlčel. Opravdu to začínalo být zajímavé.
"Tak tomu seržantovi a vlastně celé hlídce se povedlo vyčenichat jedno německé obrněné vozidlo. A ještě dřív než ho poničili natolik, aby ho frickové nemohli odtáhnout a opravit, tak se ten seržant a chlapi z jeho průzkumné hlídky před tím vozidlem vyfotografovali. No... asi tak, jako to dělají před svými trofejemi lovci v Africe."
"Prosím vás, Keně, trochu to zkraťte," vybídl ho netr-pělivě Eisenhower. "Za deset minut čekám francouz-ského náčelníka*štábu. Bude to zase hodně řečiček, ale
musíme těm žabožroutům vycházet vstříc. Pokyny z Washingtonu jsou v tomhle směru jasné."
"Ale ano, já to chápu a omlouvám se, Iku," vyhrkl Strong. "Byl bych ale moc rád, kdybyste se jen tak mrkl na tuhle fotku a řekl mi, jestli jste si na ní všiml něčeho neobvyklého. Moc vás prosím, podívejte se na ni!"
Eisenhower otráveně sáhl po brýlích na čtení. Strong mu podal fotografii, pořízenou zcela jistě ve spěchu, takže snímek byl neostrý, spíš se dalo říct rozmazaný.
Eisenhower měl před sebou skupinu mladých, po zu-by ozbrojených amerických vojáků. Za nimi se dalo do-cela dobře rozeznat německé obrněné vozidlo a vedle něj na zemi jeho zlikvidovaná osádka. Obě přední pneumatiky vozidla byly prázdné. Na snímku byl vidět i pruh šedého kouře, vystupujícího z rozbitého motoru. Eisenhower si nejprve něco zabrumlal a po chvilce pro-hlížení nahlas prohlásil:
"Tak já tu vidím pár našich vojáků s rozbitým skop-čáckým průzkumným vozidlem. Dívám se dobře?"
"Podívejte se ještě jednou na poznávací značku vo-zidla, pane generále," vybídl ho Strong. "Vezměte si na to, prosím, lupu."
Oslovení "pane generále" zaznělo tak významně, že důležitost tohoto snímku musela být nepochybná. Ei-senhower si to okamžitě uvědomil, poslechl a lupu si vzal. Znovu si snímek prohlédl, ale pak řekl:
"Nemůžu si, Keně, pomoct. Pořád tam vidím jen skopčácké průzkumné vozidlo."
"Ano, taky to je průzkumné vozidlo! Ale když se po-řádně podíváte na tu jeho značku..." Strong ještě pár vteřin vyčkával, ale pak se rozhodl skutečně všechno zkrátit, aby neztráceli drahocenný čas: "Ta původní je přemalovaná."
"Opravdu?"
"Ano, původně to vozidlo patřilo do německé 116. tankové divize, a to je elitní německá jednotka, které se říká divize Chrtů."
S Eisenhowerem ta informace nějak zvlášť nepohnula:
"Zatím mě to nijak nevzrušuje, Keně."
To Stronga trochu nadzvedlo:
"Takže vás nenapadá, co z toho pro nás vyplývá? Tahleta 116. divize je přece hlavní úderná síla Manteuf-felovy 5. tankové armády - a my jsme po té 5. armádě pátrali už před týdny." Pokrčil rameny, protože Eisen-hower pořád ještě nereagoval. "Dřív to nebylo ani tak moc zajímavé, ale teď - podle téhle fotografie můžeme soudit, kde asi tahle tanková jednotka je! Ona je totiž na frontě proti Middletonovu osmému sboru - a to je nej-slabší sbor spojeneckých armád z celé západní fronty! Co tomu říkáte, Iku?"
Eisenhower v duchu poslal Stronga i s celou jeho zpravodajskou službou někam k čertu, vždyť tahle in-formace

přinášela obrovské problémy! Dokázal se však - třebaže s obtížemi - ovládnout natolik, že upřel svůj zrak stranou, aby se nemusel dívat na rozzářený obličej triumfujícího Skota, a nevzrušeně prohodil:
"To je všechno hezké a zajímavé, Keně, ale může přece existovat stovka důvodů, proč se to obrněné vo-zidlo zbavilo starého označení, že patří k 5. tankové ar-mádě." Tím dal vrchní velitel dost jasně najevo, že je nutné stát nad věcí, že není důvod dělat ukvapené závě-ry. "Vy sám dobře víte, co se ve vaší armádě říká o li-dech ze zpravodajské služby! Že prostě občas slyší trá-vu růst."
Tohle Stronga popudilo a zřejmě chtěl protestovat, ale pak si to rozmyslel a usoudil, že bude lepší, když bude mlčet.
Eisenhower teď s naprostou převahou celou debatu uzavřel:
"Já vím, že se Middletonův osmý sbor hodně roztáhl do šířky, takže se pootevřel německému útoku. Jeho po-zice je v tomhle smyslu skutečně slabá. Není ale jasné -a to je přece i váš názor -jestli frickové můžou mít dost sil, aby vůbec něco podnikli."
"Ale ten Manteuffel.
Eisenhower ho nenechal domluvit:
"Nestačí mi jedno jediné obrněné vozidlo s přemalo-vanou značkou, abych uvěřil, že Manteuffelova 5. tan-ková armáda je tajně připravena na druhé straně fronty a čeká jen na to, aby vyskočila proti Middletonovi! To, co mi tu říkáte, zatím nestačí, Keně! Jestli mě opravdu chcete přesvědčit, tak to udělejte, ale lip!" Pak se vý-znamně podíval na hodinky.
Strong pochopil, že víc času mu Eisenhower nevěnu-je. A tak jen přikývl a beze slova odešel.
Vrchní velitel počkal, až se za Strongem zavřou dve-ře. Teprve pak si mohl ulehčené vydechnout...
Lačně sáhl po krabičce camelek a roztřesenou rukou si vyndal cigaretu. Potom ale zůstal nehnutě sedět a po-koušel se utišit nervy.
Věděl přece, jak hodně teď na něm záleží.
Chtěl tím svým plánem urychlit konec války, sliboval si, že by to mohlo být už o Vánocích. O letošních svát-cích, tedy ještě v roce 1944... Teď se ale začínaly věci komplikovat. Dřív nebo později budou jeho plány zřej-mě odhaleny, a proto musí urychleně jednat. Rozhodně dřív, než přijde zimní počasí.
A najednou si s nenávistí vzpomněl na člověka, s nímž musel v téhle situaci leccos spojovat. Ani se mu nechtělo vyslovit jeho jméno nahlas. Zvláštní cizí jmé-no: baron Ošima. Teď ho v duchu proklel. A tiše k tomu dodal:
"Ať táhnou ke všem čertům všichni ti tvoji zpropade-ní šikmoocí Japončíci!"

3. KAPITOLA

Stalo se to v druhé polovině září roku 1944. Generál George Catlett Marshall, náčelník štábu armády Spoje-ných států, Eisenhowerův příznivec a zkušený rádce, stál před vážným rozhodnutím. Guvernér Tom Dewey, republikánský kandidát na úřad amerického prezidenta - toho roku se měly konat prezidentské volby a chura-vějící prezident Roosevelt se chystal potřetí ucházet o nejvyšší americký úřad - vyhrožoval, že Roosevelta naprosto znemožní, až zveřejní všechno, co ví o tajem-ství, zvaném "magie".
"Magie" bylo krycí označení dešifrovacího systému, který byl řízen z Arlington Hallu ve Virginii.
Tady se během čtyř let usilovné práce podařilo americ-kým dešifrovacím expertům rozluštit japonské tajné kó-dy - námořní, vojenský a diplomatický. A teď se guver-nér Dewey chystal zveřejnit, že prezident Roosevelt díky "magiku" věděl, že Japonci chystají útok na americké loďstvo v Pearl Harbouru, ale že záměrně nic neudělal. A proč? Protože chtěl, aby byly Spojené státy na straně Spojenců zataženy do války - a to bez ohledu na ztráty.
Jenže Marshall - mimochodem nadmíru sebevědomý muž, který si kupříkladu nepřál, aby ho prezident oslo-voval křestním jménem, jak bylo v této společnosti zvy-kem - tedy tento generál věděl něco, co republikánský guvernér za stát New York vědět nemohl. Že totiž ten kód, který byl rozluštěn a čten "magikem", je stále Ja-ponci používán. Když Dewey zveřejní, co ví, Japonci kód přestanou používat a zničí tak vynaloženou práci zpravodajské služby.
Marshall tedy musel něco podniknout.
Rozhodl se jednat sám, aniž o tom informoval prezi-denta Roosevelta. Poslal jednoho důstojníka ze svého štábu přímo za Deweyem, tehdy už proslulým svým bo-jem proti organizovanému zločinu. Důstojníkovým úkolem bylo Deweyovi sdělit, že Japonci stále ještě uží-vají kód, který "magie" dokáže dešifrovat. Dewey ale štábnímu důstojníkovi neuvěřil. Odměřeně mu nazna-čil, že všechno chápe jako zastírací manévr, který má chránit prezidenta a zajistit, aby byl zvolen do svého úřadu i potřetí.
Zoufalý Marshall, který byl v té době nejdůležitějším vojenským činitelem v táboře Spojenců, ovšem nespo-léhal jen na ústní jednání a poslal Deweyovi po svém důstojníkovi dlouhý osobní dopis, v němž mu celou si-tuaci vylíčil:
"Problém spočívá v tom, že je pro nás nutné dešifro-vat japonské kódy, zvláště pokud nebudeme mít mož-nost dešifrovat i kódy německé. Teď jsou hlavním zákla-dem našich informací o Hitlerových plánech v Evropě hlášení, která z Berlína posílá baron Ošima. Ten ve své zprávě informuje japonskou vládu o svém setkání s Hit-lerem. Veškerá hlášení barona Ošimy jsou v kódech, které Japonci užívali i v době událostí v Pearl Harbo-ru..." Marshallův dopis pak uzavíral:
"Řízení válečných akcí generála Eisenhowera a všechny operace v Pacifiku jsou spjaty s rozvržením a načasováním podle informa-cí, které jsme získali prostřednictvím dešifrování kódů. To podpořilo značnou měrou naše válečné úsilí a přispě-lo významně k záchraně amerických životů."
Dewey však stále ještě nevěřil. Když si dopis přečetl, užasle se zeptal důstojníka, který list dodal:
"Četl jste to? Jak můžu věřit tomu, že Japončíci po-řád ještě užívají staré kódy?"
Marshallův štábní důstojník byl náležitě informován a pokusil se nespokojeného politika přesvědčit dalšími argumenty. Na Deweye to ale ani v nejmenším nezapů-sobilo - a jen vrčel:
"V tom Marshallově dopise je jen moc málo toho, co jsem ještě nevěděl. Akorát jedna věc mi z toho není jas-ná. Zmiňuje se tam o Eisenhowerovi. Co, u všech čertů, mají japonské kódy co dělat s Eisenhowerem?"
Důstojník z Marshallova štábu nejdříve váhal, ale pak řekl Deweyovi něco, co bylo známo jen hrstce lidí v ce-lém

spojeneckém táboře:
"Pane guvernére, generál Eisenhower je jedním z mála lidí, kteří dostávají od generála Marshalla infor-mace ze systému ‚černé ultra'."
"Ultra" bylo označení dešifrovacího systému, který vyvinuli experti v táboře Spojenců se základnou v Bletchley Parku ve Velké Británii.
Dewey zasupěl:
"O tom ‚ultra' jsem samozřejmě něco slyšel. Ale ‚černé ultra'? Co to přesně je?"
Důstojník znovu zaváhal, ale nakonec přece jen řekl:
"‚Černé ultra', pane guvernére, to je něco jako ‚ultra' uvnitř ‚ultry'... To je materiál, distribuovaný osobně ge-nerálem Marshallem jen několika Američanům, a to ge-nerálu MacArthurovi v Pacifiku, generálu Eisenhowero-vi v Evropě a samozřejmě i prezidentu Rooseveltovi."
Guvernér Dewey se konečně zklidnil. Uvědomil si zřejmě, že by se v těchto věcech pouštěl na příliš tenký led. Odešel do vedlejší místnosti, kde měl krátkou schůz-ku se svým poradcem, pak se vrátil a důstojníkovi od Marshalla řekl:
"Pane plukovníku, chci vám sdělit, že podle mého názoru není nic, nač bych se vás chtěl v souvislosti s obsahem osobního dopisu generála Marshalla ještě zeptat." Pak si oba muži potřásli rukama a Dewey pro-hodil: "Doufám, že se znovu setkáme za okolností mno-hem příznivějších."
Hrozící krize byla zažehnána.
Během posledního zářijového týdne však Marshall pochopil, že oddech je jen dočasný. Když záležitost s Deweyem skončila, podal Marshall do Remeše Eisen-howerovi následující zprávu:
"Určeno jenom vám osobně. Při dešifrování Ošimy respektujte plně systém ‚černé ultra'. Bez výjimky. Zvláště teď!"
Slovo "teď" bylo poďtrženo zeleným in-koustem, což byla barva vyhrazená náčelníku štábu ar-mády Spojených států.
"Podle mého odhadu dojde dří-ve nebo později k jeho zpochybnění. Pak bude Tokio reagovat. Teď je to jen na vás, Eisenhowere. Podepsán G.C.Marshall."
Ta zpráva od generála Marshalla, kterého Eisenho-wer - stejně jako ostatní lidé v armádě - choval ve vel-ké úctě, byla ale pro příjemce poněkud matoucí. Eisen-hower ovšem dostával i dost jiných informací na nejvyšší úrovni, neměl k dispozici jen ty, které mu byly dodávány po dešifrování Ošimových zpráv.
Existovaly jisté zprávy týkající se Ošimy, a ty zřejmě přece jen měly tu nejvyšší hodnotu, i když pocházely z doby před invazí do Francie v červnu 1944. Od roku 1943 do roku 1944 totiž Ošima objížděl zařízení ně-meckého Západního valu a získával tu velmi cenné in-formace o německých přípravách na invazi. A Ošima nebyl jen japonský velvyslanec v Německu - byl to ta-ké bývalý japonský vojenský atašé v Berlíně. Zkuše-ným okem vojáka si pozorně všímal důležitých věcí a podrobně je pak popisoval, což mělo nesmírný vý-znam pro ty, kdo připravovali plány spojenecké invaze.
Do Tokia poslal například podrobné zprávy o němec-ké obraně v Boulogne, Le Havru, Dieppe a dalších mís-tech, kde byly rozmístěny německé dělostřelecké bate-rie. Ve svých zprávách také referoval o tom, že Hitler nevěřil na vylodění Spojenců v Normandii, domníval se, že Spojenci budou volit nejkratší cestu přes Kanál v oblasti Pas de Calais...
Spojenci tedy získávali stále nové a nové informace, jednu cennější než druhou.
Pak ale náhle došlo k tomu, že spojení mezi Berlí-nem a Tokiem bylo přerušeno a baron Ošima se octl mimo hru. A tak i "černé ultra" bylo nahrazeno více konvenčním systémem "ultra" pocházejícím z Bletch-
ley Parku. A Eisenhower začínal pomalu zapomínat na japonského barona s takřka dokonale kulatou hlavou, na muže, který mu byl dříve tak užitečný.
Všecko se však změnilo v říjnu roku 1944.
Eisenhower převzal velení nad veškerými základními spojeneckými silami od britského generála Montgome-ryho. A především došlo k tomu, že Amerika poslala do pole víc vojáků - na jednoho Brita byli tři Američané. Marshall se tedy domníval, že by to logicky měl být americký generál, kdo bude velet vítěznému tažení pro-ti třetí říši. Jenže Eisenhower ke svému velkému zděše-ní zjistil, že cesta k vítězství Spojenců se může značně protáhnout.
Spojenecké síly sváděly několik týdnů boje na ně-meckých hranicích. Ztráty Spojenců začaly povážlivě narůstat a výsledek nebyl stále vidět. Americké ztráty činily 100 000 mrtvých, raněných a pohřešovaných, a za tuto cenu se jejich jednotkám podařilo proniknout do Německa jen o pár metrů. Opevnění na Siegfriedově linii, která dříve byla záležitostí Britů, brzdila rozvinutí velké ofenzívy.
Eisenhower si byl vědom toho, že ho může čekat stejný osud jako Montgomeryho - buď bude vykopnut někam nahoru, anebo odvolán. Co tedy dělat? To tedy byla otázka!
A pak se náhle znovu na scéně objevil téměř zapome-nutý baron Ošima. Ve své zprávě, která byla označena jako "zvláště pilná" a Eisenhowerovi se dostala do ru-kou prostřednictvím systému "černé ultra", japonský velvyslanec v Berlíně oznamoval své vládě v Tokiu, že viděl německého ministra zahraničních věcí Ribbentro-pa v Hitlerově hlavním stanu ve východním Prusku. Tento ministr - někdejší obchodník s vínem - sdělil ja-ponskému diplomatovi, že teď se Německo připravuje na zpevnění západní fronty, a proto byly do Německa staženy všechny divize, které byly takřka zdecimovány za bojů ve Francii. K útoku do Francie se však připra-vuje německá 5. tanková armáda, které velí generálplu-
kovník voň Manteuffel. K velkému překvapení Ameri-čanů se zdánlivě poražená německá armáda dokázala k akci ve východní Francii připravit během čtyřiadvace-ti hodin, a to ještě předtím, než se americké 3. armádě za velení generála Pattona podařilo Manteuffelovy jed-notky zastavit.
Od barona Ošimy však přicházely ještě překvapivější zprávy. O týden později japonský diplomat do Tokia sděloval, že měl dlouhý soukromý rozhovor s Hitlerem. Přitom se dozvěděl důležitou věc, což pro své centrum v hlavním městě velice zdůraznil: že Hitler má v plánu

-jakmile budou dány dohromady vojenské síly v počtu víc jak milion vojáků a připraveny k akci - spojit tyto jednotky s dalšími, které budou staženy z ostatních front, dále je ještě doplnit letectvem, které má teď dob-rou perspektivu, a pak podniknout na západě ofenzívu, a to v širokém měřítku.
Hitler očekával, že plánované soustředění vojenských sil proběhne nepozorovaně, navíc kryto špatným, dešti-vým počasím, které je očekáváno koncem září a v říjnu
- tedy v době a za podmínek, kdy Spojenci nebudou moci využívat své převahy ve vzduchu. Podle Ošimova hlášení do Tokia se tedy dalo usuzovat, že rozsáhlá ofenzíva na západě může být podniknuta někdy po za-čátku listopadu.
To byly poslední údaje, které spojenečtí dešifranti z japonských hlášení rozluštili. Proud dalších zpráv, které přicházely do Tokia z Berlína a byly zachycovány v Bletchley Parku a Arlingtonu, jen potvrzoval, že Oši-movy údaje byly pravdivé.
Bylo zřejmé, že se Hitler pokusí proniknout k Ant-verpám, klíčovému zásobovacímu přístavu Spojenců, a že chce tuto velkou a překvapivou ofenzívu zahájit, jakmile začne špatné podzimní počasí, k němuž pravi-delně v tuto dobu v této oblasti kontinentu dochází.
Spojenečtí vojenští plánovači v Británii se pokusili přesně určit, ve které oblasti možných válečných akcí bude změna počasí nejvíce výrazná. Došli k závěru, že
těmito oblastmi jsou východní Francie, německé po-hon Eifel a belgické Ardeny. Eisenhower se ovšem musel věnovat i aktuálním problémům menšího rozsa-hu, i když tahle hrozba velké německé ofenzívy nad ním visela jak Damoklův meč.
Všechny tři oblasti, které přicházely pro útok v úvahu, hájit nemohl, ale přesto byl rád, že se Němci odhodlali vystoupit z opevnění Siegfriedovy linie, která zdržovala postup Spojenců do Říše, což by mohlo znamenat porážku Německa.
V Eisenhowerově hlavě se proto začal pomalu rodit odvážný plán. Počítal s tím, že Němci podniknou útok na spojeneckou frontu právě podle jeho předchozího záměru... Pak by se německé útočící jednotky mohly dostat do pasti!
Eisenhower se svěřil se svým nápadem nejprve Bra-dleyovi. Ten byl ale takovouto akcí zděšen:
"To nemůžete udělat, Iku," prohlásil okamžitě. "Uvě-domujete si, že to může stát stovky, a možná i tisíce ži-votů amerických chlapců? Tahle past na Němce nás může přijít příliš draho! To nejde," Bradley při svých slovech úplně zesinal. "To prostě nemůžete udělat! Je to takové... ne-americké," zašeptal zděšeně, "naprosto..." znovu zatápal ve své paměti, aby našel správné slovo, které by plně vyjádřilo jeho pohoršení, "takové... ne-mravné..."
Eisenhower uhnul očima a zadíval se na stůl, jako by se styděl. Jenže v jeho očích nebyl ani náznak studu -což ovšem rozhořčený Bradley nemohl vidět.
Ike přece z historie válečnictví věděl, že velitel nebu-de obviňován z krveprolití ve vlastních řadách, pokud prokáže, že jeho záměry sledovaly ušlechtilý cíl.
Když se Bradley odmlčel, po určitém váhání pronesl:
"Bradě, Francouzi říkají, že člověk nemůže dělat omeletu tak, aby při tom nerozbíjel vajíčka..." Pak chvíli počkal a nakonec rozhodně oznámil: "Bude to Middletonův osmý sbor v Ardenách."
Bradley zavrtěl hlavou:
"Middleton na to nepůjde. Já ho přece znám. Sloužil pod mým velením od tažení v Sicílii v roce 1943. Ten bude na své vojáky mimořádně opatrný."
Vzápětí se však ukázalo, že se Bradley mýlí. Middle-ton jako dávný předválečný pracovník vládní správy byl daleko výbojnější, než se komukoliv zdálo. Vůbec ne-zareagoval jako nějaký opatrný profesionální voják! Když se ho Eisenhower jen tak mimochodem optal, jak by se zachoval, kdyby nepřítel zaútočil právě na jeho osmý sbor, odpověděl vysloveně nadšeně:
"To bych, Iku, moc uvítal! Dřepíme v těch dírách už moc dlouho a vůbec nic neděláme. Dejte nám šanci, ať si zasloužíme žold a sejmeme pár fricků!"
To byla přesně ta reakce, kterou si Eisenhower tou-žebně přál. Teď mohl tohohle důstojně vyhlížejícího obrýleného velitele osmého sboru zasvětit do svého plánu.
"Tak vaší frontě ubereme na síle, Troyi," řekl Midd-letonovi. "Ze všeho nejdřív od vás stáhnu dvě zkušené divize, které jsou v plném stavu, a to 2. a 83. divizi. A na jejich místo dáme úplně nezkušenou 99. a 106. di-vizi, která je taky bez bojových zkušeností. Dáme vám ovšem ještě dvě zkušené divize, 4. a 28., aby to pro Němce vypadalo tak, že se nic, pokud jde o naši bojo-vou sílu, nemění. Tyhle divize se ale sotva drží na no-hou, v těžkých bojích na severu utrpěly velké ztráty. Obě musí být doplněny a dostat posily. Každá kolem pěti tisíc mužů - a to budou nováčci. Navenek budou divize figurovat jako ostřílené bojové jednotky, ale opravdu jen navenek. Ve skutečnosti budou stejně ne-zkušené a v bojích neostřílené jako 99. a 106. divize."
Obtloustlý velitel sboru přikývl, že s tím souhlasí, a bez dalších otázek a námitek přijal všechno, co mu nejvyšší spojenecký velitel řekl.
Bradley byl zoufalý, když tomu rozhovoru naslou-chal. Proč se Middleton nezeptá, co se stane s jeho vo-jáky, jaké ztráty bude asi tak mít jeho sbor, až na ně udeří tři německé armády? Možná to Middleton ani ne-
chce vědět, říkal si Bradley. Třeba si myslí, že jedná ja-ko správný voják... A kdyby mu někdo později ve Was-hingtonu kladl choulostivé otázky, s čistým svědomím může říct, že plnil rozkazy vrchního velitele.
Teď Eisenhower Middletonovi podrobněji vylíčil, co se může stát, až Němci udeří:
"Budete jim klást odpor tak dlouho, jak jen to bude možné. Pokusíte se nepřítele zadržet co nejdéle. Mám v plánu, že budou připraveny naše tankové a pěší divize na sever i na jih od vašeho sboru. Jakmile frickové pro-niknou do vašich pozic, všechny naše divize, které mů-žu nasadit - a taky všechno letectvo a dělostřelectvo -udeří na protivníka plnou silou a zmáčknou ho." Eisen-hower pleskl plochou dlaní levé ruky na pravou pěst. "Tentokrát to tady frickům opravdu spočítáme. Dlouho jsme kolem nich našlapovali až moc potichu."
"To se mi líbí!" vykřikl nadšeně Middleton jako něja-ký rozradostněly žáček před tabulí. "Vyřídíme si to s fricky

nadobro!"
Bradley, který v tu chvíli postával u dveří Middleto-novy malé kanceláře, protáhl obličej.
Eisenhower byl prostě ochoten riskovat a třeba i obě-tovat celý americký sbor, jen aby navnadil Němce a do-nutil je, aby se otevřeně rozvinuli. Nyní se jen dá doufat, že ten jeho plán vyjde. Jestliže ne, bude to znamenat pro většinu z nich zkázu.

4. KAPITOLA
"Zastavit!" zavelel Dodenburg do mikrofonu na prsou a zvedl pravou ruku. Dole pod ním v kabině shermanu, kterému dřívější americká osádka dala - snad podle přezdívky velitele - jméno "Příšerný dvojče", seděl Schulze, a ten podle rozkazu s rachotem zastavil.
Půl hodiny předtím překročili podruhé belgickou hra-nici mezi Arlonem a Bastogne na hlavní silnici do Bru-selu. Po několika minutách tuto hlavní silnici opustili a dali se na sever po vedlejších silničkách, které se kli-katily borovými lesy. Okolní homolovité kopce se zašpi-čatělými vrcholky připomínaly nehybné řady pruských granátníků v typických přílbách.
Dodenburg se těžkopádně spustil z věže a zprudka dopadl na hnědavě zbarvenou vozovku. Tudy asi ven-kované vozívali hnůj...
Dodenburga teď zajímal stav jednotky. Brzy se kolem něho shromáždili mladí důstojníci a všichni zaměřili své dalekohledy nad cestu před sebou. Jako by tam na-hoře čekalo něco temného a zlověstného. Unavený Do-denburg si to uvědomoval, ale současně si své pocity neuměl uspokojivě vysvětlit.
Po chvilce mlčení se rozhodl, že musí překonat tuto tísnivou atmosféra, doplňovanou pouze kovovým ra-chotem shermanu.
"Meine Herren," oslovil důstojníky, „já vím, že to ne-můžete odsud vidět, ale tam nahoře je cesta, na kterou se musíme dostat. Odtud - až přijde náš čas - začneme úto-čit. A bude to brzy, to mi věřte." Mezi mladými důstoj-níky to zašumělo.
Dodenburg klidně pokračoval: "Nej-
dřív si naše pěchota vynutí průchod pozicemi pěchoty nepřítele. Pak bude řada na nás - a musíme nasadit pe-kelné tempo! Pamatujte si, že časový faktor je podstat-ná věc! Kdyby na nás zaútočily jejich bitevní letou-ny, dostaneme se do opravdu vážných problémů. Takže je v našem zájmu být natolik rychlí, aby nás nikdo ne-objevil."
Všichni kývali, že chápou a souhlasí. Nepřátelských bitevních letadel se všichni obávali, zvláště ti, kteří za-žili boje ve Francii, kde nepřátelské letectvo nemilosrd-ně likvidovalo sevřené ustupující německé kolony.
"Samozřejmé nemůžeme vědět, jaký je aktuální stav silnice, co vede dolů," pokračoval Dodenburg, "ale ne-potřebujeme k tomu moc fantazie, abychom odhadli, jak strmé tam asi tak ty kopce jsou. Takže nemusíme pochybovat o tom, že tam budou těžká příkrá stoupání. Když nic jiného, můžeme si být jisti, že belgičtí staveb-ní inženýři před válkou stavěli hodně šetrně a všechny obtížné úseky silnice zkracovali. V podstatě jde o to -zdolat s těmi našimi šedesátitunovými tygry cestu, kde je občas místo jen pro jeden tank, a uvědomovat si, že s tím tankem se nebude možné obrátit. Z toho by mohly být problémy. Takové obtížné úseky přitom můžou být docela dobře hájeny třeba jen jedním vojákem nebo do-konce chlapcem, který má protitankovou zbraň. Stane-me se snadnými terči." Pak trochu zaváhal a podíval se na šedé olověné nebe. "Samozřejmě se může stát, že bude padat sníh. V téhle roční době a v těchhle kopcích by to nebylo nic divného." Potom se jen rozhlédl a če-kal, jak budou jeho slova přijata.
Jeden z mladých důstojníků zřejmě nebyl s tím, co slyšel, spokojen, a tak se ozval:
"Vy jste říkal, že náš fuhrer tuto trasu osobně vytyčil - a každý ví, že náš fuhrer se nikdy nemýlí."
Dodenburg se na něho jen shovívavě podíval, ale nic neřekl. Nikde - ani ve Wotanu, zvláště ve společností těchhle mladých fanatických nacionálních socialistů, kteří byli teprve nedávno v Říši ideologicky nadopováni - ne-
bylo moudré kritizovat "největšího vojevůdce všech dob", jak sám sebe Hitler označil. Nikdo nemohl vědět, jak tihle fanatičtí nacističtí zelenáči budou reagovat.
Leo Kessler stál od skupinky důstojníků asi deset metrů daleko. Byl neoholený a po přesunu kolony una-vený. Díval se směrem k Dodenburgovi a napínal uši. Moc rád by věděl, co to velitel mladým důstojníkům vykládá. Podle výrazů tváří a reakce posluchačů soudil, že to musí být něco zajímavého a důležitého.
Pak se obrátil k Matzovi a Schulzemu, kteří si dopřá-vali poslední doušky ukořistěného koňaku:
"Vy se tam nahoru nechystáte?" prohodil a ukázal na kopce.
Schulze ještě jednou zhluboka polkl a pak odhodil prázdnou láhev.
"Co my víme? Oficíři a generálové nemají ve zvyku svěřovat se vobyčejnejm fronťákům," zavrčel. "Tako-vejm, jako jsme my."
"A co myslíte, jak daleko za hranice půjdeme do té Belgie?" pokračoval Kessler. "Když se přejde řeka Má-ša, tak je to k moři zhruba dvě hodiny."
Matz se drsně zasmál a utrousil:
"Možná že se pustíme do invaze na ty podělaný Ang-lány. Fiihrer o tom mluví od roku 1940."
"No... to by teda bylo nadělení," připojil se Schulze. "A uprostřed zimy! A vůbec - kdo by se chtěl drápat do nějaký podělaný Anglie s celým tím jejím podělaným čajem a teplým pivem, co Angláni pijou?" pokrčil ra-meny. "Ale kdo ví, co si vymyslí největší voják všech dob," zavrčel ještě a tím celý rozhovor zřejmě považo-val za skončený. Kessler stěží skrýval své zklamání. Nic se nedozvěděl.
Dodenburg zatím pokračoval v proslovu k mladým důstojníkům:
"Meine Herren, musím vás upozornit, abyste si vryli do paměti každý obtížný výstup, všechny ostré zatáčky a úzké průchody. Bude to pro nás životně důležité, až se budeme vracet na základnu..."
Najednou se zarazil. Jako by se v něm ozval tichý hlásek: Myslíš, že k tomu vůbec dojde?

Dodenburg se však ovládl a dodal: "Budeme tedy za-znamenávat tyto informace do svých vojenských map, takže i příště budeme vědět, s čím dopředu počítat."
Mladým důstojníkům zářily tváře optimistickým na-dšením. Tihle mladičcí měli jen nejasné představy o uplynulých letech velkých vítězství - vždyť ta doba se teď zdála být tak daleko! Pozorně vyslechli slova svého velitele a nakonec se jeden z nich přece jen odvážil po-ložit Dodenburgovi otázku, kterou pravděpodobně měli na jazyku všichni přítomní:
"Obersturmbannfuhrere, můžu se vás zeptat, jaký je náš konečný cíl?"
Mezi ostatními důstojníky to souhlasně zamručelo a Dodenburgovou tváří přeletěl úsměv: Konečný cíl? Proč se ten mladík rovnou nezeptá, co má tahle zvláštní situace znamenat? Jakýpak konečný cíl? Ten je přece jasný! Ale tahle akce...? Co je smyslem téhle konkrétní akce? Do-denburg si zamyšleně přejel rukou po neholené bradě.
Kdyby těm mladíkům položil otázku, zda jsou ochot-ni riskovat své životy k dosažení úspěchu akce, nikdo by se neodvážil odpovědět záporně. V téhle chvíli si všich-ni zřejmě věří. Může se ale stát, že někdo z nich padne do zajetí a pak dojde k situaci, jak říkává Schulze, že to bude "tím podělaným navrch". Amíci jistě vyvinou pěk-ně ostrý nátlak, aby přišli na to, co dělá důstojník SS, oblečený v americké uniformě, za americkými liniemi. O tom nebylo pochyb.
"Pánové, říkám vám to, co je bezprostředně před ná-mi. Napomáháme tomu, aby naše vlast dostala poslední šanci vyhrát válku na západě. To je to podstatné, co vám teď můžu říct. Ale můžete mi věřit, že budoucnost Německa závisí na našem úspěchu."
Nechtěl víc ztrácet čas. Brzy přestane být vidět a on potřeboval na té důležité cestě vidět co nejvíc. Až pad-ne tma, budou muset tu dlouhou chladnou noc prostě nějak přečkat...
"Nástup do vozidel! Máme málo času."
Vyrazili na další cestu s optimismem, spokojení a ro-zesmátí, nadšeně se mezi sebou dohadovali, co je teď asi čeká.
"Pro národ, vlast a Vůdce," zaslechl za sebou Kessler jednoho z mladíků, když se vracel do obrněného vozid-la. Jeho mozek teď znovu horečně pracoval.
Bylo zřejmé, že před sebou mají nějaký důležitý úkol, ale zatím se nedalo odhadnout, k čemu se Doden-burg se svým Wotanem chystá. Najednou se Kessler skoro až otřásl. Okamžitě pustil z hlavy úvahy o další cestě, protože jím doslova projel krajně nepříjemný, pro něho dosud neznámý pocit: že se na něj někdo upřeně dívá. Zamrazilo ho z toho v zádech...
Prudce se obrátil a hned mu bylo jasné, že ten pocit odpovídal skutečnosti. Přes skla zlověstně vyhlížejících brýlí bez obrouček - napodobeninou těch, které nosil Dietzův šéf reichsfuhrer Heinrich Himmler - prohlížely si Kesslera kruté oči. Důstojník Dietz, mnohými s de-spektem nazývaný "svatoušek", zcela jasně Kesslerovi nedůvěřoval. Probíjel ho teď svým pohledem a on mohl předpokládat, že tohle podezření jen tak nezmizí. Dietz ho bude jistě neustále sledovat. Na tom ovšem nebylo nic příjemného.
Sepp Dietrich zuřil. Kdysi byl nejstarším poddůstojní-kem jednotky, teď nosil generálské distinkce, ale nadá-val a pil stejně, jako když byl právě jen tím obyčejným bavorským poddůstojníkem.
Seděli s Kraemerem v jedné z místností hostince, kde bylo armádní velitelství. Kraemer naslouchal řečem svého šéfa a trochu se bavil, ale současně i nudil tím, jak Dietrich soptil proti "prokletým, zpupným omonok-lovaným frackům, jako je Dodenburg". Kraemer věděl, že tohle není nic jiného, než typický projev třídní nená-visti. Současně však bylo považlivé, když muž v gene-rálské hodnosti, který teď velí nejmocnější německé tankové formaci, vede takovéhle řeči. Většina profesio-
nálních štábních důstojníků by byla podobným jedná-ním ze strany velitele armády šokována.
"Ty aristokratický hajzlíci si myslejí," vrčel Dietrich, "že na ně žádný zákony neplatí. Sakra, kdyby ten Do-denburg nebyl tak schopnej velitel a neměl na prsou to-lik vyznamenání za statečnost, tak bych ho poslal před válečnej soud. Co si, himlhergot, o sobě myslí, když vůbec nerespektuje, co se mu nařídí?"
Kraemer kouřil ze špičky ze slonové kosti, tvářil se ironicky jako vždy a neříkal nic. Nechal svého šéfa, ať se vyřádí. Byl nad věcí. Věděl, že tenhle někdejší Hitle-rův tělesný strážce má zájem na tom, aby měl po boku zkušeného štábního důstojníka, jakým je právě on, Kra-emer. Tyhle řeči se vůbec nemusely brát vážně... Dů-le-žité bylo jen to, že Dietrich Kraemera potřebuje -a Kraemer to ví.
Dietrich se nakonec vymluvil a zmlkl.
Kraemer do nastalého ticha zvolna pronesl:
"Dodenburg v podstatě jen provádí osobní průzkum cesty, kudy se později chce vydat. Myslím, že se to dá pochopit. Podstupuje velké riziko. Kdyby ho Američani zajali, okamžitě ho zastřelí jako špiona."
Dietrich něco zavrčel, ale blíž se nevyjádřil.
"Já si ovšem myslím, že je na něho spolehnutí. Je to ostřílený fronťák, toho nedostanou," prohodil ještě Kraemer, ale okamžitě takticky změnil téma hovoru a začal svého šéfa seznamovat s posledními údaji o zá-sobování 6. tankové armády.
Dietricha to zřejmě moc nezajímalo, ale poslušně si Kraemerův výklad poslechl.
Potom zase nastalo ticho. Kraemer se nemohl roz-hodnout, zda by bylo vhodné právě teď informovat šéfa o posledních zneklidňujících zprávách, které se k nim dostaly od německé agentky v Lucemburku. Nakonec se rozhodl, že to Dietrichovi vyklopí.
"Mám pro vás jednu znepokojující informaci."
"Oč jde?"
"Je od jedné naší agentky v Lucemburku. Samozřej-
mě - ta žena nemůže tvrdit, že to ví na sto procent, ale v každém případě na tom něco bude. Ta žena totiž -a tím jsem si jist -je velmi bystrá osoba."
"Tak oč jde, Kraemere?" přerušil ho netrpělivě Dietrich.

"Obergruppenfuhrere, ta žena je si takřka jistá, že amíci mají v našem táboře svého člověka."
"To je nemožné. Naše bezpečnost to absolutně vylu-čuje." Kraemer na to nic neřekl a Dietrich tedy ještě ne-spokojeně zabručel: "Amíci jsou potrhlí a vždycky by-li... Ale nějaký jejich agent? Známe přece zpravodajce! Slyší trávu růst a všude vidí špiony - a možná i duchy. Kdybych na to měl vždycky dát, tak se nikam nedosta-nu." Dietrich vstal a prudce odstrčil dřevěné křeslo. "Půjdu už na kutě," ohlásil rázně.
Kraemer věděl, co to znamená. Dietrich si jde pro svou dávku alkoholu. Bez ní nemohl usnout. Tyhle úva-hy si ovšem Kraemer nechal pro sebe. Vymrštil se ze svého místa a při šéfově odchodu se předpisově postavil do pozoru.
Dietrich si ale moc nepotrpěl na pravidla vojenského vystupování, a tak jen prohodil:
"Uvidíme se zítra ráno, Kraemere. A dost těch řečí o nějakých špionských záležitostech! Stačí to, že se Do-denburg pustil do riskantní věci bez dovolení. Co si myslíte, že by asi tak řekl fiihrer, nebo co by udělal, kdyby se mu doneslo něco o podezření, že v našem tá-boře máme špiona? Začaly by padat hlavy!"
"Jawohl, Obergruppenfuhrere," řekl Kraemer uctivě. Pak počkal, až jeho šéf odejde, a potom se pohodlně znovu zabořil do křesla. Mozek mu pracoval na plné obrátky. Věděl, že se může na Vandu voň Wettersheim spolehnout na sto procent. Ona tuhle práci přece dělala především ve svém vlastním zájmu! Majitelům dolů a hutí z pohraniční oblasti záleželo na tom, aby Němec-ko mělo ve válce úspěch. To bylo totiž v souladu s je-jich vlastními obchodními zájmy.
Jenže - co si teď po-čít s tou informací o špionovi?
To se Kraemerovi jevilo jako problém, který se dá ro-zebírat ze všech stran nekonečně dlouho... Zaposlou-chal se do zvuků zvenčí. Všude bylo ticho, doléhaly sem jen kroky hlídek. Armádní velitelství odpočívalo v naprostém klidu. A Kraemer ty své úvahy prostě vzdal... Nebude dělat nic. Koneckonců - právě tohle od něj jeho šéf přece očekává.

5. KAPITOLA

Schulze si toho kouře všiml jako první. Malý konvoj obrněných vozidel se šplhal příkrou horskou silnicí, která vedla do belgického města Werbomontu, ležící-ho na cestě k řece Máše. Pořád se zdálo, zeje všechno v pořádku, ale najednou...
Schulze, který byl v té chvíli vedle Dodenburga v shermanu spolu s Matzem, zčistajasna vyhrkl:
"Tamhle je nějaký kouř, tam vpředu trochu vlevo."
Dodenburg se rychle tím směrem obrátil a snažil se proniknout očima zeleným přítmím pod hustě sevřený-mi větvemi jedlí. Vzápětí ten kouř také zahlédl. Bylo to asi deset pruhů šedého dýmu, který stoupal do jitřního vzduchu. Zdálo se, že to hoří dřevo.
"To je možná nějaký tábor," podotkl.
"Vypadá to tak," ozval se Schulze a zavětřil svým velkým červeným nosem jako hladová šelma. "A dě-lají tam určitě nějaký žrádlo, mám ten dojem, že to voní až sem." Jeho žaludek, který v posledních dva-ceti hodinách nic pořádného nedostal, se hlučně ozval.
Dodenburg přešel i onu poznámku, i mohutné zakru-čení Schulzeho žaludku, a obrátil se na Kesslera:
"Myslel jsem, že když se prosmýkneme přes hlavní linii fronty, tak už nic na cestě k těm americkým záso-bovacím skladům u řeky Masy není. Aspoň jste to tak říkal!" V jeho hlase zazněla výčitka.
Kesslera ten kouř taky překvapil.
"Předtím, než jsem byl raněn a dostal jsem se do za-jetí," řekl rozpačitě, "to tady bylo jinak. V tom prostoru nebylo nic! A taky - jaký by to mělo smysl, umístit v téhle době tábor někde vysoko v horách?"
"Tak co tam sakra může být?"
"Jestli to opravdu chceme vědět, obersturmbannfuh-rere, nezbývá, než se tam jet podívat."
"Máte pravdu," kývl Dodenburg.
A tak se znovu museli trmácet do vrchu a překvapený Leo Kessler si smutně uvědomoval, že kdyby ten kouř úplnou náhodou nezahlédli, tak by onen tábor - nebo co to bylo - v lese docela klidně minuli.
Asi po stu metrech se Dodenburg zastavil a vydal Schulzemu rozkaz:
"Vezměte asi pět starých mazáků a pojďte za mnou! Než se ukážeme, musíme si udělat průzkum."
"Nemůžeme to zařídit my sami?" optal se Schulze.
"Nemusíte mě pořád hlídat jako kvočna kuřata," zavrčel Dodenburg. Věděl, že tenhle hřmotný poddů-stojník se o něj vždycky strachuje. Teď ho to trochu po-pudilo, a tak důrazně pronesl: "Dělejte, co jsem řekl, a pospěšte si!"
"Rozkaz," hlesl rozpačitě Schulze.
Dodenburg vyndal z pouzdra pistoli, odjistil ji a za-strčil za pás, aby ji měl hned po ruce, kdyby bylo po-třeba.
Postupovali opatrně mezi stromy, všichni se bedlivě rozhlíželi. Nebylo pochyb, že to, co cítí, je libá vůně pe-činky a pravé zrnkové kávy. Schulzeho žaludek se zno-vu hlasitě ozval a Dodenburg se na obrovitého poddů-stojníka podíval tak vyčítavě, že Schulze nešťastně pokrčil rameny. Copak on může za svůj žaludek? Ne-může! A tak se obrátil k prvnímu vojákovi, který se su-nul za ním, a rozhořčeně zašeptal:
"Do prdele, to je k posrání! To je určitě opravďový kafe - a ne ta náhražková černá břečka, co pijeme my."
V čele zvolna postupující skupiny šel Dodenburg. Najeďnou se zastavil, přikrčil se a pak opatrně poodhr-nul křoví, aby se podíval, co to před nimi vlastně je. Na-skytl se mu pohled téměř idylický.
Několik mužů se tu zřejmě spokojeně zabydlelo ve stanech a teď si právě připravovali snídani na improvi-zovaných ohništích. Mezi dvěma kameny měli něco ja-ko rošty a na nich opékali maso. Vedle se v kotlíku smažila vejce se slaninou, voněla tu káva. Muži přiklá-dali do ohně suché větve... Prostě selanka! Idylický do-jem ovšem narušovaly drsné vojácké tváře.
Většina mužů měla na sobě špinavé americké uni-formy, někteří si přes ně navlékli pláštěnky, asi aby jim nebyla v ranním chladu zima. Muži byli neoholení a nemytí a podle všeho delší dobu nedodržovali žád-nou disciplínu. Schulze taky proto hned zašeptal Do-denburgovi:
"Je úplně jasný, že ty chlapi na všechno serou. To jsou teda vojáci na baterky! Nebo aspoň většina z nich..."

Dodenburg jen přikývl a prohlížel si kuchaře, kteří otráveně pokuřovali a budili dojem, že se po ránu ještě vůbec neprohráli. Určitě by se nejraději při první příle-žitosti vrátili do teplých spacáků.
Za kuchaři a ohništi bylo vidět stany pokryté masko-vacími sítěmi a jedlovými větvemi - a také několik maskovaných nákladáků. Dodenburg toho o americké vojenské dopravě věděl poměrně dost, a tak mu hned při prvním pohledu bylo zřejmé, že ty náklaďáky po-cházejí od různých jednotek. Svědčily o tom mimo jiné i různé poznávací značky, namalované na kapotách.
Na dvou protilehlých koncích tábora postávaly hlíd-ky, které střežily přístup, zvláště u zatáčky horské silni-ce. Uprostřed tábora byly shromážděny zbraně, které by v případě potřeby bylo jistě možné použít. Podle Do-denburgova názoru to bylo docela kvalitní bojové vyba-vení pro dobře vycvičené vojáky. K jakému bojovému nasazení však tito vojáci byli připraveni - to pochopi-telně nemohl odhadnout. Obrátil se k Schulzemu, který teď byl těsně za ním, a sykl:
"Sežeňte hned toho arnika Kesslera. Ten by nám snad o těch chlapech mohl říct, co jsou zač. A hněte sebou, fofrem!"
Schulze ovšem nepotřeboval pobízet. Pohled na opé-kající se slaninu a vůně pravé zrnkové kávy ho význam-ně mobilizovaly - a hromotlucký poddůstojník se jenjen třásl na to, aby u těch dobrot byl co nejdřív. Okamžitě se k Dodenburgovi vrátil i s udýchaným Kesslerem.
"Tak co mi k tomu můžete říct?" optal se Dodenburg a Kessler si bedlivě začal vojáky u ohniště prohlížet. "Co jsou zač?"
"To jsou dezertéři," řekl Kessler okamžitě. "Všichni jsou z různých pěších jednotek, co byly na frontě, to se dá vyčíst podle označení divizí na jejich uniformách. Jak vidím, jsou z americké stoprvé, páté, druhé divi-ze... a určitě i dalších."
"A co dělají tady?"
"Pro vaši informaci, obersturmbannfuhrere," odpo-věděl ochotně Kessler, "říká se, že se stovky a možná dokonce tisíce dezertérů z americké armády drží ve vel-kých městech a tam žijí z prostitutek a černého trhu. Jenže časem pro ně ve městech začíná být horká půda, protože vojenská policie proti nim dokáže velice tvrdě zakročit. Ike - tedy Eisenhower, nejvyšší velitel - se prý zděsil, když zjistil, kolik těch dezertérů je... A pod-le mého soudu tihleti chlapi, co jsou tady ve stanech, prostě utekli z nějakého města a utábořili se v lese. Po-řád ještě žijí z černého trhu. Nejspíš přepadávají jednot-livé náklaďáky, co jedou po téhle silnici - a to, co z nich ukořistí, výhodně prodají. A taky ještě kšeftují s pneu-matikami a benzinem. Belgičani od nich berou všechno a neptají se, odkud to je. No - a tady jsou ti lupiči pěkně schovaní. To by tedy byl opravdu pech, kdyby tady na ně natrefila nějaká hlídka vojenské policie. Jsou tu hez-ky bokem zašití... Co jim chybí? Mají klid a dost jídla, nic jim bezprostředně nehrozí. Černý trh, to je jako zla-tý důl, obersturmbannfuhrere!"
Schulze zbystřil sluch hned v okamžiku, kdy zaslechl zmínku o prostitutkách. A pak si roztouženě povzdechl:
"Tak mě teda napadá, že by nebylo marný dezertovat k amíkům!"
"Držte radši hubu!" sykl podrážděně Dodenburg. Víc jak stovka amerických dezertérů teď pro něj představo-vala opravdový problém. Klidně si tu táboří u horské silnice, po které se musí německá kolona dostat k řece Máše!
"Náklaďák!" zašeptal najednou Kessler a vytrhl tak Dodenburga z úvah.
"Jaký náklaďák?" Dodenburg užasle zíral, jak vojáci v táboře někam hbitě mizí.
"Přijíždí sem nějaký náklaďák! Z druhé strany -vlastně proti nám."
Všichni napjatě poslouchali. Za chvilku opravdu ro-zeznávali záběry motoru vozidla, které po horské silnici namáhavě stoupalo se zařazenou první rychlostí.
"A teď se dívejte, co tihle tady budou dělat!" šeptal dál Kessler.
Všechno se seběhlo velice rychle. Hubený poddů-stojník ve špinavé americké uniformě si nasadil bílou přílbu vojenské policie a vyrazil k horské silnici. Dal-ší poddůstojník ve stejně špinavé a otrhané uniformě běžel těsně za ním a v ruce svíral samopal. Doden-burg dokonce zahlédl jeho obličej. Neholena šklebící se tvář nepůsobila nijak příjemně...
Dalo se tušit, co tihle dva, kryti ostatními chlapy z tábora, zamýšlejí. Napadnout osamělé nákladní auto - to je pro takovou spoustu ozbrojených mužů snadná a jednoduchá zále-žitost.
Dodenburg se svou skupinou napjatě sledoval, jak americký seržant vyšel na silnici proti náklaďáku, který pořád ještě s námahou překonával stoupání. Z rozpále-ného výfuku se valila oblaka kouře. Muž s bílou přílbou vojenské policie zvedl ruku a obvyklým způsobem dal náklaďáku pokyn, aby zastavil. Řidič začal zpomalovat. Seržantův komplic zvedl samopal a mezi stromy se ob-jevily postavy dalších amerických vojáků. Všichni byli ozbrojeni. Ten, co stál se svým samopalem přímo proti náklaďáku, se samolibě usmíval. Zřejmě si podobné okamžiky dokázal zrůdně vychutnávat. Nenamáhal se nějakým mířením, prostě jen stiskl spoušť. Ranní ticho prořízl rachot dávky jeho samopalu. Smrtonosné střely ovšem i tak neomylně směřovaly na čelo nákladního auta... Leo Kessler stačil zahlédnout vyděšenou černou tvář za volantem, před nímž se na okně objevila pavučina prostříleného skla. Náklaďák se-bou smýkl doleva, a třebaže se řidič zoufale snažil vo-zidlo zvládnout, převrátilo se do příkopu vedle silnice. Jeho kola se ještě chvíli zběsile točila ve vzduchu -a pak se z rozbitého motoru vyvalil bílý dým.
Ukrytí vojáci vyrazili z lesa a s jásotem a řevem se rozběhli ke svému lupu.
Němci stále napjaté sledovali vývoj situace, ale Kess-ler zběsile uvažoval o tom, co zřejmě bude následovat. Dříve nebo později sem určitě dorazí americká vojen-ská policie z nejbližšího města, protože bude pátrat po zmizelém vozidle. Vojenští policisté pak o celém přípa-du podají hlášení nejbližšímu armádnímu velitelství. Toto hlášení bude postoupeno přímo nejvyššímu velite-li. To asi není poprvé, kdy se tu něco podobného stalo! A z druhé strany: je možné, že už byl dán pokyn, aby se věnovala pozornost událostem, které by mohly souviset s činností amerického špiona v nepřátelském táboře. A to přináší možnost, jak podat spojeneckému velení zprávu o tom, jaké jsou záměry Wotanu!
Dodenburg i Kessler teď měli hlavy plné starostí.
Německý ďůstojník stál před problémem, co udělat s těmi zdivočelými americkými dezertéry. Musí se jich nějak zbavit!
Kessler měl ovšem jiný problém: jak podat svému velení zprávu?

Zatím ale lupiči vyhazovali z korby rozbitého nákla-ďáku balíky s americkými armádními přikrývkami. Z těch se dají udělat pláště a ty se pak dobře proďají na černém trhu. Belgičani teď v zimě takové zboží jistě vy-soce ocení.
Po chvíli konečně Kesslera napadlo, jakým způso-bem tu zprávu poslat. Až sem dorazí americká vojenská policie, a k tomu určitě dojde, nemůže si těsně u silnice nevšimnout něčeho, co bude jako čerstvé znamení na kmenech stromů, porostlých mechem. Musí si toho všimnout - alespoň Kessler si to tak vroucně přál. Teď ovšem bylo nutné dát pozor, aby ho neviděli vojáci Wo-tanu, kteří pořád ještě napjatě sledovali, co se děje u přepadeného nákla ďáku.
Kessler se tedy opatrně od-sunul stranou...
Připravil si nůž, což byla teď jeho jediná zbraň. Ještě jednou se bleskově rozhlédl kolem sebe a když usoudil, že ho nikdo nesleduje, dal se do díla. Nemohl si dovolit ztrácet čas, protože to byla možná jen otázka několika příštích minut, kdy se po něm příslušníci Wotanu zač-nou znovu shánět. Našel si vhodný starý strom a odstra-nil dole několik větví, aby mohl na kmeni vyřezat svou značku. Musela být dostatečně velká, ale zas ne natolik, aby si jí vojáci Wotanu všimli, až tudy budou pokračo-vat v cestě.
Kesslerova zpráva byla prostá. Byla to vyřezaná šip-ka, která směřovala na západ, tedy ve směru, kterým se ubíral úderný pluk SS Wotan. A pod tou šipkou připojil Kessler svou šifru: písmeno "Z", počáteční písmeno slova "zrádce".
Všechny americké armádní složky, které měly na sta-rosti bezpečnost - což se týkalo i vojenské policie - byly upozorněny, aby tuto značku sledovaly a její výskyt hlá-sily, i když nevěděly, co konkrétně znamená. Všem bylo jasné jediné: Pokud tuto značku někde objeví, mají o tom podat zprávu nejbližšímu armádnímu velitelství... Co se za tím písmenem skrývá, věděl jenom Eisenhower a hrstka nemnohých, zasvěcených do tajemství.
Za několik minut byl Kessler se svou prací hotov. Po-odstoupil a s pocitem dobře vykonané práce si svůj ru-kodělný výtvor ještě jednou prohlídl. Jen aby si toho někdo nevšiml předčasně...!
V okamžiku, kdy si chtěl velký zavírací nůž schovat, zazněl však za jeho zády chraptivý hlas, který německy vyštěkl: "Co ty jsi vlastně zač?"
Pomalu, váhavě se zaskočený Kessler otočil. Ten, kdo ho překvapil, byl Dietz. Fanatický nacista na něho zíral s vítězoslavným výrazem v odulé tváři. V buclaté ruce svíral pistoli a mířil jí přímo na Američanovo srdce...

6. KAPITOLA

Kessler zalapal po dechu, srdce se mu divoce rozbušilo. Věděl ale, že se musí uklidnit, a to velmi rychle. Bylo jen otázkou času, než sem Dietz přivolá ostatní... Dalo se ovšem předpokládat, že Dietz bude čekat na konec akce s americkými dezertéry. Dodenburg se s nimi nut-ně musí nějak vypořádat - a Dietz si teď nemůže dovo-lit průběh celé operace narušit.
Zatím mlčky stál před Kesslerem, nohy doširoka roz-kročené, což mělo být podle jeho mínění zřejmě náleži-tě působivé a důstojné. Tlusté prsty svíraly pistoli, oči za silnými skly brýlí se snažily zaznamenat sebemenší zajatcův pohyb.
Mozek Leo Kesslera pracoval na plné obrátky, už zase dokázal přesně hodnotit situaci: Co nevidět začne mela. Dodenburgovi granátníci se pustí do amerických dezer-térů, a to se neobejde bez rámusu, který může ztlumit všechno, co udělá s tím odulým hadem, ozbrojeným pi-stolí. Jak spokojeně a samolibě se teď Dietz tváří! Jako by nic nemohlo selhat! Cítí se být úplným pánem situa-ce. No, jen si to mysli, říkal si v duchu Kessler, ale tako-vých bylo - a stejně jsem si s nimi dokázal poradit!
Teď jde jen o to nic nepokazit. Pořád tu ve vzduchu visí hrozba: Na takouvouhle vzdálenost se i tenhle obrýlený idiot nemůže netrefit.
"Tak copak mi povíš?" optal se vítězoslavně Dietz a jeho prsa se pýchou a sebevědomím jen dmula, "co-pak jsi tu prováděl, ty špione?"
"Moc vás prosím, oberfahnrichu," zakňoural proseb-ně Kessler, jako kdyby byl na pokraji zhroucení. Sklo-pil oči, bál se, že v nich Dietz může zahlédnout záblesk odhodlání. Za chvíli se to stane...
"Co jsi to, krucinál, do toho stromu vyřezával?" vyš-těkl znovu Dietz.
"Já nevím, to mě jenom tak napadlo," špitl Kessler a snažil se působit dojmem naprostého hlupáka.
"Neser mě!" zasyčel Dietz, vzteky bez sebe. "Ptám se tě jasně, tak mluv! Já tě totiž tady můžu rovnou od-dělat, nespoléhej se na to, že tě budu vláčet před nějakej soud!" Ďábelsky se zašklebil: "Jo, můžu tě rovnou od-dělat!" Významně pohnul pistolí, pak výhružně zvedl levačku a luskl prsty. "Tak..., aby sis dal zajít blbý ná-pady, koukej odhodit ten nůž!"
Kessler uposlechl a tvářil se, že je ze všeho úplně zdrcený.
Ten plán, který teď mínil uskutečnit, se mu v hlavě zrodil vlastně v okamžiku, kdy poprvé zaslechl, že ně-mečtí granátníci americké dezertéry zlikvidují. Jenom k tomu byla zapotřebí vhodná chvíle. A ta se teď nabí-zela. Je třeba zbavit se tohohle tlustého bastarda! Na-foukance, který se ani nebude stačit divit...
"Tak jdeme na to, chlapi," zaslechl Kessler Doden-burgův hlas. Vzápětí povědomá cvaknutí nasvědčovala tomu, že si němečtí vojáci připravují zbraně. Teď...! Teď je i ta vhodná chvíle pro Kesslera. Teď, anebo ni-kdy, uvědomoval si a přímo fyzicky cítil, jak zoufale rychle utíkají okamžiky, které má na realizaci svého plánu k dispozici.
Kessler zkřivil tvář. Grimasa bolesti byla tak pře-svědčivá, že zmátla i samotného Dietze: "Co je?" vy-jekl.
Kessler se jakoby s námahou křečovitě usmál:
"Nikdy mě nedostanete živého."
"Cože?"
Kessler se nepokrytě ušklíbl:
"Vy si myslíte, že mě sem poslali jen tak, beze vše-ho, bez nějaké pojistky? Bez jistoty, že když nebudu chtít mluvit..."
"Co to blábolíš?" vytřeštil oči Dietz. Od silnice bylo slyšet, že granátníci spustili palbu. Mezi nic netušícími dezertéry rázem propukla panika. Najednou jakoby ze všech stran rachotily výstřely a ozývaly se výkřiky.
"Ti, co mě poslali, nechtěli, abych byl - třeba při mučení - donucen vypovídat. V sázce je totiž příliš mnoho..."

"Chceš říct, že máš ampulku s jedem?" pochopil Dietz.
Kessler přikývl a hned se chytil za břicho a celý se zkroutil. Pak se zapotácel, jako by jed začal působit.
"Do prdele!" hlesl zaskočený Dietz. "Víš co? Nech těch keců!" dodal nejistě, protože teď nevěděl, co by bylo nejlepší udělat. Ruka s pistolí mu klesla. Jak se zdálo, tenhle arnik pro něho nepředstavoval žádné ne-bezpečí.
Kessler teď jednal jako stroj. Nemohl dát Dietzovi čas na rozmyšlenou! Udělal pár klopýtavých kroků a začal se sesouvat k zemi.
"Co to děláš? Co to..." Dietz nedopověděl. Kessler se hbitě zmocnil odhozeného nože, prudce se otočil a vrazil čepel do Dietzova břicha. Jediné, co si přitom uvědomoval, byl zvláštní syčivý zvuk, který se při bod-nutí ozval. Dietz bolestí obrátil oči v sloup a Kessler bodl znovu... Dietzovy brýle se svezly po tváři a zůsta-ly na ní směšně viset.
Muži se pomalu začala podlamovat kolena, ale spě-chajícímu Kesslerovi to připadalo až příliš pomalé. Po-třeboval s tímhle odulým, odporným fanatikem skonco-vat co nejrychleji. Každou chvíli se tady mohl objevit někdo z německých vojáků - a to by nebylo právě nej-vhodnější, kdyby vyšlo najevo, co se tu odehrálo.
"Chcípni, hnusáku!" zasyčel Kessler. "Chcípni!" A znovu a znovu prudce vrážel ostrou zkrvavenou čepel do rosolovitého těla.
Dietz se chvěl, všechny údy jeho těla se třásly jako v extázi. Klesal na kolena a pak se začal svíjet v před-smrtných křečích. Kessler ho vší silou kopl do obličeje,
z Dietzových úst se ještě ozvalo zaúpění - a potom už se německý důstojník zvrátil naznak a zůstal ležet s ru-kama rozpřaženýma jako ukřižovaný Kristus. Z jeho ro-zervaného břicha crčela krev. Hlava se mu sesunula do strany, ústa zůstala otevřená.
Byl mrtev.
V první chvíli Kessler nevěděl, co teď udělat. Uvědo-moval si blížící se nebezpečí: Ti z amerických dezerté-rů, kteří přežili první vražedné salvy, v panickém stra-chu prchali lesem a divoce stříleli na útočící Němce. A Dodenburgovi vojáci směřovali přímo sem! Během několika okamžiků tu tedy mohli objevit zabitého Diet-ze i Kesslera.
Nezbývalo než bleskové jednat. Rychle si sundal svou blůzu - předpokládal, že Dodenburgovi vojáci po-znají, komu patřila, zmuchlal ji a namočil v Dietzově krvi. Pak ji pohodil nedaleko mrtvého těla. Byl to určitý náznak toho, že i on, Kessler, podlehl podobnému úto-ku jako Dietz. A někde tady zřejmě leží...
Kessler se naposledy podíval směrem, odkud museli Dodenburgovi vojáci přijít, a pak rychle zmizel v lesní houštině.
Mimoděk mu proletělo hlavou, jak to asi se všemi těmi pyšnými mladíky v černých uniformách do-padne. Na okamžik ho zaplavilo něco jako určitá lítost: Jsou odepsáni, protože o jejich osudu je rozhodnuto. Brzy zemřou - a to díky tomu, že on splnil svůj úkol. Zemřou díky jeho zradě!
Pevně sevřel v dlani Dietzovu pistoli, kterou před okamžikem sebral ze země. Setře] z ní krev a pak se dal do běhu lesním porostem. V téhle chvíli to byl běh o ži-vot. Svůj úkol splnil...
Daleko za ním se chystala poprava chycených dezer-térů. Někteří z nich plakali a prosili o slitování, všichni však byli přinuceni si kleknout - a pak následovaly vý-střely do týla. Zem kolem nich se zbarvila jejich krví a mozky.
Dodenburgovi muži si vedli chladnokrevně.
"Byla to banda zbabělejch krys," vrčel Schulze, když dostal za úkol spočítat, kolik těch zastřelených Ameri-čanů vlastně bylo. A Matzovi ještě řekl: "Zasloužili si smrt. Na světě bude lip bez takovejchle hajzlů."
Dodenburgovi bylo jasné, že Schulzeho počítání není příliš důležité. Hlavně nikdo nevěděl, kolik dezertérů tu bylo celkem. Když se to snažil od některých zjistit, ne-dočkal se kloudné odpovědi. Možná to nevěděli ani oni sami. Jisté bylo jen to, že některým se podařilo unik-nout a teď prchají po úbočí kopce.
Pak Dodenburg uviděl mrtvého Dietze a opodál i zkr-vavenou blůzu.
"Ta patřila tomu amíkovi Kesslerovi," prohodil jeden z důstojníků. "Určitě. Pamatuju si, že měl takovouhle záplatu." A ukázal na ni prstem.
I Dodenburg tu blůzu poznal. Taky si té záplaty vši-ml. Hned prvního dne, když Kessler přišel na velitelství Wotanu. Ta záplata - a Američanovy šedé oči, z kterých se nedalo nic vyčíst... Tak si to Dodenburg pamatoval.
Teď k němu přistoupil důstojník Haberle, v podstatě ještě mladíček, pozorně se na svého velitele zadíval a nakonec se přece jen odhodlal k dotazu:
"Co si o tom všem myslíte?"
Dodenburg věděl, co asi tak především tohohle mla-dého muže zajímá...
"Já to samozřejmě docela přesně nevím, ani nemůžu vědět, ale zdá se mi, že ten člověk byl opravdu na naší straně. Především - přidal se k nám dobrovolně, dokon-ce dokázal zabít vojáka ze své armády, a to udělal sám od sebe, ze své vůle, třebaže k nám možná úplně celým srdcem a duší nepatřil... Ostatně po tom, co k tomu do-šlo, byl trochu divný. Ale ono se o něm stejně říkalo," a tady Dodenburg chvíli hledal vhodná slova, "že je to divný pavouk. Vždycky jsem si o sobě myslel, že umím číst v lidech, ale číst v Kesslerovi bylo těžké. Je... nebo byl... osobnost, uzavřený člověk, který si své myšlenky nechává pro sebe."
"Co myslíte, že se s ním stalo?" zeptal se znovu Ha-berle. "Myslíte, že ho zabili, nebo spíš že vzal roha?"
Dodenburg pokrčil rameny.
"Těžko říct. Hlavně si myslím, že to není až tak důle-žité. Sice toho u nás poznal dost, ale nemohl zjistit, jaký je náš úkol. Neví, kdy a kde se naše akce rozjede, a to je, myslím, to hlavní." Sám se v té chvíli rozhodl, že bude nejlepší Kesslera pustit z hlavy, a tak už jen pro pořádek přikázal:
"Prohledejte nejbližší okolí! Možná, že se odplazil někam do podrostu a tam skápnul. Nechoďte ale moc daleko! A žádné riskování! A pamatujte, že během ně-kolika málo minut musíme vyrazit."
"Rozkaz!" odpověděl Haberle.
Zdálo se však, že by se rád ještě na něco zeptal. Táza-vě se na velitele podíval, ale nakonec si své další otázky nechal

pro sebe.
Dodenburg si uvědomoval, že jedná jako v podivném snu. Mechanicky se vydal po cestě zpět tam, kde si jeho vojáci rozebírali získanou kořist. Brali všechno, co se jim hodilo. Bez ostychu šacovali mrtvé, kteří tu v rozto-divných pozicích leželi všude kolem. Kdyby to nebylo nevhodné, dalo by se říct, že někteří působili směšně...
"Schulze a Matz ke mně!" vyštěkl Dodenburg. Oba splnili rozkaz přímo bleskově.
Měli svého velitele rádi - a tak ani nelitovali, že musí nechat své oblíbené činnosti: hledání chlastu a jídla. Vzali do rukou samopaly a beze slova následovali Do-denburga k vrcholu stoupání horské silnice. Všimli si sice, že velitel je nějak zadumaný, jako by řešil obtížný problém, ale ani nešpitli. Postupovali tak všichni tři v úplné tichosti.
Když dosáhli vrcholu stoupání horské silnice, Do-denburg se zastavil. Před nimi se rozprostírala nížina řeky Masy, která docela jasně vystupovala z jitřní mlhy pod paprsky vycházejícího prosincového slunce. Vzduch byl ostrý a mrazivý. Na větvích stromů se lec-kde třpytila jinovatka.
Dodenburg si pozorně prohlížel krajinu pod sebou, oba poddůstojníci po jeho boku drželi připravené samo-paly, jako by očekávali, že je někdo vzápětí napadne.
"To je Hamoir," ukázal velitel ke kouři, který stoupal nad komíny belgického provinčního městečka. "A tam vedle je řeka." Pak se odmlčel, jako by vyčkával, až slunce ještě víc prorazí mlhou a obnaží matné stříbro klikatící se velké řeky Masy, která byla jedinou přiroze-nou překážkou mezi nimi a mořským pobřežím.
Oba poddůstojníci mlčky přikývli.
Dodenburg se vpíjel očima do krajiny, která měla klíčový význam pro dosažení cíle. A v duchu znovu slyšel slova, která k němu zaznívala na velitelství ar-mády, když byl poprvé informován o tom, jaké bude poslání úderného pluku S S Wotan v rámci velkého úto-ku na západ:
"Dostaňte se s naším tankem tygrem na druhý břeh řeky Masy u Huy... To je nejbližší město po Hamoiru. Udělejte to - a já padnu, Dodenburgu, na kolena a budu děkovat Bohu," řekl mu náčelník štábu Kraemer. On to ten notorický cynik snad myslel vážně!, napadalo teď Dodenburga. Tak dobře, teď tedy mají před sebou Ha-moir i město Huy! A to pro tuto chvíli stačí.
Obrátil se ke svému doprovodu a úsečně oznámil:
„Tak se vracíme, vy dobrodruzi! Náš průzkum končí."
Udělali čelem vzad a opatrně se vydali na cestu zpět do míst, kde jejich kamarádi stále ještě obírali mrtvé americké dezertéry o jejich skrovný majetek, jenž se ovšem leckomu mohl jevit jako malý poklad. Například taková poloprázdná krabička cigaret Lucky Strike před-stavovala významnou cennost...
„To stačí," ukončil všechno Dodenburg. "Zvedá-me se!"
"Slyšeli jste velitele?" zařval Schulze na ty, kdo ne-poslechli rozkaz dost rychle. "Tak - všichni končit a hejhejte se -jinak uvidíte!"
Schulze výhružně zamával pěstí, rozloženou jako menší lopata. To okamžitě zabralo. Všichni se rázem hrnuli k čekajícím obrněným vozidlům, jejichž silné motory už řidiči stačili nastartovat.
Dodenburg počkal, až budou všichni na místech, a pak taky sám naskočil na svůj tank s podivným ná-zvem "Příšerný dvojče".
Řidiči nejdřív jen s obtížemi najížděli na úzkou hor-skou silnici, ale konečně se naplno s rachotem rozjeli a zamířili zpátky cestou, která je sem přivedla. Nevědě-li, že to nebude tak dlouho trvat, a znovu budou zdolá-vat výšiny, které se stanou jejich osudem. V této chvíli měli tihle mladí, bojechtiví a sebevědomí mladí muži úplně jiné myšlenky.
7. KAPITOLA
Fran Benderová a Vanda voň Wettersheim se oblékly do levných květovaných šatů a plášťů ušitých z amerických armádních pokrývek. Tenhle oděv si vypůjčily od slou-žících na zámku - a teď procházely kolem skupin opi-lých vojáků, kteří zrovna neměli službu nebo se tu sna-žili prohýřit dovolenku z fronty osmého sboru, což bylo jen několik mil odtud.
Zeny mílely vojáky, kteří sem v podstatě přišli kvůli sexu, nabízenému spoustou prostitutek - profesionál-ních i příležitostných. Tohle "zboží" se tu prodávalo pod záštitou zeleného světla profylaktické stanice, kde se prováděla jakási povinná příprava. Tady se mužům dostalo preventivního poučení i jistého vybavení -a ten, kdo později chytil pohlavní nemoc a předtím tou-to prevencí neprošel, dostal automaticky šestapadesát dní pobytu v obávaném kárném táboře.
Fran s Vandou se snažily rychle projít kolem vyřvá-vajících opilců v uniformách, ale chůze nebyla v té blátivé břečce snadná, napadl totiž první sníh. Vojáci měli brašny nacpané kávou, cigaretami a máslem, což byla platidla za služby, které jim vnadné prostitutky levně poskytovaly. Ženy postávaly před domovními dveřmi, nad nimiž svítila typická lucernička, lákající zájemce.
Skupina opilých amerických vojáků, vyparáděná německými koženými opasky s trofejními pistolemi k prodeji, se pokusila obě ženy zastavit. Obhrouble vy-hlížející, dávno neholeny chlap jasným posunkem na-značil, co by si přál, a zavolal na kamaráda:
"Nedal by sis s touhle ženskou? Koukni se na ni! Ta bude chutnat jako jahodová marmeláda. Nic podobnýho jsi v životě neměl." A všichni se rozchechtali, jako by řekl něco bůhvíjak vtipného.
Obě ženy raději spěchaly pryč. Nemohly ovšem ne-vidět, co se kolem děje. Skoro v cestě jim stála jedna z těch, které si tu vydělávaly. Před očima všech zajela zkušeným pohybem svému zájemci do rozkroku, zřej-mě aby si ověřila jeho možnosti, a vzápětí mu navrhla:
"Pět dolarů... Nebo deset - a kolikrát budeš chtít."
Vanda po ní pohoršené sekla očima a tiše pozname-nala: "To je tedy odporné!" A potom, jako by zapomně-la, že její společnice - stejně jako okolní vojáci - taky patří do amerického tábora, ironicky prohodila: "A tihle nás přišli

osvobodit! Jestli je tohle ta americká demo-kracie, tak já za svou osobu se můžu bez ní obejít. Já dávám přednost pořádku a disciplíně."
Fran Benderová to nijak nekomentovala. Příliš ji vzrušovala představa dnešního večera. Co jí přinese? Všechno to bylo tak zvláštní! I to převlečení do civil-ních šatů. Vanda jistě vymyslela nějaké nové milostné dobrodružství... Vypůjčené šaty páchly potem - a i to bylo vlastně vzrušující. Šla s Vandou, pořádně ani nevě-děla kam, ale popohánělo ji očekávání něčeho, co podle Vandiných slov ještě nikdy nezažila a na co jen tak ne-zapomene. I ona měla pro svou milenku překvapení. In-formaci, kterou Vanda určitě ocení - a Fran se pro ni stane ještě žádoucnější.
Konečně došly k ulici Notre Dáme ve staré části měs-ta, s dominující starobylou katedrálou. Vysoké věže vr-haly do ulice dlouhé stíny... Tady už u dveří nepostáva-ly prostitutky, nabízení podobných služeb v těsné blízkosti katolického chrámu prostě nepřicházelo v úvahu. Byl tu klid, nepořvávali tu vojáci, neječely tu ženské, jenom slabě sem doléhaly zvuky nějaké hudby a lidských hlasů.
Vanda se zastavila před jakýmsi barokním domem a pečlivě se rozhlédla na všechny strany. Když si ověři-la, že je nikdo nepozoruje, zlehka třikrát zaklepala na dveře, které vypadaly, že jsou skrz naskrz prolezlé červotočem. Nejdřív se nic nedělo, ale pak bylo uvnitř domu sly-šet kroky. Blížily se zřejmě velice dlouhou chodbou. Potom se ve dveřích objevila škvíra. Působilo to tajem-ně, trochu jako scéna z období prohibice v New Yorku. Dvojici žen na ulici si někdo zevnitř pečlivě prohlédl, pak se ještě s někým poradil - rozeznat se dal při tom hovoru jen typicky hrdelní lucemburský přízvuk - na-čež se dveře otevřely.
Brumlavý hlas pronesl:
"Pojďte rychle dál, nemusí zrovna každý vidět, kdo to sem k nám chodí."
Fran a Vanda vstoupily. Dveře se za nimi zavřely a ženy se octly v chodbě. Ve žlutém světle žárovky uvi-děly před sebou obrovitou ženu. Zajímavé na ní bylo to, že měla poměrně malou hlavu a pod nosem náznak kní-ru. Oblečena byla do hrubých mužských šatů. Zvědavě si obě příchozí prohlížela. Fran si uvědomila, že se před ní bůhvíproč začfná červenat.
Ženy vykročily chodbou do nitra domu. Vanda se snažila s obrovitou průvodkyní držet krok. Obrátila se k Fran a vzrušeně prohodila:
"Já si myslím, že to tu bude velice zajímavé, opravdu velice zajímavé..." A potom řekla velké ženě tónem, který nepřipouštěl námitek: "Zaveďte nás do hlavní místnosti. Najděte nám ale nějaké diskrétní místo někde vzadu. Nemám zájem na tom - jak bych to řekla - aby-chom zrovna my dvě byly na očích všem ostatním. Ne-přijdete přitom zkrátka."
"Ano, madam, jak si budete přát," pronesla obrovitá žena uctivě. Pak je provedla nevlídnou chodbou se špi-navými oprýskanými stěnami. Blížily k místnosti, od-kud zaznívala taneční hudba.
Fran se nemohla hned rozkoukat.
Ve velké osvětlené místnosti byla spousta žen a taky takřka nedýchatelný vzduch plný kouře z cigaret. Neby-lo tu vidět žádné muže. Přítomné ženy byly z nejrůzněj-ších věkových skupin, sociálního složení i fyzických ty-pů. Také jejich oblečení bylo velmi rozmanité - od ošuntělých, laciných krátkých květovaných šatů až po drahé předválečné stříbrné lišky a kostýmy a pláště z tygrované kůže. Něco však ty ženy spojovalo: jakýsi tvrdý, nesmlouvavý výraz dravce, pohled noční šelmy, oči, které se blýskají - a zdaleka ne přívětivě.
"Drogy," vysvětlila Vanda stručně a objednala láhev šampaňského.
Fran Benderová byla ze všeho poněkud vyděšená, ale současně se v ní probouzela stále větší zvědavost. Kou-sek od nich seděla žena středního věku. Skláněla se k jakési ozdobné tubě a jednu nosní dírku si tiskla prs-tem s červeně lakovaným špičatým nehtem. Druhou dír-kou se zhluboka nadýchávala.
"Koks," prohodila Vanda.
"Jaký koks?"
"Kokain."
Vzápětí k jejich stolku přistoupila obtloustlá dívka v mužském číšnickém oděvu, servilně se usmála a uklo-nila:
"Velice nás těší, madam, že jste opět navštívila ^la-tou kouli'. Myslím, že dnes večer budeme pro vás mít něco nového."
Vanda na to vůbec nereagovala, jen pohněvaně vy-štěkla:
"A kde je můj oblíbený nápoj? Má společnice je veli-ce žíznivá."
"Malý okamžik, madam. Osobně to zařídím." Ob-tloustlá číšnice se vzdalovala s lehkým pohupováním boků ve velmi přiléhavých černých kalhotách.
"Je to prostě ženská," prohodila Vanda, která ji pro-vázela znaleckým pohledem. "I když má mužské kalho-ty a sako."
Pak Vanda ztlumila hlas. "Tenhle podnik, ‚Zlatá koule' je výhradně pro lidi našeho typu." A stisk-la Franinu ruku, snad aby jí připomněla ten zvláštní vztah, který mezi* nimi vznikl.
Fran se to tu líbilo. Najednou si vzpomněla na to, co slyšela v Bradleyově kanceláři, a vyhrkla:
"Vando, já mám pro tebe něco, co tě asi bude zajímat. Zaslechla jsem to dneska ráno v práci."
"Pst," zašeptala ale Vanda. "Brzy začne program. Dí-vej se!"
"Nějaké představení?"
"Jo. Dívej se!" Ukázala ke dveřím, které se právě ot-víraly. Fran tam uviděla připravenou řadu chichotají-cích se nahých dívek.
Na vyvýšené pódium nastupovala nevelká ženská ka-pela. Začala tiše hrát a zvolna přecházela do pochodo-vého rytmu. Zvláštní bylo to, že každá z žen svírala me-zi nohama džbán s pivem.
Vzápětí začalo něco jako přehlídka. Nahé dívky vy-cházely před opilé a zdrogované publikum a každá se všemožně snažila upoutat na sebe co nejvíc pozornost. Některé se mezi sebou strkaly - a přihlížejícím ženám se to zřejmě líbilo, protože nešetřily potleskem.
První se předvedla blondýna s mohutným poprsím a zjevně obarveným ochlupením v klíně. Rukama si vy-zývavě tiskla

ňadra, aby si každý musel povšimnout je-jích namalovaných bradavek, z nichž se jakoby pokou-šela sát. Potlesk byl strhující... Žena vrhla do publika zářivý pohled a odkráčela. Následovala vychrtlá dívka skutečně souchotinářského typu. Ta byla dole naopak vyholená. Pomalu přecházela po pódiu, občas si nasli-nila prostředník a přiložila ho k rozkroku. I ona sklidila bouřlivý potlesk.
Fran si přitom všimla, že i Vanda vedle ní tuhle podí-vanou zřejmě velice vychutnává. Vzrušeně, se zajíknu-tím své společnici zašeptala: "Určitě by se ti to taky lí-bilo, Fran." Oči však přitom nespouštěla z oné vyzáblé dívky na pódiu.
Fran neodpověděla. Vlastně ani nevěděla, co na to má říct.
"To všechno jsou prostitutky. Jenže lesbičky," zašepta-la zase Vanda. "Za dne normálně pracují, většinou v mu-niční továrně, v noci se prodávají bohatým ženám. Skoro každá sní o tom, že trefí na nějakou starší mecenášku a pak už nebude mít zapotřebí tvrdě pracovat."
Fran se na svou aristokratickou milenku koutkem oka podívala, ale otázku, která ji teď napadala, nahlas ne-řekla. Jestlipak si Vanda taky nějakou takovou nevydr-žuje? Klidně by to tak mohlo být - říkala si v duchu.
Rámus v sále sílil a ve velké míře k tomu přispívala ženská kapela, která teď hrála naplno. Muzikantkám stékal námahou po tvářích pot, byly celé rudé. Přehlíd-ka zřejmě spěla k vyvrcholení.
Obtloustlá dívka, která tu plnila roli číšníka, jim na-servírovala drahé šampaňské v chladicích nádobách.
"Bublinky!" zajásala upřímně Fran. "Tuhle značku jsem ještě nikdy nepila!"
Vanda se na ni podívala skoro soucitně. A s jistým despektem: Bože, vždyť ta ženská je docela obyčejná venkovská husa! Nevzhledná a neohrabaná. Jenže je pro Vandu užitečná..., velmi užitečná, poněvadž pracu-je u generála Bradleye. I za tu krátkou dobu, co se znají, stačila Vandě vyžvanit pár důležitých informací.
"Hlavní program začne za minutku," řekla jim číšni-ce do zvuků fanfár a zručně začala chystat skleničky. Vzácné šampaňské se slibně třpytilo. "Bude to skutečně skvělá podívaná. Nic primitivního. Naopak - něco opravdu kultivovaného..." Najednou zmlkla a zapo-slouchala se. I v rámusu, který tu panoval, byl slyšet zvláštní drnčivý zvuk, který neustále mohutněl.
Fran vůbec nechápala, co se děje.
Vanda to však zřejmě pochopila okamžitě. Nějaký program na pódiu už ji nezajímal. Rukou hrábla po své společnici, ale ta se tak lekla a trhla sebou, až ztratila rovnováhu a překotila se i se židlí na zem. "Co se dě-je?" stačila ještě vykřiknout, ale než Vanda mohla od-povědět, všechno přehlušilo děsivé ječeni poplachové sirény. Hned nato zaduněla mohutná exploze.
Kolem se kácely stoly, na zem padaly sklenice, sklo se tříštilo. Zeny hystericky křičely a v místnosti - i dřív dost zakouřené - bylo najednou plno štiplavého, dusi-vého prachu. Většina přítomných se rozkašlala a roz-kýchala.
Vanda jednala jako stroj. Snažila se postavit vyděše-nou Fran na nohy.
"Rychle!" vykřikla, ale to už se i o ni pokoušel zá-chvat kašle. "Zvedej se!"
"Co to je?"
"Granáty. A radši nemluv! Pohyb!"
Rozběhly se chodbou. Fran ještě stačila zahlédnout, že pódiem se kutálí velký buben a na svém místě tam pořád ještě sedí bubenice. V její strnulosti bylo něco jako úžasné soustředění -jako by žena s napětím čeka-la, až ji někdo dá pokyn a ona spustí svou bubenickou palbu. A tak tam nehnutě seděla. Zkamenělé tělo bez hlavy...
Fran konečně došlo, že tenhle dům dostal zásah.
Pak se s Vandou dostaly až k venkovním dveřím, kte-ré exploze vyvrátila, takže teď visely na jediném pantu.
Všude vládl chaos a panika. Přímo na ulici něco ho-řelo, zlověstný rudý plamen se svíjel do výše jako velká pochodeň. Všude ječely klaksony sanitek, bylo slyšet mužský křik a zoufalé volání ženských hlasů. Kolem katedrály se potácel jakýsi člověk, který v rozervaném obleku působil jako pomatený nebo úplně opilý slepec. Záchranné čety v bílých přílbách se prodíraly ulicí, jejíž vozovka byla takřka nesjízdná. Všude se povalovaly ně-jaké trosky, dlažba byla místy doslova rozmetaná. Po-tom zazářila pronikavá modrá světla policejního auta, které zřejmě spěchalo někam na druhý konec města.
Vanda se pečlivě vyhýbala místům, kde se srocovalo nejvíc lidí. Mířila s vyděšenou Fran k mostu a potom chtěla dojít k náměstí.
"Musíme se dostat ven z tohohle pekla!" snažila se překřičet okolní rámus: "Musíme zpátky do zámku a zjistit, co se děje, co je to za blázinec!"
"Já to vůbec nechápu," přiznala zmatená Fran. Právě je míjela záchranná skupina, která vezla nějaké tělo při-kryté plachtou. Z nosítek visela bezvládná ruka. Plachta byla prosáklá krví... Fran obešla hrůza. Stěží potlačila zděšený výkřik.
Vanda jí stiskla rameno tak silně, až to zabolelo.
"Musíme se ovládat, Fran! Všechno bude dobré. Vím, jak se dostat pryč. Musíme nejspíš zmizet za hranice."
Vanda přece věděla, že Němci zaútočí na nejslabší místo fronty a že tím místem jsou Ardeny. Jenže ne-předpokládala, že to bude taky v Lucemburku - a tak brzy.
Fran Benderová se zatím ze všech sil snažila dát se trochu dohromady a překonat šok, ale vtom se znovu ozval výbuch. Další těžký granát explodoval někde na okraji města, tentokrát poblíž letiště. Fran si v té chvíli uvědomila, že Vandě ještě neřekla, co se dozvěděla na velitelství.
"Vando, počkej, něco ti musím povědět. Možná, že je to důležité." Vanda se po ní podívala. Její tvář vypa-dala v odrazu plamenů hořících domů až strašidelně. "Slyšela jsem dneska ráno na armádním velitelství ně-co zajímavého."
"A copak?" Zvědavost se konečně ozvala - a byla v téhle chvíli silnější než myšlenka na rychlý únik z města.
Fran poslušně odříkala, co ráno slyšela a zdálo se, že její zpráva Vandu skutečně zaujala.
"Opakuj mi to ještě jednou!" Fran poslechla a Vanda spokojeně luskla prsty: "Tak proto je to bombardování!"

"Cože?"
"Tam u vás asi museli vědět, že se něco chystá! Oč jde, to jim možná pořád není jasné, ale já jsem na celou tu věc upozornila! A oni to rozjeli!"
Fran Benderová byla těmi záhadnými slovy úplně šo-kovaná.
"Kdo a co rozjel?"
"Nejspíš teď asi půjde o likvidaci Bradleyova velitel-ství. Říkala jsem"jim, že Američani jsou informovaní o jejich plánech. Oni mi možná moc nevěřili, ale ukazu-je se, že jsem měla pravdu."
Fran zděšeně vyhrkla:
"Když říkáš oni, tím myslíš Němce?"
Vanda na ni vrhla soucitný pohled:
"A koho jsi myslela ty?"
A Američance Fran Benderové najednou došlo, čeho se dopouštěla od doby, když se stala Vandinou milen-kou. To vědomí ji zcela konsternovalo. "Tím chceš říct, Vando, že jsi pracovala pro Němce? Říkám to správ-ně?" Fran hrůzou až zalapala po dechu: "Pane Bože, já jsem špionka!"
I Vanda voň Wettersheim se v téhle chvíli polekala. Tou děsivou myšlenkou se jí takřka zastavilo srdce. Po-prvé si totiž uvědomila nebezpečí, které pro ni tato ne-nápadná a prostinká Američanka může představovat. Tuhle ženskou si přece teď nemůže přivést na zámek! Původně to sice měla v úmyslu, ale to nejde! "Ví někdo o našem poměru?" vymáčkla ze sebe konečně. "Pověz mi, Fran, ví o tom někdo?"
"To se nedá jen tak říct."
"Jak tomu mám rozumět?"
"Nikomu jsem o tom samozřejmě neříkala. Přece víš, že jsi má jediná přítelkyně. A na celém velitelství není nikdo, komu bych o sobě něco povídala, ale..."
"Jaké ale," přerušila ji ostře Vanda. "Tak ven s tím! Vy-klop to! Nemáme moc času nazbyt! Tak dělej, ženská!"
Fran Benderovou Vandin výbuch hněvu natolik za-skočil, že v té chvíli pustila z hlavy pomyšlení na to, že i ona sama, Američanka, zřejmě pomáhala německé vý-zvědné službě.
"Byli tu přece vojáci - hlídky, vojenská policie, šofé-ři a spousta dalších. A ti všichni nás vídali pohromadě," pronesla nejistě. "Myslím si, že v podstatě všichni mohli vytušit, že něco zvláštního mezi námi dvěma je. Já to samozřejmě nechci tvrdit, jenže..."
Vanda ji nenechala domluvit. Znovu pevně stiskla své společnici rameno a vyštěkla:

"Tak jdeme! Musíme odtud pryč. Někdo by nás tu mohl poznat. Od těch plamenů je světlo málem jako ve dne."
Franin mozek teď pracoval na plné obrátky, zmate-ných myšlenek se však pořád nedokázala zbavit.
Jedno bylo jisté.
Třebaže nechtěně - byla vtažena do nějaké špinavé hry.
Změna Vandina chování ji samozřejmě hodně zabo-lela. Cítila, že se jí do očí hrnou sízy.
8. KAPITOLA
"Řekni mi to všechno ještě jednou," požádala svou spo-lečnici znervóznělá Vanda.
Ženy teď byly asi tak uprostřed mostu, který se kle-nul nad údolím. Mezi nízkými oblaky se občas skoro strašidelně vyhoupl měsíc a vrhl na ně své sinalé světlo. Vanda v takových chvílích instinktivně hledala úkryt ve stínu mostní konstrukce, měla obavu, že je někdo uvidí a obrátí na ně svou pozornost. Všichni ve městě však měli jiné starosti. Snažili se pomáhat raněným a likvi-dovali požáry. Většina obyvatel, kteří jindy striktně do-držovali zákaz nočního vycházení, byla teď venku, něk-teří se utrmáceně vraceli do svých domovů a tam barvitě vyprávěli, jaké hrůzy prožívalo centrum města Lucemburku.
Fran Benderová navzdory svému zděšení znovu rychle zopakovala, co se dozvěděla na americkém veli-telství. Vanda pozorně poslouchala, jako by vážila kaž-dé slovo.
Když vyčerpaná Fran zmlkla, Vanda tiše prohodila: "Z toho opravdu vyplývá, že všechno vědí."
Fran váhavě kývla. Příliš tomu nerozuměla.
"Snad. Ale já stejně netuším, co vědí, co jsem ti to vlastně řekla a komu to zase říkáš ty." Uchopila Vandu za ruku, vroucně ji stiskla a úzkostně zašeptala: "Pro-sím tě, nenech mi ublížit! Zařiď to tak, aby mi nehrozilo žádné nebezpečí! Uděláš to, viď?"
Vanda pokrčila rameny, ale pak přece jen odpově-děla:
"To víš, že ano."
Bylo však příliš znát, že myslí na něco jiného. Teď byla pro ni nejdůležitější vlastní záchrana. Před dvěma roky byla její milenkou jedna omonoklovaná berlínská herečka, která pouze předstírala aristokratický původ. Původně se jmenovala Schmidtová a její herecká karié-ra nebyla nikterak oslnivá. V jedné věci však vynikala: vyspala se s každým, kdo u divadla něco znamenal. Byla to ona, kdo Vandu získal pro práci ve výzvědné službě. A dala jí důležité ponaučení: "Zatím jste mimo hru. Něco jako spáč... Ponořená pod hladinou nebo ja-ko u ledu... jak chcete. Prostě agentka, která nedělá nic a jenom čeká, dokud ji někdo neprobudí a neaktivuje. Jenže jednoho dne to nastane. A pak šéfové z Berlína můžou chtít všelicos. Nejsou to žádní beránci, nedělej-te si iluze! Prostě - něco za něco. Oni dají vám, a vy to musíte splatit." Vanda si pamatuje, jak se v téhle chvíli oko falešné aristokratky za směšným monoklem za-blýskalo.
"A pak se budete muset dát do práce. A pamatujte na to," hereččin hlas se varovně ztlumil, "že od toho oka-mžiku bude váš život každý den, každou minutu v sáz-ce. Takže vám radím, drahá Vando," řekla a něžně svou společnici políbila na ústa, "mějte se na pozoru a pře-dem si vypracujte plán, jak se zachránit, kdybyste se octla v úzkých. Předem - rozumíte? Předem to musíte vědět!"

To bylo na jaře roku 1943, kdy se ještě mnohým zdálo, že Německo válku může vyhrát. Potom berlín-ská herečka zmizela bůhvíkde ve společnosti jakési podivné francouzské šlechtičny, nebo lépe řečeno, ja-ko třetí část manželského trojúhelníku: dvě lesbičky a homosexuál. Vanda si však hned od počátku vzala. dobře míněnou radu berlínské agentky k srdci, v obe-zřetnosti se ostatně podobala svému společensky ús-pěšnému otci. Začala sice poněkud nadmíru holdovat alkoholu, ale patřila k typům, které snesou mnohem víc než ostatní, takže v tomto smyslu - naneštěstí pro sebe - obavy neměla.
Teď opravdu měla únikovou cestu připravenou.
Z dosahu nepříjemných komplikací, které se začínaly rýsovat. Měla v záloze ukryté auto, předválečný dvou-sedadlový packard, který kdysi patřil jejich majordo-movi. Jeho majitel musel nastoupit službu ve wehr-machtu a zmizel někde ve válečných jatkách v Rusku. Auto zatím bylo schované ve stodole, mělo plnou nádrž benzinu a k tomu ještě několik rezervních kanystrů. V zavazadlovém prostoru byly neustále doplňované a obměňované zásoby potravin a zlato. Takto vybavena se mohla Vanda snadno dostat do nějaké neutrální země na jihu. Nemohla se spoléhat na pomoc ze strany šéfů německé výzvědné služby - v Německu už nikdo nevě-řil nikomu. Po pokusu o atentát na Hitlera, který podní-tili jeho vlastní generálové v červenci roku 1944, jen kvetlo vzájemné podezírání.
Pomoci by Vandě ale mohl její bratranec ve Španěl-sku. Jestliže jí obstará falešné papíry, Vanda ve vhod-nou dobu v klidu zmizí do Brazílie. Jejich rodina tam vlastní velké plantáže, takže s nějakým zabezpečová-ním nebudou žádné problémy. Kromě toho se říkalo, že mladé brazilské mulatky jsou velice vstřícné k oběma pohlavím a poskytují své služby docela levně. To taky nebylo zanedbatelné... Když to teď Vanda sečetla, mu-sela konstatovat, že svůj plán nemá špatně připravený a navíc je schopna ho sama uskutečnit. Vždycky si za-kládala na své rozhodnosti a vynalézavosti, měla ostat-ně odjakživa spíš mužské myšlení.
Momentálně tu byl ovšem jeden menší zádrhel, a to byla ta nenápadná Američanka.
Fran toho věděla příliš mnoho, poněvadž Vanda teh-dy po alkoholu a sexu v posteli ztratila zábrany a poně-kud se vychloubala. Dokonce se zmínila i o možnos-tech útěku. A potom taky neprozřetelně vedla úvahy o různých možných koncích války - a co by bylo vhod-né udělat, kdyby se všechno zvrtlo ve prospěch komu-nistů. To by bylo pro majitele hutí a dolů opravdu špat-né, to by se muselo rychle vyřešit.
Prostě moc mluvila a bavilo ji, jak je ta americká na-nynka ze všeho celá pryč. Jenže teď z toho plyne, že téhleté své společnici nemůže moc věřit. Není sice pří-liš bystrá, ale když si všechno dá alespoň do částečných souvislostí a plně si uvědomí, že Vanda opravdu pracuje pro Němce, všechno může zkomplikovat. Stačí, když si připomene Vandin plán útěku. Vypadá to tedy tak, že jediným člověkem, který stojí v cestě úspěšné realizace jejího plánu, je tahle stále ještě pokorná a ustrašená že-na, která tu zamilovaně postává.
Z německé strany fronty znovu zadunělo velké dělo a na nevelké lucemburské hlavní město se s děsivým smrtonosným jekotem řítil nebem další ohromný gra-nát. Fran se vedle Vandy otřásla hrůzou a jen stěží po-tlačila výkřik. Vanda si uvědomila, že nesmí ztrácet čas. Musí začít jednat - a to velice brzy.
"Co budeme dělat, Vando?" vzlykla Fran.
"Žádný strach," odpověděla klidně její partnerka,, já se o tebe postarám. Vždycky jsem si věděla rady."
"Myslíš asi na to auto ve stodole, viď?" vzpomněla si s náhlou nadějí Američanka.
"Ano."
A bylo rozhodnuto.
Vandu sevřela úzkost - opravdu tenkrát moc mluvila.
A tahle nevzhledná, nemilovaná, hloupoučká Fran Benderová si to zapamatovala. Tím si ovšem nevědom-ky podepsala svůj vlastní ortel smrti. Jestliže ještě před chvílí Vanda alespoň trochu váhala, nyní věděla jistě: Nemůže sama odjet a tuhle hloupou husu tu nechat. Kdyby ji americká policie a orgány zpravodajských slu-žeb z nějakého důvodu zmáčkly, všechno by vyžvanila. A taky ji nemůže vzít s sebou. Jakmile by někde musely zastavit, všechno by mohlo prasknout. Kdyby se ta ženská aspoň mohla vydávat třeba za Fran-couzku! Jenže ona neumí francouzsky ani ceknout.
Takže musí zemřít. A to hned.
"Co to tam dole je?" vyhrkla náhle Vanda.
"Kde?" zeptala se ochotně Fran.
"Ale možná, že se mi to jen zdálo! Jako bych tamhle viděla nějaké světlo. Jako by si sem nahoru někdo svíti! Miláčku, co když nás někdo pozoruje?" V jejím hla-se zazněla obava. A důvěrné oslovení zapůsobilo...
"Kde je to světlo?"
"Tamhle dole pod strání. Vidíš? Drahoušku, Fran.:. Už zase!"
Američanka se vyklonila přes zábradlí a zadívala se na skalnatou stráň v hloubce pod nimi. "Já vážně nic nevidím," zašeptala.
Víc neřekla. Její partnerka jí to nedovolila.
V očích se Vandě divoce zablýsklo, vypadala nepří-četně, když celou svou silou zmáhala váhu Franina těla.
Američanka byla na podobný útok zcela nepřipravena a vůbec neměla šanci odolat. Stačila jenom zoufale vy-křiknout.
Pak jenom padala a padala, rychlost blížícího se kon-ce děsivě narůstala.
Její tělo se ve vzduchu obracelo a ona křičela a nako-nec hrůzou omdlela. Snad už ani nic necítila, když do-padla na ostré ochranné hrazení pod mostem. Jeden z ocelových hrotů ji zcela proklál, pronikl zády a bři-chem, další jí prorazily ramena. Zůstala na hrazení viset jako ranec pohozených cárů.
Za několik dní klamného osobního štěstí tak Fran Benderová zaplatila tu nejvyšší cenu.
Během celého svého života trpěla pocitem osamělos-ti, prázdnoty a nedostatku jakékoli radosti. Až při osu-dovém setkání s Vandou voň Wettersheim sejí zdálo, že se všechno změnilo...
Vanda se teď snažila dohlédnout dolů, jenže tam byla jen inkoustová temnota. Potom přízračný měsíc svým stříbrně

chladným světlem protrhl mračna a Vanda pře-ce jen něco zahlédla. Na okamžik sejí zdálo, že tam le-ží Fran. Pak ale světlo pohaslo a ona pouze pokrčila rameny. Skutečně sejí to asi jen zdálo!
Stejně měla nejvyšší čas, aby zmizela. Pátravě se roz-hlédla. Ne, nikdo ji nesleduje, nikdo ji tu nehledá. Všich-ni jsou až příliš zaměstnáni dělostřeleckými granáty, kte-ré znovu začaly prolétávat nočním nebem. Kdo by taky ztrácel čas nějakým zvědavým okouněním na mostě!
Déle čekat nemělo smysl. Teď šlo o to dostat se co nejdřív zpátky do zámku a nastartovat starý tříválcový packard.
Uvědomila si, že je velmi chladno. Mohlo by začít sněžit - a to už by bylo lepší být na cestě.
Najednou jako by jí trochu povolily nervy. Všechno bylo nečekaně k smíchu. Bože, do jaké se to dostala si-tuace?
"Ať jdou všichni do hajzlu," vyhrkla, sama sebou překvapena. "I Lucemburčani, i amíci, i Prušáci. Já jsem s celou tou pakáží skončila!"
A rozhodla se, že bude myslet jen na bronzové bra-zilské mulatky a jejich pevná ňadra, na jejich plné, pěk-ně tvarované hýždě. Už jen ta představa ji potěšila: Jaký bude vést život na farmě tam daleko v Brazílii, kde si bude moci koupit všechno a každého či každou. Ať se ta ubohá, stará Evropa obejde bez ní! Když někdo tuhle válku chce vyhrát, musí o to krvavě bojovat. Tak to bylo vždycky a tak to taky bude. V tomhle se nikdy nic ne-změní, řekla si, plna pohrdání vůči všem.
Pak si přitiskla k tělu límec kabátu, aby se lépe chrá-nila před studeným větrem, který teď začal foukat snad až ze Sibiře. V Evropě to není nic pro ni! Tady asi lidi budou pořád mezi sebou bojovat. Změní se jenom uni-formy, prapory a hesla, a ona přitom zestárne a bude z ní vetchá troska.
Pak si přece jen ještě vzpomněla na mrtvou, která le-ží někde tam dole. Hořce se ušklíbla a zcela v duchu loučících se Američanů prohodila:
"Bye, bye! To víš - umřela jsi pro demokracii."
A potom se vydala na cestu.
Nejdřív k městu, potom do příjemného mírového ži-vota někam mimo Evropu.

9. KAPITOLA

"Tak co říkáte?" zeptal se Bradley, "dáme se do toho, majore?"
Svítalo, počasí bylo nevlídné, nebe zamračené. Prosin-cový vzduch prostupovala vlhkost sněhu, první vločky se začaly neslyšně snášet k zemi. Bradley věděl, že podle předpovědi meteorologů má brzy sněžit hustě. Tahle zpráva by ho měla potěšit, poněvadž žádný rozumně uva-žující generál za hustého sněžení v této divoce rozeklané horské krajině nebude podnikat útok. Jenže fricové byli nevyzpytatelní i za tohohle počasí, to každý věděl.
Nebylo vyloučeno, že to může brzy doopravdy v plné šíři začít. Tohle byla zatím předehra.
"Omlouvám se, pane generále," oslovil Bradleye ob-rovitý důstojník vojenské policie, který patřil ke gene-rálově ochrance, "za mizerné počasí." Několikrát si na zmrzlé zemi podupl, aby očistil bílé kamaše. Nedaleko nich na dně rokle leželo přikryté mrtvé ženské tělo. Skupina vojenských policistů, speciálních agentů zpra-vodajských služeb a Bradleyovy ochranky postávala v uctivé vzdálenosti.
"Chtěli bychom, abyste to tělo identifikoval, pane ge-nerále," přerušil zjevně unaveného vojenského policistu muž s liščí tváří - šéf výzvědné služby brigádní generál Sibert. "To je obvyklý postup, musí se to udělat." A po-kynul majorovi vojenské policie.
Ten obratně -jako kouzelník, který na pódiu sundává roušku z klobouku, aby za nadšeného jásotu dětského publika odhalil bílého králíka - stáhl armádní pokrýv-ku, přehozenou přes tělo, napíchnuté na hroty hrazení.
Bradley se zamračil. Ten pohled se mu nelíbil.
Zena v laciných květovaných šatech měla lebku pra-sklou jako skořápku, ale to nebylo to, co Bradleye nejví-ce šokovalo. Byl to způsob, jímž byla nabodnuta na hro-ty hrazení. Nohy měla roztažené v obscénní poloze, jako kdyby se tu sexuálně nabízela. Všiml si řídkého černého ochlupení, které bylo vidět mezi nohama, a uvědomil si, že ta mrtvá na sobě nemá spodní kalhotky barvy khaki, jaké ženy v armádě nosily. Proč vůbec je v civilu?
Vojenský policista se na něj tázavě díval, a když veli-tel skupiny armád nic neříkal, Sibert se tiše zeptal.
"Je to jedna z vašich stenografek, pane generále?"
"Ano," odpověděl Bradley po krátkém zamyšlení a zvolna si přejel rukou po úzké tváři. "Ano, poznávám ji." Pak se pokoušel vzpomenout najméno: "Fran..."
"Poručice Fran Benderová, pane generále," pomohl mu Sibert pohotově.
"Ano, je to ona."
"Děkuji vám." Pak se Sibert obrátil k majorovi: "Tím byla formálně provedena identifikace." A dal pokyn, aby tělo bylo znovu zakryto. Major to zjevně rád rychle provedl, ani jemu se pohled na mrtvou nezamlouval.
"Děkuji," řekl znovu Sibert zamyšlenému a zjevně rozmrzelému generálovi: "Máte nějaké přání, pane ge-nerále?"
"Ne," odpověděl Bradley a trochu se otřásl. "To stačí. Půjdeme radši zpátky do auta. Upřímně řečeno, mám na sobě dvoje dlouhé spodky a pořád mi je zima. Nikdy jsem si nemyslel, že v Evropě může být tak chladno."
Odebrali se do velkého packarda, který se sem do rokle z úzké silnice před chvíli dostával jen s obtížemi. Teď měl řidič zase plné ruce práce, aby se pomalu vy-hrabal k Bradleyovu velitelství, které bylo v hotelu Alfa na náměstí proti nádraží.
"Ta ženská zřejmě chtěla vzít roha," řekl Bradley po chvilce. "Asi měla proč. Myslím, že jí muselo být jas-né, že až Němci zahájí útok, budeme leckoho podezírat ze spolupráce s nimi..."
Sibert, který se v rámci svých služebních povinností musel celým případem zabývat, přikývl:
"Opravdu jsme měli podezření, že někdo z našeho velitelství vynáší."
Bradley se zamračil:
"Doufám, že se to nedostane k Ikovi. Ve Washingto-nu by se to moc nelíbilo."

"Nemějte obavy, pane generále," ujistil ho Sibert. "Ike teď má v hlavě jiné problémy." V dálce znovu za-hřmělo těžké dělo. "Ten mizerný kanón nás ještě potrá-pí. Snižuje to bojeschopnost."
Bradley normálně neoplýval smyslem pro humor, ale tentokrát sepjal ruce a sklonil hlavu, jako kdyby se chtěl zbožně modlit, a zadeklamoval:
"Ať za všechno, čeho se nám dostane, můžeme být Pánu Bohu vděční."
"Přesně tak," prohodil Sibert a opatrně sekl po gene- . rálovi očima, jestli mu náhodou nepřeskočilo. "Nechť se tak stane!"
Generálovo auto překonalo stoupání a teď netrpělivě čekalo, až přejede konvoj otevřených dvouapůltuno-vých nákladňáků, na nichž se vezly posily - byli to pro-mrzli mladí pěšáci, někteří dokonce zasněžení. Mířili k frontě. Bradley ulpěl očima na silnici, po které konvoj přijížděl. Byla to jediná spojnice, kterou budou moci Němci použít, až doopravdy zahájí útok.
"A co je nového s naším obětním beránkem?" zeptal Bradley, když se packard dal znovu do pohybu.
"Ikovo velitelství už před bombardováním oznámilo, že se mu podařilo projít frontu."
"A co dál?"
"To jako s ním... s Kesslerem? Domnívá se, že nás Němci z nějakého záměru nepodezírají. A zatím tomu všechno nasvědčuje."
Bradley si pro sebe něco nesrozumitelného zabručel, ale potom naprosto zřetelně pronesl:
"Víte, že se musíme připravit na tisícové ztráty Ame-ričanů z Middletonova sboru, když fricové naplno za-útočí? Zaplatíme za to strašnou cenu. Myslíte, že bych měl odstoupit, než to všechno začne?"
Sibert rozhodně zavrtěl hlavou, pevně sevřel rty, ale potom řekl:
"To ne, pane generále. Teď určitě ne, to by mohlo vy-padat, jako že krysy opouštějí potápějící se loď - pro-miňte mi to přirovnání."
"Asi máte pravdu, Siberte," povzdechl si Bradley a za-bořil se do koženého sedadla. Už spolu nepromluvili.
Teď nemohlo nic velký útok zastavit. Poslední bitva na západě byla před osudovým vzplanutím.
KNIHA TŘETÍ
POSLEDNÍ OTOK
"Zadej si s ďáblem - a budeš páchnout sírou."
Staré německé přísloví

1. KAPITOLA
16. prosince 1944. Svítání.
Obersturmbannfuhrer Dodenburg byl v pátek vzhůru a pracoval až do tří hodin ráno. Pak si trochu zdříml, ale jeho vnitřní hodiny fungovaly perfektně jako obvykle, protože se onoho osudného sobotního dne probudil těs-ně před svítáním. Kolik takových svítání před útokem podobných tomu dnešnímu už v uplynulých šesti letech války zažil!
Mlha se kradla do stanového tábora jako tichá, neslyš-ně našlapující šedá kočka. Dodenburg sice ležel ve vy-hřátém spacím pytli, ale bolela ho hlava a celkově se cí-til vyčerpaný. Po předcházejících válečných útrapách se ostatně nebylo čemu divit. Při představě, co příští den může přinést, se mu vůbec nechtělo vstávat. Říkal si ale, že musí vstát hned v tom okamžiku, jakmile kuchaři začnou bušit do polního kotle a ohlašovat snídaní - a tá-borem se bude linout vůně vojenské "černé břečky".
Zatím ale ještě v poklidu ležel a naslouchal, jak se tá-bor a okolní příroda probouzejí k životu. Z větvoví stro-mů se ozývalo pronikavé krákorání nespokojených vran - a to, co bylo slyšet kromě nich, byly nevábné zvuky, které svědčily, že stráže vykonávají do nového sněhu tě-lesnou potřebu.
Potom Dodenburg uslyšel, že poddůstojníci už začí-nají probouzet vojáky. Chodili od stanu ke stanu, ples-kali do celt a vykřikovali: "Tak vstávat, chlapi! Žádný chrápání! Budíček!" Občas se ze stanu ozval hlasitý projev nevole. Spáči se probírali jen ztěžka, ale nespo-kojenost jim nebyla nic platná, vstávat museli všichni.
Nový den ovšem nezačínal jen pro lidi a přírodu, ale i pro techniku, a tak Dodenburg zaslechl dýchavičné kašlání startujících motorů v nákladních autech. Ani těm se nechtělo ve studeném ranním vzduchu naplno zabrat.
Ještě chvíli si hověl na lůžku, ale najednou zpozor-něl: To, co zaslechl, byl nějaký opilý řev. Překvapilo ho, že někdo má chuť se v téhle době a za tak chladného rá-na opíjet - navíc tady, v horách Eifelu, kde lišky dávají dobrou noc. A tak se přece jen, třebaže nerad, zvedl z lůžka a podíval ven špinavým, popraskaným oknem hospody, která se stala sídlem jeho velitelství. Aby vů-bec něco viděl, musel si ze skla oškrabat led.
Ti hulákající opilci byli Schulze a Matz. Oba se sotva drželi na nohou.
Přiváděla je skupina německých polních četníků se stříbrnými plackami zavěšenými na krku. Výhružně mí-řili na vrávorající opilé řvouny pistolemi. Mladý důstoj-ník Wotanu, který opilce přebíral, jen užasle kroutil hla-vou... Polní celníci udělali po splnění svého úkolu čelem vzad, vrátili se do svého vozidla a odjeli.
Dodenburgovi se ta scéna ani trochu nelíbila, ale vcelku byl rád, že se tihle dva staří fronťáci ze svých opileckých orgií vůbec vrátili a že se snad i budou moci zúčastnit akce, která toho dne měla vypuknout.
"Ksakru!" zaklel vztekle a v rychlosti na sebe hodil černou uniformu tankového vojska SS. "Co to ti pa-cholci zase provedli?"
Když se s nimi setkal tváří v tvář, nestačil se divit. Ačkoliv bylo velmi chladno, Matz byl skoro vysvleče-ný. Kromě boty na zdravé noze měl hlavně krajkové červené dámské kalhotky - ty si ovšem omotal kolem hlavy, která ho zřejmě bolela, poněvadž tiše skučel. Schulze držel přes rameno Matzovu dřevěnou nohu ja-ko pušku a svou velkou tlapou starého parťáka přidržo-val, aby nepadl.
"Krucinál," zařval Dodenburg, "Matzi, vy jste abso-lutně nevhodně oblečený!" Vzezření obou opilých pod-

důstojníků ho natolik šokovalo, že ho ani nenapadalo, co by jim teď měl říct.
"Chtěl si z boty udělat nočníček," sděloval ochotně Schulze., Jenže on si ty boty pletl, tak jsem mu tu jednu sebral. On cestou čural asi desetkrát," šeptal důvěrně. "To vypadá na silnej záchvat kapavky, že jo?" připojil spokojeně.
"Zmizte mi z očí!" vyštěkl navztekaný Dodenburg. Potřeboval mít v těchhle dvou starých fronťácích při na-stávající akci oporu. Znal dobře jejich bojové kvality, ale věděl taky, že je občas "chytne rapi" - a pak prove-dou něco takovéhojako teď.
Schulze v odpověď Dodenburga nadšeně vojensky pozdravil a snažil se přitom neupadnout. Jeho opilecky červená tvář jen zářila:
"Nakupujte hřebeny!" poradil ještě svému veliteli. "Budou moc potřeba, nastanou všivý časy!" A pak se oba poddůstojníci odpotáceli ke svým stanům. S nimi odvanul i zápach piva - a Dodenburg se ještě chvilku z celé scény vzpamatovával.
Na svůj údiv však neměl příliš mnoho času. Brzy je-ho hodinky ukázaly 05.30 a "fronta duchů", která po měsíce mlčela, náhle ožila. Doslova vybuchla v prud-kém běsnění. V jediném okamžiku zaburácely tisíce děl - zahřměly hmoždíře, polní děla, těžké kanóny, houfnice a raketomety. Mladí zfanatizovaní důstojníci z elitního pluku SS Wotan stáli v té chvíli už u svých tanků a poslouchali rozkaz samotného fiihrera, určený právě jim:
"Vojáci na západní frontě! Vaše velká hodina při-šla. Konečně povedete útok na Angloameričany a zaženeteje do moře. Víc vám snad nemusím říkat. Cítíte to jistě až v morku svých kostí, ve své čisté německé krvi: V sázce je všechno. Nesete v sobě posvátný závazek vykonat vše pro dosažení vzneše-ných cílů svého národa, vlasti a fiihrera. Vojáci Ně-mecka, vlast vám věří! "
Vlastně jen nedaleko odtud držel ke svým posluchačům řeč seržant Rosenkranz:
"Já nejsem jen tak ledajakej icik, jak byste si podle jména mohli myslet. Já jsem z Qeensu v New Yorku, to je přímo proti Forest Hills, blízko těch kurtů, kde se hraje tenis. Chápete to?" Rosenkranz byl podsaditý, velký a všemi mastmi mazaný chlap. Byl rozhodně na-tolik chytrý, že se mu povedlo stát se šéfkuchařem u pě-ší roty. Právě připravoval na pánvi z konzervového těsta nějaké placky pro "své chlapce", jak vždycky říkal mla-dým pěšákům z roty K.
Řadoví kuchaři, kteří byli Rosenkranzovi podřízeni, ale teď jevili značné známky nervozity. K jednotce totiž přišly posily a řada vojáků tu byla navíc, takže se muse-lo čekat, až seržant Rosenkranz přidělí "další várku". Zatím všichni s obavami zírali na rudý obzor, kde nad pahorky porostlými zelenými jedlovými lesy vyskako-valy zlověstné plameny. Vzápětí vzduch prořízla další salva z německých děl, po níž se zem zachvěla jako ně-jaká živá bytost.
"Copak to s těmi našimi chlapci je?" zahlaholil Ro-senkranz tak, aby ho vojáci slyšeli. Cítil, že by je měl povzbudit.
"Snad nebudou brečet? Snad si nenadělají do kalhot jako ti moji pinglové?" A kývl přitom na ostatní kuchaře. Ti se zatím ve špinavých zástěrách snažili pro vojáky ukuchtit obvyklou snídani z haše a jakýchsi vdolků, kterým vojáci říkali "hovno ze štěrku".
"Nevíte, co to na nás fricové chystají, seržante?" optal se jakýsi pobledlý mladíček z čerstvých posil jed-notky. Byl to skoro ještě kluk a celý se teď nervózně klepal. "Mysleli jsme, že sem na tuhle .frontu duchů' jdeme proto, abysme dostali výcvik pro boj."
Seržant Rosenkranz se na chlapce podíval shovívavě a na jeho neoholené tváři se objevil ironický úsměv.
"Chlapi, tenhle kluk snad opravdu věří tomu, co mu v armádě řeknou! Možná si dokonce myslí, že tu pobe-re nějaký moudrosti!" A významně se zašklebil.
V mírových dobách dělal Rosenkranz minutkáře v jedné židovské restauraci a neměl s válčením nic spo-lečného. Teď ale instinktivně vycítil, že na téhle frontě něco není v pořádku. Od té doby, co jejich jednotka při-šla do tohoto sektoru fronty, Němci proti nim prakticky nevypálili jedinou ránu. A teď najednou pálili ze všech zbraní a s takovou intenzitou, jako kdyby jim munice rostla na stromech a měli jí nazbyt. A to bylo v těchto časech víc než divné.
"Připravte se k nástupu," zavolal Rosenkranz do rá-musu. "Budou se dávat placky..."
Zbytek Rosenkranzových slov však zanikl v rachotu pásů a řevu motoru těžkého tanku, který se pomalu dral kupředu. Seržanta to udivilo: Jakýsi osamocený sher-man namáhavě zdolával stoupání k jejich jednotce a po-malu se sunul k pozicím pěchoty. Věž měl skloněnou tak, že byla připravená k okamžité akci.
"Koukněte se, lidi!" vykřikl někdo vyděšeně, "co se nám to sem cpe za vehikl?"
Vedle křiklouna se objevil pihovatý mladíček. Chy-běly mu přeďní zuby, ale on si přesto dokázal pohvizdo-vat poslední hit Binga Crosbyho "Já sním o Vánocích bílých". Najednou si ale pohvizdovat přestal a zařval:
"Chlapi, ta plechová bedna sem jede přímo od friců! Nabeton -jsou to fricové!"
Nejhorší obavy z podezřelého tanku se naplnily hned v příštím okamžiku. Ze zlověstně tajemného shermanu náhle vypálil kanón ráže 75 mm. O několik vteřin poz-ději se ke kanónu připojilo drsné, hysterické štěkání tankového kulometu, jehož střely začaly pročesávat celý zasněžený terén. Potom jeden granát ze shermanu explo-doval těsně za dlouhým barákem, kde byla provizorní kuchyň umístěna. Ostré střepiny svištěly vzduchem jako smrtící dravci. Vojáci padali a řvali bolestí i děsem. Všechno kolem bylo rázem pokryto mrtvými a umírající-mi, jejich krev barvila do ruda nedávno napadlý sníh.
Rosenkranz se nejdřív hrozně lekl a rozčílil se, proto-že mu výbuch převrhl kastrol, ve kterém připravoval pro vojáky jídlo. "Jéžišmarjá!" zahořekoval, "ať už jde tahle válka do hajzlu!"
Jenže to už se okolo ozývaly jiné výkřiky:
"Doktora! Doktora... Pomozte mi! Doktore, mně to urazilo nohu! Nemůžu se zvednout!"
Z protější strany pahorku se sem pomalu blížili první němečtí pěšáci. Postupovali opatrně, všichni v předklo-nu, s tvářemi plnými napětí a soustředění.
"Fricové!" zaječel Rosenkranz a zamával nad hlavou kuchařskou naběračkou, jako kdyby se s ní chtěl vrh-nout do boje.

Nemýlil se.
Postupovala sem skutečně německá pěchota v bílých maskovacích pláštích a pancéřoví granátníci pluku SS.
"Pohyb!" vykřikl náhle mladičký důstojník americké roty. Rosenkranz ho považoval za dokonalého holob-rádka.
"Utíkejte, už jsou blízko!"
Ukořistěný americký sherman, jedoucí na špici zfor-mované německé jednotky SS Wotan, znovu vypálil. Zásah teď dostal jiný americký důstojník, taky skoro ještě kluk. Zoufale vykřikl a z jeho rozervané hrudi vy-tryskl silný proud rudé krve. Mladík se ještě pokoušel držet zpříma, ale jeho ruce už jen bezmocně šátraly vzduchem. Vzápětí se zhroutil do čerstvě napadaného sněhu, ale o tom on už jistě nevěděl...
A boj pokračoval.
Americká rota propadla panice a celá se zhroutila. Vojáci začali odhazovat zbraně a prchali do nedalekého lesa.
"Zadržte ty posery!" zařval zoufale Rosenkranz, ale to už sherman znovu vypálil a němečtí útočníci se vrhli podél pahorku vpřed s vítězným pokřikem: "Alles für Deutschland!"
Hřmotný kuchař si uvědomil, že prchající pěšáky ne-zastaví, a tak vztekle práskl naběračkou o zem a připojil se k nim.
Bojechtiví pancéřoví granátníci tedy brzy a snadno pronikli do opuštěných pozic americké pěcho-ty a začali tam plenit.
Dodenburg zvedl oči od mapy snad až ve chvíli, kdy před ním a jeho štábem procházeli američtí zajatci. Těžce se vlekli sněhem jako starci. Ve tvářích se jim zračila sklíčenost a zděšení. Někteří byli ještě i teď dost nemožně vystrojeni - kolem hlavy a ramen měli omotány pokrývky, jak se ve chvílích klidu chránili před lezavým chladem. Z jejich očí hleděl strach. Co s nimi bude?
Vystřízlivělý Schulze, který stál blízko Dodenburga, věděl, že strach zajatců je odůvodněný. Strážní, kteří měli zajatce na starosti, byli příslušníci kárných prapo-rů SS, kam patřili většinou odsouzení zločinci - vraho-vé, únosci, násilníci a jim podobní. Zařazení do kárné-ho praporu se podobalo odsouzení k smrti, bylo to nejhorší z toho nejšpatnějšího, kam se mohl voják do-stat. Vojáci v kárných praporech proto měli svá svéráz-ná pravidla a své návyky jednání - a tak Schulze opráv-něně kamarádu Matzovi pošeptal:
"Člověče, já si myslím, že ty amíci moc daleko nedo-jdou, když budou mít takovejhle doprovod. Tyhle vra-houni z 666. kárnýho praporu se o to postarají."
Matz jen přikývl a dál to nekomentoval.
"Tak jak jsme na tom?" optal se Dodenburg svého operačního důstojníka sturmbannfiihrera Stapelvelda.
"Výtečně!" zářil Stapelveld. "Podařilo se nám ovlád-nout všechny pozice, i když naše pěchota nastoupila do útoku o něco později, než měla. Jeden problém tu ale přesto je."
"Jaký?" zeptal se Dodenburg, ale po pravdě řečeno, myslel už na něco jiného. Na splnění dalšího úkolu... Navíc postřehl, že americké dělostřelectvo právě zahá-jilo odvetnou palbu. Byla ovšem dost řídká a špatně zacílená.
"Začala nám docházet šťáva. Nejsou pohonné hmoty."
"Cože?" zařval okamžitě vztekle Dodenburg. "No -to by byl průser! Co se pamatuju, tak..." Svou větu ne-dokončil.
Někde mezi stromy, tam, kam příslušníci kárného praporu'SS odvedli zajatce, zaštěkala zlověst-
na střelba z pěchotních zbraní. Schulze se významně podíval na Matze. Matz jen smutně pokýval hlavou, ale nic neříkal. Co taky? Bývalí kriminálníci tam v lese stříleli americké zajatce - a kdo by se tím teď zabýval? Že to je zvěrstvo? Takové věci se při rozsáhlém útoku přece stávají.
Pár set metrů odtud se ukrýval seržant Rosenkranz s dvěma starými mazáky. Jednomu se přezdívalo Pleša-tý Harry, druhému prostě VD... Vede, což znamenalo Velký děvkař. Rosenkranz teď tiše poznamenal:
"Ti hajzlové střílejí naše chlapce."
"Jo, bohužel to tak bude," souhlasil Plešatý Harry, který měl hlavu jako koleno, třebaže mu bylo teprve dvacet. "Ty svině - to jsou esesáci z pluku Wotan. Po-znal jsem to podle nášivek na rukávech. Jsou to kruťa-sové a vrahouni."
"Budu si je pamatovat," podotkl Rosenkranz za-chmuřeně. "Za ty vraždy budou muset jednou zaplatit, pokud to bude aspoň trochu záležet na urostlým synko-vi paní Rosenkranzové."
Všichni tři se teď krčili v úkrytu za zasněženým křo-vím. Rosenkranz velice opatrně rozhrnul větve a se za-tajeným dechem sledoval, co se v lese děje.
Palba záhy ustala. Esesáci skončili s vyvražďováním a část německé jednotky vystoupila na protáhlou vy vý-šeninu. Už tu bylo víc tanků... Dlouhé hlavně kanónů ocelových monster se kývaly ze strany na stranu jako čenichy nějakých předpotopních oblud. Doprovod tan-ků tvořila polopásová vozidla Wotanu s mladými roz-kuráženými granátníky, připravenými na povel seskočit z vozidla a zlikvidovat každé nebezpečí.
Rosenkranz si všiml Dodenburga, který si právě ukládal mapy do koženého pouzdra u pasu. "To bude asi jejich hlavní šéf," zasyčel Rosenkranz a v jeho tem-ných očích se při nenávistném pohledu zablesklo. "Tak toho oddělám." A olízl si suché rozpraskané rty. "Na to-hohle hajzla si musím připravit kulku za to, co provedli
dneska ráno, a oddělám ho, i kdyby to měla být ta po-slední věc, co mě v životě čeká." Potom vstal. "Tak jdem, chlapci!" řekl.
Za několik okamžiků všichni tři zmizeli v lese.
Nad místem, které opustili, zůstala viset tíživá atmo-sféra neskrývané a ničím nepotlačované ukrutné ne-návisti.

2. KAPITOLA

Svítání příštího dne. Chmurná, zamračená neděle.
Během posledních dvaceti čtyř hodin se americký od-por zhroutil. Frontová linie těžce zkoušeného Middleto-nova osmého sboru se ve zmatku rozpadla. Všechny cesty vedoucí na západ, kde hledala záchranu vyčerpa-ná americká pěchota, byly ucpány tlačenicí ustupují-cích vozidel. Opuštěná výzbroj se povalovala v příko-pech a na podmáčených polích po obou stranách silnic, klikatících se členitou belgickou krajinou.
Byl to "velkej prúser", jak charakterizovali nastalou situaci vojáci, prchající v naprosto nepochopitelném zmatku.

"Každej na svou pěst!" - to bylo všeobecné heslo ustupujících. "Ty hajzlové frickové jsou už všude. Nic ty grázly nemůže zastavit. A pamatuj si, že ty svině neberou zajatce. Postřílejí našince hned, jak je lapnou -a je úplně marný zvedat ruce nad hlavu, že se člověk vzdává. Tak na nic nečekej a padej, kamaráde...! A ne-váhej!"
Vojáci Wotanu neutrpěli od začátku akce téměř žádné ztráty a i když neměli nadbytek pohonných hmot, byli vcelku připraveni pustit se do zdolání první přírodní překážky při postupu k Máše. Tou překážkou byla hra-niční řeka Ambleve.
Dodenburg a Stapelveld si dalekohledem pečlivě pro-hlíželi malé město Stavelot, ležící na druhé straně byst-ře tekoucí řeky. Vypadalo to, že vojska už z městečka odešla. Vyděšení obyvatelé ve strachu před válkou asi zalezli do sklepů malých, sešlých středověkých domů, rozesetých mezi pahorky.
Dodenburg sklonil dalekohled a tázavé pohlédl na Stapelvelda:
"Co myslíte, bude to problém?"
"Vůbec ne! To pro nás bude hračka," usmál se sebe-vědomě Stapelveld.
"I s hračkou může člověk přijít k úrazu," podotkl Dodenburg. "Ta řeka sama mi starost nedělá. Naši granátníci ji snadno překonají," řekl přemítavě, "ale ten malý most - to tedy problém je. A my ho potřebu-jeme pro naše tanky. Je ale moc úzký a přístup k ně-mu bude obtížný. Kdyby tam bylo ukryté třeba jen je-diné protitankové dělo, tak amíci dokáží při našem pomalém nájezdu klidně vyřizovat obrněnce jednoho po druhém."
"Zatím to ale nevypadá, že by tam nějaké dělo bylo," namítl Stapelveld, kterého dobrá nálada neopouštěla. Byl to takový bytostný optimista, který si nepřipouští žádné těžkosti.
Dodenburg se rozhodl, že ho zasvětí do svého plánu.
"Útok podnikneme následujícím způsobem: Granát-níci nejdřív zaútočí na bocích mostu, zleva i zprava. Je-jich úkolem bude zajistit překvapivým přepadem břeh na obou stranách mostu a to umožní tankům Wotanu, aby na něj mohly vyjet."
"Rozkaz!" reagoval úsečně mladý sturmbannfiihrer a hned pospíchal, aby zařídil všechno pro splnění veli-telových pokynů.
„Jděte na to! Můžete vyrazit!" řekl o pět minut poz-ději Dodenburg granátníkům. Ti vzápětí vkročili do rychle proudící řeky - a jen se přitom otřásali chladem. Někteří z nich svírali v rukou ruční granáty, kterými je vybavili poddůstojníci.
Jednotliví velitelé tanků podávali postupně hlášení. Všichni byli připraveni k akci. Jako poslední se ozval Stapelveld, který už mohl za všechny pyšně ohlásit:
"Úderný pluk SS Wotan je připraven k útoku. Čeká-me na vaše rozkazy, obersturmbannfuhrere." A právě v okamžiku, kdy doznělo toto hlášení, odpovídající
všem předpisům, ozval se z druhé strany řeky americký kulomet. Připomínal ťukání rozzlobeného datla.
"Vpřed!" zavelel Dodenburg.
Takový povel nebylo třeba opakovat.
Granátníci postupující mělkou řekou zrychlili krok. Bylo jim jasné, že uprostřed proudu jsou z břehu snad-nými terči.
Pak následovala další fáze. K malému stře-dověkému mostu se začal sunout první německý tank panter. Poklop na věži tanku byl zavřený, což ostatně bylo při bojových akcích pravidlem.
Také Dodenburg nechal zavřít poklop ve věži tanku, z něhož postup pluku řídil. Vedle něho sedící dělostře-lec sledoval periskopem terén. Podle toho, co viděl, na-byl dojmu, že Američani - pokud ovšem ve Stavelotu vůbec byli - nijak na vstup Němců nereagují. Doden-burg se nasměroval se svou osádkou za vedoucí tank. Přístup k mostu byl opravdu velmi úzký a po všech stránkách obtížný. Velitel Wotanu se samým soustředě-ním a napětím až začal potit, vůbec nevnímal, že je chladno. Pak si uvědomil, že šeptá slova modlitby. To-lik si přál, aby se akce povedla! Kdyby ne, tak spadnou přímo do pasti.
Tanky se sunuly stále blíž a blíž k ztichlému mostu. Granátníci už se blížili k protějšímu břehu řeky. Zatím šlo všechno dobře. Za několik minut se dostanou přes řeku a pak se zachytí na protější straně. Potom bude Stavelot během hodiny v jejich rukou a oni budou moci pokračovat klíčovým směrem, který jim vytyčil fiihrer při postupu na Huy a Mášu.
Dodenburg se teď přece jen trochu uklidnil. Cožpak není možné, že by amíci už Stavelot vyklidili?
Schulze - dole na řidičově místě, plném smradu a kouře z děla - měl úplně jiné myšlenky. Soustředěně si brumlal:
"Já si radši počkám, až se ten můj dobrej německej sa-lámek uloží do nějakejch belgickejch spodních kalhotek. Pak si pěkně zatancujem postelovou polku. A potom se teprve ocení, co je to ta správná německá kultura..."
Najednou zmlkl. Za středověkou tvrzí zablesklo záři-vé, oslepující bílé světlo a vzduch byl náhle plný drása-vého zvuku - jako když se trhá nějaká obrovská plach-ta. Šedesátitunovým tygrem to divoce zatřáslo, jako kdyby dostal ránu gigantickou pěstí.
"Do prdele!" zaklel Dodenburg, protože uviděl, že tank, který pronikl nejblíže k mostu, dostal zásah, jeho pás se roztrhl a spadl na zem jako ulomená větev. Tank zůstal stát a z jeho rozbitého motoru se začal valit hustý bílý kouř.
"Vylezte, krucinál! Všichni ven!" řval Dodenburg do vysílačky.
Bylo však pozdě.
Blízko tvrze se znovu objevilo oslepující světlo. Když ten záblesk Dodenburg zahlédl, uvědomil si, že právě tam je ukryto ono obávané nepřátelské protitankové dělo a že na tuhle vzdálenost americký dělostřelec nemůže svůj cíl minout. Panter se znovu otřásl a jeho motor teď už hořel naplno. Něco podobného lidské bytosti, ale v se-škvařené podobě vyrazilo z věže a padlo na dlažbu -i hlava tomu nešťastníkovi hořela modrým plamenem.
Dodenburg se otřásl hrůzou, ale přesto dokázal vyďat povel k palbě na nepřátelské protitankové dělo:
"Cíl před námi vpravo! Pal!"
Dělo ráže 88 mm, jímž byl tank tygr vyzbrojen, vy-pálilo. První střela minula cíl.
"Opravte naměř, vypalte dýmovnice!" zavelel Do-denburg v naději, že zkomplikuje protivníkovu dělo-strelci situaci.

Americký dělostřelec se však nedal zmást a jeho dělo se rychle znova ozvalo. Tank tygr se otřásl a Dodenburg si uvědomil, že v úzkém průchodu k silnici vedoucí na most jsou teď jasným terčem. Zoufale vykřikl:
"Dejte tam zpátečku! Rychle... Zpátečku!"
Osádka nepotřebovala pobízet. Všichni věděli až moc dobře, v jakém jsou nebezpečí.
Vypadalo to, že opravdu mají namále. Mohli se lou-čit se životem. Tank vypálil dýmovnici a v hustém bí-lem mraku se začal sunout zpět. Dodenburg nadával a vztekle bušil holou pěstí do chladného vlhkého kovu vnitřku tankové věže. Měl zlost, že se jim nepovedlo zmocnit se mostu překvapivou akcí, kterou si napláno-val - a teď musel očekávat zdlouhavý boj pěchoty muže proti muži. To už ale byla především záležitost pancéřo-vých granátníků.
Ti - stále ještě plni sebevědomí, protože přece patří k elitě národa - zdolávali poslední metry říčního toku. Už jen málo jim zbývalo k protějšímu břehu... Před ni-mi se tyčila štíhlá cihlová budova továrny. Zatím se od-tud nic neozývalo, nic se tam nehýbalo. Mladý poručík s čepicí frajersky nasazenou na stranu se rozhodl své vojáky nějak povzbudit:
"Tak za mnou, chlapci. Jednu díru v zadku už máte!"
A v tu chvíli spustil nepřítel z protějšího břehu na Němce smrtonosnou palbu. Mladý poručík dostal zá-sah přímo do hrudi a zmizel pod nevysokou hladinou. Zničující střelba nemilosrdně likvidovala i další pancé-řové granátníky, kteří houfně padali v dešti nečekaných střel, svíjeli se v bolestech a někteří se v agónii marně ještě snažili něčeho zachytit. Během několika okamži-ků byla voda v řece zbarvena krví raněných, umírají-cích i těch už mrtvých.
Kdo přežil, brodil se dál. Postupoval řečištěm bičo-vaným tisícerými kulkami, o jejichž trasách svědčily bí-lé a rudé stopové střely. Zbylí pancéřoví granátníci krá-čeli sehnuti, jako kdyby šli proti větru. Bylo to obtížné, protože si navíc museli razit cestu mezi těly postříle-ných kamarádů, jejichž počet nestále narůstal. Nakonec se ale několika mužům podařilo dostat se až na rozbah-něný druhý břeh.
Dorazili tam ale úplně zchváceni a vyčerpáni a po je-jich strhaných tvářích navzdory chladu stékal pot. Vylé-zali na břeh přímo proti továrnímu domu, kde na ně če-kali američtí obránci.
Obě strany se střetly v divokém boji na život a na smrt.
Zuřivě štěkaly samopaly a blýskaly se bodáky. Vojáci kleli a nadávali anglicky i německy podle toho, jak se vyvíjela situace. Žádná ze stran neznala slitování - paž-ba pušky drtila protivníkovu tvář, odpovědí bylo boles-tivé kopnutí do rozkroku a o výsledku boje pak často rozhodoval bleskový zásah bajonetu, jehož ostří se bar-vilo čerstvou krví.
Postupem času však odvážný útok Wotanu začal ztrá-cet na síle. Druhá útočná vlna byla při pokusu projít ře-kou záhy americkými kulomety utopena v krvi. Voda byla plná mrtvých těl. A zdálo se, že tato mrtvá těla, která teď odnášel říční proud, odplouvají jako svědectví zatím neúspěšného pokusu Wotanu. Pancéřoví granát-níci ovšem pořád ještě doufali, že budou moci splnit svůj úkol, až proniknou do domů. Počet německých útočníků se ale neustále zmenšoval, až jich zbyla jen hrstka... A tak bylo třeba všechno zastavit, zahájit ústup a pokusit se už tento manévr jen alespoň krýt.
Dodenburg znepokojeně sledoval nerovný boj z pro-tilehlého břehu. Uvědomoval si čím dál víc, že jeho mladí pancéřoví granátníci nemají šanci. Nepřítel se dr-žel v pevné obranné pozici. A tak velitel Wotanu zvedl signální pistoli. Vystřelil zelenou světlici a po ní dva-krát červenou. Světlice se vznesly vysoko na šedé zimní nebe a chvilku, která se zdála věčností, se tam zdržely. Zbarvily terén pod sebou přízračnou pohádkovou září. Nešlo však o nějakou krásnou podívanou - byl to do-hodnutý signál k ústupu.
Osádky minometů okamžitě přispěchaly zbylým pancéřovým granátníkům na pomoc. Minometníci k to-mu nepotřebovali žádný rozkaz, věděli, co mají dělat. Pohotově vypálili na protilehlý břeh několik kouřových granátů a vytvořili tak ochranou clonu. Směr větru byl pro Němce velmi příznivý a poskytl jim dokonalé krytí. Hustý, dusivý šedý kouř se začal vznášet nad hladinou řeky a zachraňující se granátníci toho bleskově využili. Tu a tam ještě zazněl osamělý výstřel, ale němečtí vojá-ci už se na nic neohlíželi a snažili se především prodrat
zpět na místa, odkud vyrazili. Dodenburg jen odhado-val, kolik se jich asi tak vrací, avšak v situaci, která vznikla, byly odhady skutečně jen mlhavé. V podstatě se dalo předpokládat, že neúspěšný útok na Stavelot zli-kvidoval přibližně celou rotu kvalitní pěchoty.
První zachránění pancéřoví granátníci dorazili zpět v okamžiku, kdy Dodenburg namáhavě vylézal do věže tanku. Ti, co se navrátili, byli úplně vyčerpaní, tváře měli strhané, v očích se jim usadil děs. Vypadali, jako když přišli o rozum. Stejně jako oni se však cítil i Dodenburg.
Schulze se tázavě na svého velitele zadíval. Bylo mu ho najednou líto. "Tak co bude dál?" zeptal se překvapi-vě krotce.
Dodenburg neměl v prvním okamžiku ani sílu mu ně-jak odpovědět. Teprve po chvilce unaveně řekl:
"Odrazili náš útok. Nemyslím, že se nám Stavelot dneska podaří dobýt. Budeme tedy muset obejít město z boku. To donutí nepřítele k ústupu." Zamračeně se odmlčel a pak dodal: "Bude to ale pro nás znamenat velkou časovou ztrátu. A v naší situaci se musí počítat každá minuta, pokud chceme dosáhnout Huy na Máše včas."
Schulze na to nic neříkal. A proč by taky měl? Co pro něj, obyčejného fronťáka, znamenalo město Huy a gran-diózní plány fuhrera i celého vrchního velitelství? Co znamenalo i pro jeho kamarády? Když nepadnou dnes-ka, tak to může být třeba zítra. Všechno, co teď bylo dů-ležité, bylo přežít těch několik málo příštích hodin, do-stat hrnek horké "černé břečky" a ešus plný polévky "prdlačky". A kdyby k tomu byla ještě nějaká ženská, byl by to v téhle tramtárii vrchol spokojenosti. A to by-lo všechno, o čem teď Schulze uvažoval.
Dodenburg mlčícímu poddůstojníkovi rozuměl. Prá-vě k nim dorazil poslední vracející se pancéřový granát-ník a vysílením se zhroutil na rozbahněný břeh. A tak velitel důrazně pronesl: "Tahle akce je poslední šance pro naši zem, Schulze, a když se nám to teď nepove-
de..." Zmlkl, protože se mu zdálo, že není třeba, aby něco dodával.
Schulze pokrčil rameny a nijak na tato slova nereago-val. Jen se díval na granátníky, kteří leželi na studené, vlhké zemi. Většině z nich nebylo ještě dvacet. Bylo ve-lice pravděpodobné, že před pár dny jich spousta vůbec netušila, že existuje nějaká pitomá řeka, kterou se bu-dou brodit. Jenže jisté vysoké šarže od nich očekávají, že obětují své mladé

životy, aby nejen přešli tuhle říčku, ale aby i včas dorazili k řece Máše v Belgii. Mělo to vů-bec cenu? Schulze došel k názoru, že ne. Pro něho celá ofenzíva najednou skončila. Tento rozhodně nepříliš útlocitný člověk usoudil, že životy mladých vojáků, vět-šinou ještě úplných zelenáčů, byly vlastně tím nejdůle-žitějším, oč tady šlo. A tak si sám pro sebe řekl: "Adolf si může v tyhle posraný válce bojovat dál, ale pěknej synek paní Schulzeový právě vyhlásil separátní mír."
O deset minut později se úderný pluk S S Wotan začal stahovat ze svých pozic a pokoušel se najít jinou cestu mezi bludištěm vysokých kopců a podmáčených údolí. Musel se ovšem i nadále držet směru, který speciálně pro tyto muže vytyčil fuhrer. A kousek odtud, u zdí Sta-velotu, držel seržant Rosenkranz řeč k Plešatému Har-rymu a jeho kamarádovi: "Musíme je pořádně skřípnout. Fricové teď dělají, že se stahujou, ale oni se o všechno pokusí znova." Pak je-ho tváří proletěl křivý úsměv. "Je moc důležitý bejt u toho, až našim padne do rukou ten fricovskej velitel."
Potom i oni tři opustili břeh říčky. Zůstali tam jen mrtví a umírající.

3. KAPITOLA

V neděli ráno 17. prosince 1944 se ve Versailles Eisen-hower rozhodl svolat poradu nejvyšších polních velitelů armád Spojených států a probrat situaci Middletonova sboru.
Německé jednotky postupovaly poněkud rychleji, než se předpokládalo, neboť vyrážely z opevněných po-zic v Siegfriedově linii, s čímž se původně nepočítalo. Teď se Němci dostali do otevřeného terénu, kde mohli plně uplatnit údernou sílu svých obrněných jednotek i akce letecké podpory. Všechno ale probíhalo nějak příliš rychle. Generál Eisenhower musel nechat přisu-nout rezervy, aby vyvinul tlak na nepřátelské jednotky na bocích.
Situace v Belgii, Francii a Lucembursku však byla hrozná.
Sníh se tu začal sypat s plnou silou, a kde netvořil pře-kážky on, bylo třeba počítat s kluzkými, zledovatělými silnicemi. Eisenhower se rozhodl, že svolá na pondělí své velitele, vyloží jim karty na stůl - a pak se uvidí, co z toho všeho bude. Časový faktor byl teď nejdůležitější.
Bylo přesně jedenáct hodin, když zahájil Wotan obers-turmbannfuhrera Dodenburga svůj manévr kolem bel-gického města Stavelotu. Němci směřovali od Stavelotu na západ a pak k horám, které ležely za ním.
Daleko od tohoto místa se pohyboval konvoj vrchní-ho velitele spojeneckých vojsk generála Eisehowera a právě v těchto okamžicích vjížděl do francouzského posádkového města Verdunu.
Ulice města byly prázdné.
Eisenhower byl vášnivý kuřák a i teď si zapaloval jednu cigaretu od druhé. Nemohl se zbavit dojmu, že vystrašení civilisté jsou poschováváni někde za rozpa-dávajícími se okenicemi starobylých domů a s obavami poslouchají rachot tankových pásů a vrzání kol nákla-ďáků. A zřejmě si přitom kladou otázku, čeho se ještě v téhle válce dočkají.
Konvoj projel městem a dostal se do míst, jimž vévo-dily holé vyvýšeniny, kde se v roce 1916 odehrála mezi Francouzi a Němci největší bitva válečné historie, která skončila vzájemným zdecimováním obou armád. Usta-raného Eisenhowera však teď nezajímala historie, ale žhavá současnost - a především krize na Middletonově úseku fronty.
V čele konvoje jel džíp, jehož osádku tvořili po zuby ozbrojení vojenští policisté. Teprve za ním bylo zařaze-no obrněné vozidlo s Eisenhowerem. V tomto pořadí je-li už od Versailles. Mělo to svůj důvod: v Paříži se obje-vily poplašné zprávy, že Němci najali vrahy, kteří mají nejvyššího spojeneckého velitele zabít. Vozidlo s poli-cisty nejdřív sice nebezpečně klouzalo po oslizlých ka-menech dlažby, ale nakonec spolehlivě zavedlo konvoj k Maginotovým kasárnám, v nichž sídlilo spojenecké vrchní velitelství.
Generalita už na svého vrchního velitele čekala. Ei-senhower vstoupil se svým pařížským štábem do nepří-jemně chladné místnosti, určené původně pro mužstvo - vytápěla ji jediná stařička kamna na dřevo.
Když důstojníci vešli dovnitř z tepla svých aut, roz-klepali se zimou.
Eisenhower se svým štábem zaujal místo proti Bra-dleyovi a červenolícímu generálu Pattonovi, veliteli Bradleyovy 3. armády.
Důstojníci se pozdravili, jako obvykle mezi sebou trochu zažertovali, načež generál Strong, Eisenhowerův šéf zpravodajské ^lužby, přednesl poslední zprávy o si-tuaci na frontě.
Strong nepřinášel nic dobrého, o čemž svědčila i jeho vážná tvář a odměřená dikce. Informoval přítomné, že 6. tanková armáda SS, jíž velel Sepp Dietrich, úspěšně udeřila na severu na důležitém úseku fronty Middleto-nova sboru. Jižněji odtud provedla 5. armáda voň Man-teuffela energický útok s cílem dosáhnout řeky Masy. Pokud šlo o to, v jakém stavu jsou na těchto úsecích americké jednotky, Strong oznámil, že americká 106. pěší divize byla v krvavých bojích prakticky zniče-na, deset tisíc amerických pěšáků se vzdalo vítězným Němcům a oba Middletonovy svazky, 99. pěší divize a 28. pěší divize, jsou na tom velmi špatně. Strong si při svém projevu s podivením uvědomoval, že se Eisenho-wer tváří, jako kdyby ho tyhle špatné zprávy nemusely zvlášť zajímat. Vždyť - podle Strongova názoru - se spojenecké armády v Evropě nikdy předtím neoctly v tak hrozné a kritické situaci!
Eisenhower přejel pohledem pobledlé tváře ustara-ných vysokých důstojníků, kteří v celé záležitosti ne-patřili k těm zasvěceným, a snažil se je povzbudit:
"Současnou situaci na frontě musíme chápat jako pří-ležitost pro nás, abychom prokázali své kvality, nesmí-me v tom vidět jenom nepříjemný problém." Pak pří-tomné obdařil svým známým milým úsměvem: "Přál bych si, aby za tímhle konferenčním stolem byly jenom veselé tváře."
Strong se zakabonil. Nějak nemohl pochopit, z jaké-ho důvodu může mít nejvyšší spojenecký velitel za stávajících nepříliš povzbudivých okolností tak dobrou náladu.
Patton si vzal slovo jako první, měl to ostatně ve zvy-ku. Eisenhowerova závěrečná poznámka zřejmě vzbur-covala jeho bojovnou náturu:
"Tak nechtě ty fricovský zkurvysyny, ať táhnou třeba až do Paříže! Pak je odříznem a jaksepatří sejmeme!"
Ledy byly prolomeny a dokonce i Bradley si dovolil trochu se studeně pousmát. Vlastní jednání důležité po-rady mohlo začít.

Strong předstoupil před velkou mapu, která visela na přední stěně místnosti. Šéf zpravodajské služby teď po-drobně vylíčil průběh německého průlomu a pak předal řízení porady Eisenhowerovi. Vrchní velitel vysvětlil, jaká protiopatření byla v souvislosti s německou ofenzí-vou podniknuta, a uvedl přitom i některé detaily, takže to nutně působilo dojmem, že si všechno připravil dáv-no předem. To ostatně odpovídalo jeho povaze a pra-covním návykům.
Svůj výklad uzavřel tím, že se obrátil k Pattonovi:
"Tak takhle se ty naše věci mají, Georgi!" Čímž se předem snažil uchlácholit červenolícího generála, zná-mého tím, že nesnáší, aby jeho vojáci a jednotky byly při bojových akcích závislé na někom jiném: "Chtěl bych vás všechny informovat, že Monty posílá do akce britský sbor, Hodgese a Simpsona," což byli velitelé dvou dalších armád, "k tomu ještě jednu divizi tanko-vou a jednu pěší. A teď chci, Georgi, na vás, abyste od-jel do Lucemburska, ujal se tam velení a podnikl mo-hutný protiútok alespoň se šesti divizemi - a to směrem na jih. Kdy můžete vyrazit?"
Všichni se zatajeným dechem čekali na výbuch, kte-rý musí přijít. Všichni totiž věděli, jak dokáže tempera-mentní Patton reagovat v případě, že se něco týká jeho milované 3. armády. Nic se však nestalo! Místo výbu-chu se Patton ozval jen docela tichým hlasem, jako kdy-by se na tuhle reakci už dlouho připravoval (a skoro ni-kdo z přítomných netušil, že ho tajně zpracoval sám Eisenhower):
"Jakmile mě ráčíte pustit, Iku."
Eisenhower dělal, jako kdyby měl na arogantního ve-litele 3. armády za tuhle odpověď zlost. Bradley a Be-dell Smith se tvářili neutrálně ustaraně. Strong, který nebyl do hiy zasvěcen, nasadil velmi vážný výraz - vždyť tato akce znamenala, že Patton musí přesunout 130 000 vozidel, která za hrozných povětrnostních pod-mínek budou nucena po špatně sjízdných silnicích zvládnout dohromady na tři miliony kilometrů. Jak to
bylo možné provést během tak krátké doby - na to si Strong sám netroufal dát odpověď.
Patton v tom ale zřejmě neviděl problém a Eisenho-werovi řekl:
"Vyrazím ze svého velitelství v Nancy hned potom, co zařídím věci tady."
"Kdy s tím můžete začít?" zasupěl Eisenhower.
"Ráno 22. prosince," odpověděl Patton bez mrknutí.
Přítomné jeho odpověď šokovala.
"Nebuďte bláhový, Georgi!" podotkl Eisenhower.
Patton tiše zatáhl z velkého doutníku a pak klidně namítl:
"Na tom není nic bláhového, pane generále. Dělal jsem přípravy s předstihem a lidé z mého štábu v téhle chvíli pracují, až se z nich kouří, aby všechno klaplo."
Eisenhower tuhle odpověď předem znal, ale nic na sobě nedal znát.
Patton potom zběžně seznámil přítomné se svým plá-nem, který dokončil se štábem 3. armády v osm hodin ráno. Oznámil, že pokud Ike souhlasí, tak jediné, co bu-de třeba udělat, je pouze dát rozkaz telefonem. Jeho štáb se postará o vše ostatní. Pak ještě Patton připojil:
"Jsem si naprosto jist, že můžu podniknout útok 22. prosince, ale jenom se třemi divizemi, a to s 26. pě-ší divizí, 80. pěší divizí a mou 4. tankovou divizí. Teď víc nemůžu do útoku nasadit, to se dá udělat až o něko-lik dní později. Jsem však odhodlán zaútočit s tím, co mám právě k dispozici. Kdybych čekal, přijdu o mo-ment překvapení." Pak zamířil svým velkým doutníkem jako nějakou útočnou zbraní na nástěnnou mapu. "Bra-dě," obrátil se ke generálu Bradleyovi, "tentokrát frico-vé strčili hlavu do mlejnku na maso - a teď je řada na mně, abych zatočil klikou!"
Velká porada tím skončila. Když vstali od stolu, Ei-senhower varovně před Pattonem zvedl ukazováček:
"Pamatujte, Georgi, že ten váš útok a postup musí být hodně uvážlivý."
Patton vlídně prohodil: o
"Iku, žádné obavy, stejně budu v Bastogne před Vá-noci."
Patton a Eisenhower se pak odebrali k čekajícím štábním autům. "Víte, Georgi, že to vypadá až legrač-ně," řekl Eisenhower, "ale vždycky, když dostanu další hvězdičku, tak mě musíte vytahovat z nějaké bryndy!" A spiklenecky se usmál.
Patton mu ten úsměv oplatil. Věděl přece, oč jde. Plán už byl v chodu... Podal Eisenhowerovi ruku a ten ji pevně stiskl.
"Děkuji vám, Georgi," pronesl potichu vrchní velitel. "Zatím to vychází skvěle!"
"Já vím, že i mou zásluhou," poznamenal takřka ne-slyšně Patton.
Eisenhower možná ani neslyšel, jak jeho podřízený věc komentuje. Ikovy myšlenky už se ubíraly jiným směrem - šlo přece o jeho osobní prestiž! Když všech-no bude probíhat tak, jak bylo plánováno, stane se prav-děpodobně národním hrdinou. A pak se bude moci sou-středit na jiné poslání, než být jen vojákem. Mohl by jít ve stopách úspěšných předchůdců.
Stejně jako Washington, Andrew Jackson a Grant, kteří byli původně úspěšnými generály, mohl by i on začít uskutečňovat svou další vysokou osobní ambici. Mohl by se stát prezidentem Spojených států.

4. KAPITOLA

To, co následovalo, bylo děsivé. Sníh jako někde na Si-biři v prudkých mrazivých poryvech oslepoval promrz-lé hlídky a velitele tanků, snažící se clonou bílé záplavy odhadnout, zda odněkud nehrozí nebezpečí.
Město Stavelot zůstalo za nimi. Vojáci Wotanu se teď sunuli vpřed po úzkých, ve sněhu jen těžko průjezdných silnicích belgického venkova. Většinou vedly malými vesničkami a po obou stranách byly lemovány nevelký-mi usedlostmi. Wotan směřoval k Werbomontu a k Huy. Byla to zoufalá, hrůzyplná cesta. Stačilo, aby řidič udě-lal jediný špatný pohyb - a těžký tank dostal smyk a skončil v hlubokém odvodňovacím příkopu na kraji cesty. Osádky se potily a svorně nadávaly v zoufalé sna-ze předejít dalším katastrofám.
Dodenburg se choulil v ukořistěném americkém pláš-ti a i přes nepřízeň počasí byl rád, že strašná sněhová bouře stále trvá. Poskytovala Wotanu tolik potřebné krytí... Oslabená kolona se osaměle ploužila údolím a všechno působilo

dojmem, že němečtí vojáci jsou v tomto opuštěném zasněženém světě posledními živý-mi bytostmi. Sněhová bouře ale byla k Wotanu opravdu milosrdná. Chránila totiž Němce především před útoky amerických sršňů, jejichž burácející motory bylo na ne-vlídné obloze neustále slyšet. Letouny jen číhaly na okamžik, kdy se objeví mezi sněžnými mraky díra -a ony se pustí do zničujícího útoku.
I když hrozná sněhová bouře stále trvala, viditelnost se zlepšila natolik, že v dáli bylo občas přece jen možné rozeznat vrcholky pahorků porostlých jehličnatými le-
sy. Postup k Werbomontu byl velmi únavný, a tak Do-denburg usoudil, že by si teď, když utichly motory le-tadel, mohli jeho dělostřelci oddechnout a na chvíli od-ložit své kožené ochranné kukly. Zapnul mikrofon a ohlásil:
"Pokyn všem oddílům: zastavit. Nehrozí nebezpečí leteckého útoku, aspoň bezprostředně ne..."
Když to ohlašoval, současně se skoro modlil, aby to byla pravda.
Po pauze Wotan pokračoval v cestě, i když hlemýž-dím tempem. Hodiny ukazovaly 14.00. Dodenburg si spočítal, že před sebou mají ještě asi dvě hodiny cenné-ho denního světla. Až padne tma, chtěl by už být se svou jednotkou ukrytý na pahorcích pod zasněženými stromy. Jestliže se jim podaří proniknout až tam, budou zachráněni.
To však bylo jen zbožné přání...
Čas se pomalu vlekl a oni pořád ještě jeli. Počasí se neměnilo - německou kolonu stále zběsile bičoval sníh. Najednou se z prostoru u Ambleve překvapivě vznesla k nebi světlice. Dodenburgovi se rozbušilo srdce a jen upřeně zíral na zář, která prorážela sněžnou clonou jako nějaký přízrak.
Co to má znamenat?
Zkušený fronťák Matz jen zavrčel: "To jsou amíci." A pak zařval z plných plic: "To jsou ty hnusný tlustopr-ďelatý amíci!"
K nebi se vzápětí vznesla další světlice, tentokrát už blíž k unavené německé koloně na úzké klikaté silničce.
Sněhová záplava řídla.
Dodenburg se pozorně podíval na protější stranu údo-lí a uviděl, jak se z lesa vynořily postavy. Teď se roz-trhly mraky a on rozeznával, že postavy mají na sobě americké uniformy a běží po bílé sněžné pláni proti ně-mecké koloně. Křičí, skoro to vypadá, jako kdyby ti chlapi byli opilí... Snad mají pocit, že se jim podařilo těžké německé tanky dokonale zaskočit. Netuší, že mají proti sobě spoustu zkušených frontových veteránů, kteří
jsou schopni na situace tohoto druhu rychle a účinně zareagovat.
Dodenburg okamžitě vyštěkl rozkaz a protiletadloví dělostřelci se bleskově vrhli ke svým děsivým dvou-hlavňovým rychlopalným kanónům ráže 20 mm - a dě-lostřelci v tancích rychle otočili věže tak, aby těžká děla mířila přímo na útočníky.
Protiletadloví dělostřelci spustili palbu. Hrozivý ka-nón zaburácel - znělo to jako smrtonosná píseň. Hyste-rická a drásavá... Rázem se zdálo, že se američtí útoč-níci vrhají proti pevné stěně z ničivé oceli.
Američané padali do sněhu.
Dodenburg už podobných scén viděl nespočet, ale vždy ho naplňovaly pocitem hrůzy. Někteří vojáci se okamžitě bez hlesu hroutili, jiní křičeli, tiskli si ruce k obličeji, k rozervané hrudi či vyhřezlým střevům, a marně se pokoušeli někam odplížit.
První vlna útočících byla jako vždy zlikvidována bě-hem několika vteřin. Zoufalí američtí důstojníci se po-koušeli hvízdáním nastolit pořádek, navztekaní poddů-stojníci vyřvávali rozkazy a popoháněli vojáky v druhé útočné vlně, aby neváhali a vyrazili vpřed.
Druhou útočnou vlnu však postihl stejně krutý osud jako tu první, a tak musela z lesa vyrazit třetí. A znovu spustil německý protiletadlový rychlopalný kanón -a znovu řady útočníků řídly. Některým se však přece jen podařilo přiblížit se až na vzdálenost zhruba čtyřice-ti metrů od německé obrněné kolony. Tentokrát už se zdálo, že jen tak neustoupí.
Moment překvapení a z toho plynoucí výhoda byly však nenávratně pryč. Američané byli nuceni stáhnout se stranou, aby se pokusili vyhnout zničující palbě. Zku-šení bojovníci Wotanu však jejich manévr prohlédli a svou palbu ještě znásobili. V amerických řadách znovu na chvíli zavládl zmatek - a to byla příležitost, na kterou Němci čekali. Děla z věží jejich tanků teď vypálila naráz a výsledek byl skutečně zničující. Hromový rachot se nesl ozvěnou úzkým zalesněným údolím a podobal se
bušení stovek ohromných perlíků. Vzápětí se zdálo, že američtí vojáci z bojiště zmizeli jako by proutkem mávl. Zůstala tu jen rozervaná těla se zmrzačenými údy. A jak se to při podobných situacích stávalo, části lidských těl byly výbuchem granátů vymrštěny i do větví stromů a visely tam jako nějaké obludné plody.
Americký útok skončil stejně překvapivě a rychle, ja-ko začal. Vojáci, kteří masakr přežili, se zmateně potá-celi po zasněženém bojišti a mnozí se žalostným sténá-ním hledali, kde by se mohli ukrýt. Nad nimi se neslo jen volání raněných: "Kamarádi! Kluci! Pomoc!" Jenže ti, kteří přežili, chtěli co nejrychleji z vražedné pláně uniknout do bezpečnějších míst.
"Výborná práce!" pochválil navzdory všem pocitům Dodenburg své vojáky a pak si dal dlaně k ústům a vy-křikl: "Palbu zastavit!"
Německá palba postupně ustávala. Útočníci defini-tivně prchali, hledali záchranu v lese. Na rozrytém za-sněženém terénu zůstali jen mrtví a umírající.
Schulze si mlsně olízl popraskané rty a cynicky pro-nesl:
"Tak, a teď je čas jít si pro kořist."
"To je fakt," souhlasil s ním nadšeně Matz. "Musíme zabrat nějaký luxusní americký hřebíčky do rakve a čo-koládu, to se bude hodit, když se budeme chtít dostat pod belgický spodní kalhotky."
Schulze přikývl a netrpělivě zabručel:
"Tak sebou hoď a nestůj tady jako svatej na mostě, kterej čeká, až mu někdo něco dá. Taky se bude hodit nějakej

americkej chlast."
A potom už jen - ze vzdálenosti necelého kilometru - americký seržant Rosenkranz smutně sledoval zasně-žený terén a na něm tmavé postavy olupovačů mrtvých a raněných. ;
"To je k vzteku, copak opravdu nikdo nemůže ty fric-kovský hajzly nějak zastavit?" Ale pak už svých úvah raději nechal a rychle se pustil za ostatními, kteří vzali nohy na ramena.'
Potom se německý obrněný konvoj začal sunout po silničce do hor trochu větší rychlostí. Bylo to především tím, že se mírně zlepšilo počasí. Schulze a Matz stihli společně vyprázdnit láhev ukořistěného bourbonu a od-počívali na sedadlech džípu. Před nimi trčeli dva vy-děšení nováčci, kteří teprve nedávno dorazili z do-movských kasáren a teď jim připadalo, že dostávají od starých fronťáků školení. Schulze a Matz s chutí nahá-něli oběma zelenáčům hrůzu líčením, co se jim strašné-ho může tam na těch místech vpředu vozidla stát. Ob-zvlášť vtipný jim přišel popis odřezávání varlat nějakým tupým předmětem. Schulze přitom všechno naznačoval posunky a zdůrazňoval, jakých dalších choulostivých orgánů se podobné maléry můžou týkat. Když Schulze-ho i Matze strašení nováčků už omrzelo, zmlkli a pono-řili se do hlubokého opileckého spánku.
Dodenburg jel asi půl kilometru za vedoucím džípem konvoje a uvědomoval si, že by si taky potřeboval tro-chu odpočinout. Konvoj byl teď zabezpečen - po jeho stranách se hlubokým sněhem mezi stromy prodírali granátníci a vedle nich se sunula polopásová vozidla.
Když si trochu oddechl, dal se do debaty s plukovním operačním důstojníkem Stapelveldem a svěřil se mu se svými úvahami o celkové situaci:
"Můžeme předpokládat, že nejvyšší americké velení ví, jaký je hlavní směr našeho postupu." Zamyslel se a dodal:
"Obávám se, že ten záhadný americký přebě-hlí k Kessler mohl takový nějaký úkol mít a podával na-příklad o naší průzkumné akci zprávu. Ale i tak - ne-mohl se dozvědět všechno, zvláště ne náš konečný cíl. K tomu neměl příležitost. A ještě něco - ti generálové od amíků reagují velmi pomalu, o tom jsme se mohli přesvědčit ve Francii v minulém létě."
Mladý sturmbannfuhrer souhlasně přikývl.
"Takže - pokud budeme mít trochu štěstí," pokračoval Dodenburg a očima přitom sledoval nádhernou zasněže-nou krajinu, přičemž mu překvapivě hlavou prolétla myš-lenka, jak krásná cesta by tudy za jiných okolnosti mohla být, "budeme připraveni a schopni zmocnit se mostu v Huy ještě dřív, než amíci odhalí naše záměry."
Stapelveld jen bezstarostně pokrčil rameny a podotkl:
"A i kdyby to odhalili, jsou beztak mizerní bojovníci. Vojáci na baterky - tak by se jim dalo říkat, nebo aspoň většině z nich. Nic jiného si o nich nemyslím, obers-turmbannfiihrere."
Dodenburg však jeho bezstarostnost nesdílel:
"Jen je zas tolik nepodceňujte, sturmbannfuhrere. A vzpomeňte si, co nám vyvedli u té řeky! Nemají sice bojové zkušenosti, jejich důstojníci znají válku spíš z knížek a mají sklon se při válčení příliš neumazat, ale ne všichni. A ti vojáci jsou dost stateční a odvážní - po-kud jim tedy velí správní důstojníci. Pamatujte, co ře-kl... tuším, že to byl Napoleon: Neexistují špatní vojá-ci, jenom špatní důstojníci."
Sturmbannfiihrera Stapelvelda to sice nepřesvědčilo, ale nechal si svůj názor pro sebe. Věděl totiž, že takový starý harcovník jako Dodenburg, který má za sebou vál-čení ve dvanácti zemích tří kontinentů a v téhle válce bojuje od jejího samého počátku, sotva podlehne míně-ní nějakého zelenáče.
O tom, co je čeká, neuvažovali ovšem ve Wotanu jen důstojníci, ale prakticky celý pluk, včetně pověstných bouřliváků Schulzeho a Matze. Když se pomalu probra-li ze spánku po opici, museli nejen konstatovat, že mají vyprahlo v ústech, ale taky, že vůbec nevědí, co asi tak s Wotanem bude dál:
"Já si myslím, Matzi," začal zeširoka rozvíjet své úvahy Schulze, "že nás někde nechají čekat jako zálohu a po nějaký době dostaneme příležitost zasáhnout."
Matz se na něj díval, jako kdyby se kamarád pomátl.
"Jak zasáhnout? Jak jsi na takovouhle blbost mohl přijít?" zavrčel.
Schulze ho obdařil kyselým úšklebkem:
"Možná jdou na mě takový myšlenky proto, že my dva potřebujeme% už jako sůl nějaký ženský. Můj salá-mek pomalu neví, co si počít."
Matz se jen opovržlivě uchechtl.
Schulze si mechanicky zajel rukou do rozkroku. A jak bývalo jeho zvykem, okamžitě zavedl řeč na svou sexuální dispozici:
"Kamaráde, já fakt mám strach, že nějak nebudu moct. I kdyby mi pomáhali heverem!" Zašklebil se, ale najednou ho jeho obvyklé obhroublé žertování přešlo. Ustaraně se na Matze podíval, protože ho napadaly sa-mé neveselé věci, spojené s krušným vojáckým živo-tem. "Přemejšlej o tom, Matzi! Já si myslím, že náš ve-litel nás bezpečně dostane někam k Huy, ale belgický ženský maso bude až v Antverpách. A to si teda vzpo-mínám, že jednou jsem tam před lety měl zástoj. No - a mám dojem, že jsem zrovna tam přitom něco chytnul. Jenže mě taky napadá, že starej Dietrich se sotva odváží až tak daleko, protože to je bavorskej sráč a určitě se bojí, že by mohl spadnout do velký pasti."
Matz přikyvoval, ale pak řekl:
"Hele, necháme to na Dietrichovi, ať si s tím láme hlavu sám. Já budu spokojenej, když se co nejdřív do-staneme do Huy. Ona se i tam najde nějaká ta belgická sukně, kterou si nadzvedneme."
"Vypadá to, že výjimečně nekecáš, třebaže jsi jinak dost tupěj," uznal Schulze. "Naši zelenáči ti budou mož-ná i za tyhle řečičky vděčný," povzdychl si a pak vrhl pochybovačný pohled směrem k Matzovu rozkroku. "Jenže si myslím, že ty na tom nejseš nijak extra..."
Matz vychrlil pár obzvláště vybraných slov, čímž se vyčerpal - a potom už oba poddůstojníci mlčeli a podle Dodenburgova rozkazu se soustředili jenom na sledová-ní terénu.

"Pane na nebi!" bědoval Plešatý Harry a v jeho plačti-vém hlase nečekaně kvílivě zazněl alabamský akcent. "Nikdy ve svým životě jsem nezažil takovou zimu. To je hrůza!"
Rosenkranz zvedl hlavu od plechovky se studenou li-monádou, kterou si udělal z prášku, objeveného v balíč-ku vojenské potravinové dávky. Balíček nalezli na sta-novišti vojenské policie, což byla budka, která stála těs-ně u horské silnice a byla policií zřejmě teprve nedávno ve spěchu opuštěna. Teď se do ní nacpali všichni tři...
Začalo znovu hustě sněžit. Rosenkranz ustaraně po-hlédl na třetího kamaráda zvaného Velký děvkař, který už nějak dlouho nevedl řeči o své sexuální posedlosti. Muž s oblibou kamarády označovaný jako Vede měl teď úplně jiné starosti. Pečlivě tu všechno prohlížel, doslova pro-šťourával, ve snaze najít něco k snědku či ke kouření.
"Člověče," řekl mu Rosenkranz, "že ty jsi dělal u ro-ty radistu?"
"To jo," kývl bez zájmu kamarád. "A co má jako bejt?" A dál se věnoval svému pátrání po jídle a kuřivu. Vzápětí znechuceně odhodil další prázdnou krabici od potravinové dávky.
Rosenkranz ukázal na vysílačku vojenských policis-tů, která byla v rohu budky a sloužila zřejmě při kontro-le průjezdu expresních nákladáků, dopravujících po téhle silničce zásoby na frontu.
"Umíš zacházet s tímhle aparátem?"
"To víš, že jo. To není žádná věda. A proč tě to za-jímá?"
"Myslíš, že by ses dokázal spojit s naším týlem?"
"To bych dokázal, ale musel bych znát kód. A ten ne-znám."
"Jak to? Bez kódu nejde vůbec vysílat?"
"Ale jo, jenže je v tom takovej fór," začal ochotně vysvětlovat radista. "Když budu vysílat nekódované, tak mě naši budou sice slyšet, ale můžou si myslet, že jsme Němci, který je chtějí zmást. Proto je ten kód dů-ležitej. To se prostě musí dohodnout a zařídit předem."
"Tak jo, to chápu," zabručel Rosenkranz, "ale copak není možný nějak přesvědčit toho druhýho, že jseš správnej arnik?"
"Můžu se o to pokusit. Ale o co ti jde?"
V té chvíli ožil Plešatý Harry, protože mu taky došlo, že tady se nabízí velká šance:
"To by bylo výborný, kdyby se to povedlo! Naši by přece mohli něco podniknout ještě dřív, než frickové zmizí!"
"A to by se Němčourům nemuselo podařit, kdyby na ně naši nasadili ty správný zbraně," poznamenal Ro-senkranz.
"Tak co ty na to, radisto? Můžeš se pokusit?"
"Tak fajn, zkusíme to," kývl Vede. "Stejně se nic lep-šího v tyhle zasraný zamrzlý prdeli ani dělat nedá." Za-sedl k vysílačce a Harry s Rosenkranzem se dívali, jak mačká všelijaké knoflíky a kroutí různými kolečky a kotouči. Všemožně se snažil nějaké spojení navázat - a po delší době a velkém úsilí se mu to konečně podaři-lo. Tím ale nebylo vyhráno.
Následovalo něco, čemu by se nejspíš dalo říci křížo-vý výslech. Ten, s kým Vede navázal spojení, byl po-chopitelně podezíravý a chtěl si důkladně prověřit, zda mluví skutečně s Američanem. Tak začal klást kontrol-ní otázky. Vyptal se na pár současných populárních amerických postav, pak chtěl vědět, jestli náhodou do-tyčný neví, co je zrovna teď ve Spojených státech nové-ho, který zpěvák je teď v módě a jakou měl aféru... Ro-senkranz a Plešatý Harry museli radistovi pomáhat s odpověďmi a potili se přitom všichni tři.
Vede už začínal být vzteklý: "Kdo je manželem Betty Grableové? Co je mi do toho? Proč, do prdele, zrovna já bych to měl vědět? Copak s ní chrápu? Já jí do poste-le nevidím, já jsem jen obyčejný ucho."
Oba kamarádi ho mírnili a Rosenkranz mu šeptal:
"Ten manžel - to je takovej hezkej židovskej kluk -šéf skupiny Harry James."
Konečně ten, kdo si je prověřoval, uznal, že by jim mohl věřit, a tak Vede mohl odvysílat zprávu, kterou pečlivě naformuloval bývalý kuchař minutkář, nyní ser-žant Rosenkranz... Bylo to vlastně jen pár slov, ale ta významně ovlivnila závěr 2. světové války na západě.

5. KAPITOLA

Jakmile slabé sněžení ustalo, na jasně modrém nebi se objevila letadla. Bylo jich asi tucet a jejich bachraté stříbrné trupy se hrozivě leskly. Na okamžik se sice le-touny divákům na zemi z oblohy ztratily, vzápětí však zaburácely těsně nad vrcholky jedlí pětisetkilometrovou rychlostí, až se vrcholky stromů vírem z vrtulí ohýbaly.
"Sršáni!" vykřikl Dodenburg. Použil při tom výrazu, kterým byli Němci zvyklí označovat americké bitevní letouny. Dělostřelci okamžitě zaujali místa u proti letadlových kanónů, stejně rychle byli připraveni i kulometčíci, také pěšáci spěšně nabíjeli pušky. Celá kolona byla ve střehu a všichni s napětím sledovali burácení přibližujících se útočníků, odhodláni nasadit všechny síly při obraně konvoje.
Dodenburg si jen smutně povzdychl. Věděl, co bude následovat, a neměl možnost tomu zabránit, současně však nesměl dopustit, aby jeho lidé propadli beznaději, a tak je povzbuzoval:
"Napalte to do těch tlustoprdelatejch amíků! Jen do nich!" křičel na své granátníky, kteří už vedli proti letadlům zuřivou palbu. "Jen do nich! Brzy budou v hajzlu!"
Vedoucí letoun eskadry thunderboltů zamával křídly -jednou, dvakrát a potřetí. To byl signál k útoku. Ame-rické motory se rozburácely při nástupu ke střemhlavé-mu letu. Vedoucí letoun mířil přímo na kolonu, i když se kolem něho objevovaly šedočerné obláčky kouře po výbuších protileta'dlových granátů.
Ti méně zkušení němečtí vojáci šíleli strachem a něk-teří si hryzali nehty až do krve, ale ti ostřílenější se dr-želi statečně a nepolevovali v soustředěné palbě.
Pak se zdálo, že první thunderbolt už nedokáže vy-rovnat střemhlavý let a narazí přímo do vedoucího tan-ku, ale pilot si poradil. Z bachratého stříbrného trupu vypadla smrtonosná ocelová vejce a po chvíli začala vybuchovat. Nejdřív dostal zásah vedoucí tank. Deseti-tunová věž se utrhla od podvozku, vyletěla do výšky snad dvaceti metrů a nakonec těžce dopadla na zem. Následoval výbuch munice uvnitř tanku, po němž bě-hem několika málo okamžiků vyšlehly z

motoru plame-ny a celý obrněnec se zahalil do hustého dýmu. Když se kouř rozptýlil, byla na místě, kde předtím stál, zkrouce-ná, ohořelá ocelová změť. Tygr a jeho osádka jako kdy-by nikdy neexistovaly...
Potom zaútočil další thunderbolt a za ním následova-ly ostatní, jeden za druhým. Obrana konvoje nezahálela - kanóny zlostně rachotily, protiletadlová děla plivala oheň, kulometčíci chrlili na hořící nebe tisíce střel, i pě-šáci s puškami se činili. Všude panoval hrozný, uši drá-sající rámus provázený nevýslovným zmatkem.
Dodenburg se krčil u tanku, který už dostal zásah - na ocelovém krytu obrněnce byla výrazná stříbrná prohlu-beň po granátu ráže 20 mm. Útočníci stále nedopřávali německé koloně oddechu a znovu na ni nalétávali, avšak na dělostřelce Wotanu se přece jen usmálo štěstí. Bílé a rudé stopové střely, směřující na vedoucí letadlo eskad-ry, svědčily o tom, že tenhle letoun se stal středem zájmu - a Němcům se ho nakonec skutečně podařilo zasáhnout. Bitevní stroj s bachratým trupem se rozpadl ve vzduchu a zhasl jako svíce v obrovském oblaku zářícího dýmu.
A tím také ničivé bombardování skončilo, neboť zká-za velitele eskadry působila jako signál pro ostatní pilo-ty. Najednou jako by byli dezorientovaní a nevěděli, co mají dělat. Přerušili útok a odletěli na základnu.
"Ty zasraný chlapi hezky přistanou, zabalej to a za-jdou si na šunku s vejci a dobrý kafe, který jim budou nosit pěkný, skoro nahatý ženský," postěžoval si lítosti-vě Matz.
Matzova litanie naplněná závistí a obhroublými po-známkami však náhle ustala. Zatímco otřesení granátní-ci vylézali ze svých úkrytů, vyděšeně zírali na spoušť po bombardování a počítali raněné a mrtvé, přiřítila se nad kolonu asi ve výšce šedesáti metrů eskadra dvou-motorových bombardérů typu Mitchell.
"Tak oni jsou tu zas!" zařval Schulze. "Nemají toho dneska dost? Copak nás nemůžou nechat na pokoji?" Pak zmlkl a raději honem zalezl pod podvozek nejbliž-šího tanku, protože mitchell proletěl těsně nad ním a za-sněženou plání proběhl jeho obrovský stín. Z modře na-třeného trupu letadla vypadly čtvrttunové bomby se smrtonosným obsahem a Schulzemu nezbývalo než le-žet přitisknutý ke sněhu, otevřít ústa a zakrýt si rukama uši, aby mu při strašné explozi nepraskly bubínky. I na něj už toho bylo moc. Lapal po dechu a celý se třásl ja-ko nějaké vydrážděné zvíře.
Německá protiletadlová děla jeden bombardér zasá-hla a z jeho motoru na levé straně hned začal unikat bílý dým. Mitchell klesal k zemi, za ním se táhl hustý kouř. Z padajícího letadla se oddělil temný stín pilota, který sice stačil vyskočit, ale jeho padák se v tak malé výšce nemohl otevřít. Letec padal, otáčel se jako cirkusový ak-robat - a potom strašnou rychlostí narazil na zem.
"Myslím, že toho už hlava moc bolet nebude," po-znamenal Matz, když uviděl, jak se tělo na zemi roz-pláclo a krev se rozstříkla po sněhu.
o Dodenburg na Matzovu poznámku nereagoval. Pří-mo nad hlavou mu teď burácely útočící bombardéry. Celý svět se vzápětí změnil ve skučící běsnění, při němž se zem otřásala v šílené hrůze z destrukce, smrti a zmaru. Velitel Wotanu se pevně přitiskl k tankovému pásu a zachytil se za něj, protože se zasněženým polem hnala jako vichřice vzduchová vlna výbuchů z kober-cového náletu a každému hrozilo, že bude smeten či od-nesen.
Prudký náraz však Dodenburga od tankového pásu, za který se zmrzlými prsty vší silou držel, přece jen od-trhl. Téměř nesnesitelná bolest mu projela rukama a hustý žlutý otravný dým mu zahltil plíce. Začal se du-sit a kašlat, kouř ho ještě navíc oslepil. Dodenburg zou-fale lapal po dechu, chroptěl a kýchal.
Na konvoj se snesl nový koberec bomb, které zasáh-ly další tank, přinucený zastavit kvůli přetrženým pá-sům. Bomby ještě zničily polopásové vozidlo, obsaze-né vyděšenými granátníky. Bylo vymrštěno do výše a těla vojáků se bezmocně rozlétla do stran, jako by to byly nějaké hadrové panenky. Kovový skelet žárem popraskal, zvlášť děsivý pohled byl na bezhlavé tělo letící vzduchem - jeho hlava se kutálela pod ním, po sněžné pláni.
Dusící se Dodenburg klesl k zemi, ale současně ho něco nečekaně silně šlehlo do tváře. Před očima se mu roztančily stříbrné a rudé hvězdičky. Prudce pohnul hla-vou a hvězdičky se roztančily ještě rychleji.
Odkudsi zpředu proti němu začala postupovat jakási tajemná rudá mlha a chtěla ho zahltit. Snažil se jí unik-nout, ale ona ho dostihla... Dodenburg ztratil vědomí. Hlava mu klesla na stranu, z roztrhané čepice s hrozi-vým stříbrným odznakem SS se dral pramen světlých vlasů. Kolem kráčela smrt a zmar, ale on nic nevěděl. Rudá mlha mu zastřela svět.
"Ksakru!" vypravil ze sebe bezmocně, když mu Schul-ze zvedl poraněnou hlavu a přidržel u úst láhev s vodou.
"Jen si ulevte, obersturmbannfiihrere," vybídl ho Schulze, ,je to lepší?"
"Jo, je to lepší," snažil se pevně odpovědět velitel Wotanu. "Pomozte mi vstát!"
"No, to mě teda překvapujete," pronesl obdivně Schulze. "Snad to tu nechcete jít obhlídnout?"
"Samozřejmě že chci, je to moje povinnost."
Schulze mu pomohl na nohy a Dodenburgovi se na-konec podařilo - i když s bídou - udržet rovnová-hu. Pak zjistil, že může udělat pár kroků, rozhlédl se po hrůzách, které se tu staly, a vykřikl: "Proboha! Vždyť to jsou jatka!"
"To teda máte úplnou pravdu," souhlasil smutně Schulze, který ho ještě stále musel podpírat. "Jako kdyby se tady všechno proti Wotanu spiklo. A to není fér." Obvyklý optimismus z něj vyprchal. Dodenburg si uvědomil, že snad ještě nikdy neviděl tohohle ob-hroublého, samorostlého poddůstojníka takhle pokles-lého na duchu.
"Válka není fér, Schulze," řekl tiše. "Vlastně ani ne-může být." Otřásl se. Pohled na hrozný obraz, který měl před sebou, byl úděsný. Co tu zůstalo po amerických bombardérech, byli mrtví v černých kouřících jámách -a potácející se zkrvavení zranění, zoufale volající o po-moc.
Ti, kteří přežili, byli v šoku, někteří snad ztratili řeč a beznadějně zírali do prázdna.
"Řekněte sturmbannfuhreru Stapelveldovi, aby se ke mně hned dostavil," pronesl nakonec Dodenburg bez-barvým hlasem. "Jestli je ovšem vůbec ještě naživu."
"On naživu je, ale celkově nás moc nezůstalo."
O několik minut později se mladý důstojník v ohoře-lé uniformě podle předpisu u velitele Wotanu hlásil, ru-ka se mu

však při salutování ošklivě třásla. Bylo zjevné, že i on je v šoku.
"Tak co mi povíte, Stapelvelde?"
"Strašná pohroma, obersturmbannfiihrere," odpově-děl Stapelveld třesoucím se hlasem a bylo na něm znát, že se musí moc přemáhat, aby se úplně nesesypal.
"Jaké máme ztráty?"
"Podle prvního odhadu jsme přišli asi tak o polovinu bojeschopných."
Dodenburg jen pevně stiskl rty a rozhlédl se. Viděl křečí stažené tváře těch, kteří přežili, zíral na zničená vozidla, a pořád ještě jakoby nemohl uvěřit svým očím. Tihle zoufalci - to byli ti hrdí mladí muži, kteří před měsícem nastupovali do Wotanu plni energie a zdraví,
holedbali se velkým sebevědomím a odhodláním bo-jovat? Teď z nich byly trosky. Vojáci rázem zestárli o spoustu let, tentam byl mladický lesk jejich očí.
Velitel Wotanu se proto rozhodl ke svým vojákům promluvit:
"Kamarádi, nemusím vám říkat, že jsme utrpěli váž-né ztráty. A víte taky, že hodně našich bojových druhů přineslo tu nejvyšší oběť ve jménu národa, vlasti a fiih-rera - svůj život. Avšak," Dodenburg si přejel jazykem rozpraskané rty, "náš boj ještě neskončil. Nesmíme po-levit a musíme svých vytyčených cílů dosáhnout. Pak i všechny naše oběti budou mít smysl. Doufám, že mi věříte."
Nikdo se neozval. Posluchači mlčeli a Schulze poký-val hlavou, jako by říkal: "Veškerá snaha marná. Prostá nás rozbili."
Dodenburg obrátil pozornost na zraněného pancéřové-ho granátníka se zkrvaveným obvazem kolem hlavy. Ten vystoupil z řady a nesměle na svého velitele pohlédl:
"Omlouvám se, obersturmbannfuhrere, ale já mám dojem, že my ranění teď budeme pro Wotan přítěží. Myslím, že byste dál měli jít bez nás. My bychom se mohli vrátit k našim základnám sami."
Dodenburg o jeho návrhu začal rychle uvažovat. Sna-žil se zhodnotit situaci - byli uprostřed rozlehlé zasně-žené pláně. Kam až oko dohlédlo, nestálo tu žádné lid-ské obydlí. Kolikpak raněných může přežít cestu k německému týlu bez náležité bojeschopné ochrany?
Už se chystal, že to odmítne, ale předešel ho Schulze:
"Ten člověk má pravdu. Když se rozdělíme, budou mít šanci ranění - a budeme ji mít i my."
A tak Dodenburg, třebaže s jistými rozpaky, nakonec souhlasil. Když se ranění připravili k odchodu, pozdra-vil vojensky jejich skupinu a rozloučil se s ní:
"Přeju vám zdar. Jste stateční chlapi. Uvidíme se spo-lu znovu až doma, ve vlasti." Věděl ovšem, že to jsou nejspíš prázdná slova. S těmi lidmi se víckrát nikdy ne-uvidí.
189
Zraněný pancéřový granátník, který s oním návrhem přišel, byl teď taky v rozpacích. I jemu bylo zřejmé, že v této skličující pusté krajině na ně může čekat smrt -vždyť tady se snad proti nim všechno spiklo. Muž chví-li přemítal a obrátil se k raněným kamarádům:
"Tak, chlapi, teď se zvedneme a půjdeme. Využijme toho, že budeme ještě chvíli pod ochranou, než nás bu-de krýt tma,"
Pak se celý roztřásl. Snad se v té chvíli urputně snažil zapudit myšlenky na to, co neradostného je čeká.
Ranění se bez dalších slov vydali na cestu. Vyhýbali se pohledu na ty, kteří zůstali a měli pokračovat při pl-nění bojového úkolu. Byla to situace, kterou vojáci v obou skupinách přijímali se smíšenými pocity, ale ta-ková už je válka...
Dodenburgovi vstoupily do očí slzy. Uvědomoval si, jakou oběť přinášejí ti mladí muži, kteří se sami bez ochrany vydali na východ. Pohled na ně byl nezapome-nutelný. Ti, kteří byli spíš lehce ranění, poďpírali své takřka nemohoucí druhy, z nichž někteří se doslova po-táceli. Kam mohli dojít? Zatím se ještě všichni namáha-vě prodírali sněhem. A tak se vzdalovali - všichni tro-chu schoulení, aby lépe odolávali kruté zimě a větru.
"Vyhlašuju technickou pauzu," vykřikl Matz, "pro chromajzly a kulhavce." V té chvíli totiž právě dokon-čoval otesávání nějakého klacku, který musel používat jako berlu, poněvadž se mu při bombardování pochrou-mala jeho dřevěná protéza.
"Drž radši hubu," okřikl ho Schulze, "nebo ti ten kla-cek vrazím do zadku, až ti vylezou oči z důlků."
Výhružka zapůsobila a Matz se beze slova soustředil jen na svou práci. Skupina raněných zatím mizela mezi stromy.
Dodenburg musel vynaložit hodně úsilí, aby se vytrhl z letargie, do níž po scéně s raněnými upadl, ale přece jen se přemohl a znovu se náležitě ujal velení:
"Nejdřív se podíváme, co je s našimi vozidly. Co ne-vidět musíme pokračovat v cestě."
183
Uklidňovalo ho, že všichni viděli, jak se ranění spo-řádaně vydali na pochod. Zdálo se mu, že to přispělo k upevnění disciplíny. Teď už se museli všichni boje-schopní plně věnovat svému úkolu.
Následující minuty byly proto naplněny horečnou činností. Dodenburg chtěl být z tohohle hrozného místa rychle pryč. Najednou byl zase schopen vyvinout no-vou energii, jako kdyby mu v promrzlém těle stoupl adrenalin. Přecházel z místa na místo, dával rozkazy, udílel pokyny a radil vojákům, kteří se věnovali vozid-lům a nakládali do nich munici a zásoby. Snažil se při-tom nedívat na nehybná těla mrtvých bojových druhů, jejichž oči byly upřeny kamsi do prázdna. Brzy byla skupina připravena vyrazit.
"Ke startu připravit!" zavelel Dodenburg a pancéřoví granátníci zaujali své pozice. Motory tanků zaburácely a jejich rachot se rychle nesl malým údolím. Vzduch byl brzy plný dusivého zápachu benzinu. Dodenburg vrhl rychlý pohled za sebe, jestli je všechno v pořádku, a dal pokyn, aby vyrazili.
Znovu se tedy Wotan vydal na západ, vstříc novému boji. Na bělostný zimní háv se začaly pokládat dlouhé černé stíny noci. A potom k nim z dálky dolehl slabý zvuk výstřelů z pěchotních zbraní. Všichni věděli, co to znamená:

neblahý osud odloučené skupiny raněných se začal naplňovat. Dodenburg se na to snažil nemyslet. Jediné, co ho teď muselo zajímat, byl most přes řeku Mášu u města Huy.

6. KAPITOLA

Podobni nepatrným mravencům procházeli vojáci Wo-tanu krajinou, která jim připravila tolik neštěstí. Ani teď se nezbavili pocitu, že na ně ze všech stran dýchá ne-vlídnost a nepřátelství. Podmínky, za nichž konvoj po-stupoval, byly opět hrozné. Řidiči často ztráceli kontro-lu nad vozidly, protože je oslepoval ledový vítr a na kluzkých silničkách dostávali smyk. Všichni se tak tro-chu podobali opilým tanečníkům, když se svými vozid-ly všelijak lavírovali a občas si poskočili mezi děrami a výmoly. Hlavně tankových děl chvílemi musely po-máhat razit vozidlům i lidem cestu mezi nízko visícími větvemi zasněžených jehličnanů.

Pro tankisty ve věžích a pro pancéřové granátníky na otevřených polopásových vozidlech byla další jízda opravdovým utrpením. Vojákům v mrazu tekly z očí sl-zy, které však okamžitě mrzly. Z vousů na zarostlých tvářích jim visely rampouchy, obočí měli potažené bí-lou jinovatkou. Při každém vdechu mrazivého vzduchu jim projela plícemi ostrá rezavá bolest. Když se nechrá-něné prsty bez rukavic mimoděk dotkly zmrzlého kovu, kůže praskala až na krev. Někteří mladí vojáci tím byli tak ztrápení, že propadali úplnému zoufalství. A někteří se modlili, aby to jejich utrpení někdo už raději ukončil.

Dodenburg však neměl pro žádné projevy slabosti pochopení a bez přestání vojáky vybízel, aby v ničem nepolevovali. Tu a tam zavelel pauzu k oddechu, ale za-stavit se k delšímu odpočinku nebylo možné. Wotan musí dosáhnout řeky Masy dříve, než jeho kolonu obje-ví američtí sršárii, slídící nad krajinou!

A pak se stalo, že sněhová bouře skončila. Udalo se to stejně rychle a překvapivě jako její začátek - a do-konce se objevilo slabé žluté slunce. To však nebylo hlavní, co vojáky Wotanu nadchlo. Nejdůležitější byl shluk domů, seskupených kolem kostela. Tenhle nád-herný obraz se objevil asi tak ve vzdálenosti jednoho kilometru - a pod ním se vinul temně stříbrný had řeky.

"To snad není možný!" vyjekl Schulze a v rozčilení si posunul přílbu do týla. "My jsme to dokázali! My jsme to fakt dokázali!"

"Opravdu jsme to dokázali," souhlasil Dodenburg a náležitě si vychutnával pohled na řeku. "Je to tak! Ko-nečně jsme u řeky Masy." Cítil, jak se mu na promrzlé tváře hrnou slzy a uslyšel, že někdo v jeho blízkosti se rozvzlykal. Matz jako starý cynik reagoval po svém:

"Budou se rozdávat památečný krajkový šátečky, dívčí škola uspořádá děkovný představení!" Tentokrát však jeho slova zněla skoro lyricky.

Schulze po něm šlehl výhružným pohledem, ale nic neříkal. Ve skutečnosti i on byl dojat a možná i jemu vytrysklo pár slz ulehčení. Vojáci Wotanu ovšem měli proč být dojati - vždyť ta jejich akce byla tak namáhavá a dlouhá a tolik jejich kamarádů muselo padnout, aby se alespoň část jednotky dostala až k cíli! Ale ať už se stalo, co se stalo, jsou konečně tady. Zítra se zmocní mostu v Huy a možná tím opravdu bude zajištěna bu-doucnost vlasti, jak říkal fuhrer. Kdyby se jim to ovšem nepovedlo... Schulze o takové eventualitě raději dál ne-uvažoval.

O půl hodiny později se vydala hlídka, vedená Do-denburgem, na průzkum opryskaných cihlových domů na vrcholu příkrého srázu. Ukázalo se, že stavení jsou prázdná. Vedla od nich cesta dolů k Máše a k mostu.

Belgičtí venkované se chovali stejně jako v roce 1940 - obávali se těžkostí, které by jim mohly válečné operace způsobit, a tak raději všeho nechali a uprchlí. V celém domě, který Schulze pečlivě prohledal, bylo k snědku je-diné jedno scvrklé jablko. V dalším byl nejzajímavější
trofejí nočník - dokonce nevyprázdněný. Schulze se na něj ponuře podíval a posteskl si: "Ani nemají na pořádnej nočník! Jsou asi moc chudý." A znovu podrobil prohlíd-ce scvrklé jablko.

"To s tím nočníkem není tak docela pravda," pousmál se Dodenburg. "Je parádní. Má emailovou glazuru."

Z oken se jim otvíral pohled na ztemnělé město, měli je odtud jako na dlani. Dodenburg si všiml, že blízko mostu hoří oheň a kolem něj se pohybují nějaké posta-vy. "To budou asi hlídky," řekl potichu.

"Asi jo, ale není jich moc," odpověděl Schulze. "Na-počítal jsem dvanáct lidí. Nic, čeho bysme se měli bát."

Dodenburg chvíli uvažoval a potom - třebaže jen v obrysech - naznačil, co má v plánu:

"Když se rozhodneme na most zaútočit, tak do toho musíme jít všichni, a všichni musí střílet. Není nás moc, ale myslím, že když budeme střílet všichni, tak můžeme mezi obránci vyvolat paniku. Ti vojáci, kteří ten most hlídají, nejsou prý příliš kvalitní - alespoň podle sděle-ní zpravodajské služby 6. armády SS."

Schulze ohrnul nos:

"Víte, jakou má tahleta zpravodajská služba pověst, obersturmbannfuhrere? Ti chlapi podělají, co můžou."

"To se sice někdy stává, ale teď prý je to přesná infor-mace. Ostatně - nevidím tam dole vůbec žádné obranné zajištění." Stačil si docela rychle udělat o celé věci ob-raz. "Teď by bylo, Schulze, potřeba sehnat něco k jídlu. Je velká zima. Vojáci by měli dostat něco teplého do ža-ludku, mají za sebou dlouhý den."

"Máme asi dvacet těch našich proslulejch masovejch kozerv," sdělil mu Schulze otráveně. Berlínské masové konzervy se netěšily valné pověsti. "Pak ještě nějaký sušený brambory. A to je všechno, co si můžeme do-přát."

"V každém případě je to možné podat teplé. Dejte ty konzervy otevřít!"

O půl hodiny později vojáci shltli skrovný pokrm, za-pili ho horkou vodou s cukrem, pak se zakutali pod deky a za neustálého skučení větru, prohánějícího se po blíz-kých horách, se pokoušeli usnout. Každý ale s obavami myslel na to, co je čeká, co jim přinese příští den.

Všichni postupně upadali do mrákotného spánku - až na Dodenburga. Ten měl v hlavě tolik problémů, že usnout nedokázal. Naslouchal skučení větru a zvuku kroků strážných, kteří se pokoušeli podupáváním nějak zahřát promrzlé nohy. Občas bylo slyšet, jak se strážní rozkašlali - většinou byli hodně nastydlí. Dodenburg měl vážné obavy, že se u některých mohou projevit pro-blémy s plícemi. Jsou nachlazení, nemají možnost si pořádně odpočinout a s teplou

stravou je to taky špatné. Potom ale celý problém raději pustil z hlavy - vždyť zítra ráno se teprve o mnohém rozhodne! Ať tak, či onak, musí se vydržet a nefňukat, připomněl si heslo Wotanu, které si říkali v době, kdy se zdálo, že je nic na světě nemůže zastavit. Tyhle vzpomínky byly milé a Dodenburg se jim rád oddal. A tak se pomalu, velice pomalu začal nořit do hlubokého spánku. Ležel nehnu-tě, jako kdyby už ani nežil.
"Proklatej Monty!" ozval se navztekaný hlas právě v okamžiku, kdy postarší tank sherman dokodrcal ke břehu řeky a zastavil. "Co ti mám říct - mohl jsem si dál dopřávat s macatou belgickou děvkou, ale ten te-plouš mě poslal do tohohle srabu."
"Svoje sis užil, tak co chceš?" řekl na to druhý voják, který seskočil z tankové věže. Měli za sebou dlouhou cestu mrazivou mlhou z doků v Antverpách, odkud mu-seli nečekaně rychle vyrazit. "Co ti ta tvá ženská řekne, až se dozví, že ses chytil nějaký cizí baby?"
"Ta se to nikdy nedoví," zavrčel ten první. "A přitom to vypadalo, že všechno půjde jako po másle! Dostali jsme rozkaz, abysme si jeli do depa v Antverpách vy-měnit tenhle starej krám za něco novějšího. Tam jsme měli čekat - a k tomu nám slíbili, že dostaneme tejden dovolený doma v Anglii. A co jsme dostali?"
"Rozkaz okamžitě nastoupit. A ti blbci z výzbrojní
správy nám dali zase tyhle starý kraksny," odpověděl parťák.
"Radši ty debaty necháme, hlavně bych se tady ne-chtěl dostat do nějakýho průšvihu," uzavřel navztekaně první voják.
Tenhle noční rozhovor nechtěně vyslechl brigádní generál Bird, velitel 18. obrněné brigády - a musel se debatě dvou tankistů trochu nevesele pousmát. Jeho tanky právě zaujímaly pozice k obraně východního bře-hu řeky Masy u Huy. Birdovi nezbylo než doufat, že důvěra maršála Montgomeryho v 18. obrněnou brigádu, která tu má zadržet Němce, není založena na omylu... Vojáci Birdovy brigády byli totiž dost vyčerpaní, jejich stroje byly zastaralé a opotřebované. A vzhledem k té-měř pětiměsíčnímu neustálému bojovému nasazení jed-notka nebyla v plné síle.
Brigádní generál Bird raději o těchhle znepokojují-cích problémech nechtěl přemýšlet. Musel se soustředit na úkoly, které ho čekaly.
Zpravodajská služba si byla jista tím, že mosty v Liěge, Dinantu, Huy a Sedanu budou cílem nepřátel-ského útoku. Podle jeho názoru se v tomto případě zpravodajci nemýlili. Bird si připomněl, že touto cestou už kdysi prošel, a to v roce 1940, ale opačným směrem. Byl tehdy jedním z mladých důstojníků a jeho jednotka tudy ustupovala před Němci, snažila se co nejrychleji dostat na západ a do Francie. Byly to hrozné dny, kdy se Bird jako dosud nezkušený důstojník britského expe-dičního sboru zachraňoval před útočícím nepřítelem. Něco jako závod s časem, kdy šlo nejen o život jednot-livců, ale i celé britské armády.
Od těch dob se samozřejmě mnohé změnilo. Bird měl teď za sebou boje v Africe, Itálii a Normandii a je-ho vojáci měli mnohem více zkušeností, takže se pro nepřítele stali zdatným soupeřem. Jenže teď byli unave-ní a pořád ještě nedostávali ty nejlepší tanky.
Britští kuchaři rychle uvedli do provozu polní kuchy-ně a začali připravovat první teplé jídlo, které vojáci ne-dostali od rána, kdy vyjeli z Antverp. Bird připravoval plán, kam rozmístit palebné prostředky z hlediska smě-ru předpokládaného útoku Němců. Kdyby Němci měli namířeno na jejich most, což byl podle všech předpo-kladů jejich hlavní cíl, pak bylo jasné, zeje nemůže od-razit se slabými kanóny shermanů. Granáty ráže 75 mm by ťukaly na silné čelní pancíře německých panterů a tygrů jako pingpongové míčky. Birdovi dělostřelci mohli úspěšně pálit na nepřátelské tanky jedině do je-jich boků. Pak totiž střely měly šanci, že prorazí slabší plášťový kryt.
Byly dvě hodiny ráno, když v mrazivé nepohodě tře-tího prosincového týdne roku 1944 konečně zaujala vy-čerpaná britská brigáda se zastaralou výzbrojí své bojo-vé pozice, vojáci dostali najíst a ti, co neměli službu, se mohli zachumlat do přikrývek a pokusit se zahřát a usnout.
Velitel brigády Bird měl z toho, co je čeká, značné obavy, neboť si plně uvědomoval, jak hodně teď záleží právě na jeho brigádě - a ta není v optimální bojové při-pravenosti. Věděl, že početní stavy brigády byly doplně-ny z povolanců válečných let, které po nástupu k armádě zařazovali do narychlo zformovaných pluků, kde ne-mohlo být ani řeči o nějakých bojových tradicích. A i to se mohlo na kvalitě jednotky projevit... S těmito nevese-lými úvahami Bird vystoupil na střechu tabákové továr-ny. Provázel ho pobočník. Bylo jim velmi chladno. Za-pálili si a dívali se na ztemnělou řeku. Za napjatého čekání minuty jen pomalu plynuly. Brzy asi přijde nepří-tel. A nemělo to trvat dlouho.
"Obergruppenfuhrere!... Obergruppenfuhrere!" volal zoufale Kraemer a tápal kolem sebe v předjitřní temno-tě, neboť Dietrich v opilosti zapomněl dát pokyny své ordonanci, že v tomhle malém belgickém venkovském hostinci, v němž bylo teď umístěno velitelství armády, je třeba počítat se zatemněním. A protože zatemněno nebylo, Kraemer si teď nemohl rozsvítit.
l
Dietrich vyndal zubní protézu ze skleničky, kterou měl u postele, a s obtížemi si ji nasadil. Cítil se mizer-ně. Po kořalce, kterou večer vypil, ho pořádně bolela hlava. "Co se děje?" optal se otráveně.
"Už tam jsou!" odpověděl Kraemer navztekaně.
"Kdo kde má bejt, člověče?"
"Ten Dodenburg, Obergruppenfiihrere. Dorazil k Huy na Máše."
"Jak to víte? Vysílačka Wotanu mlčí tři dny, nebo možná ještě dýl."
"To vím, že jejich vysílačka mlčí, ale tuhle informaci jsme nedostali od Wotanu."
Dietrich se rychle posadil, ale hned zjistil, že to ne-měl dělat. Měl teď pocit, jako kdyby mu někdo mezi oči zarazil dva rozpálené hřeby. Zasténal, ale Kraemer dě-lal, že si toho nevšiml, a suše oznámil:
"Dozvěděli jsme se to od Anglánů."
"Od Anglánů? Jak tomu mám rozumět?"

"Prostě tak, jak to říkám. Od Anglánů. Náš člověk zachytil rádiové hlášení, které posílali na vrchní velitel-ství Montgomerymu do Holandska. Bylo to sice slyšet dost slabě, ale rozumět prý bylo velmi dobře. A v tom hlášení se říkalo, že nějaká německá tanková jednotka se dostala do prostoru u řeky Masy - a ten člověk, co hlášení podával, tvrdil, že právě slyší rachot tanků, kte-ré jedou od východu. A my víme, že jediné naše tanky, které se dostaly tak daleko na východ, jsou ty Doden-burgovy." Pak se Kraemer odmlčel a po malé chvilce skoro ledabyle dodal: "Na to místo jsou ale nasměrova-né dvě naše jednotky, takže by mohlo dojít ke kolizi, poněvadž Dodenburg o tom neví..." Skoro to vypadalo, že ani nechápe, co hrozného říká.
Dietrich se pomalu s vážnou tváří pokřižoval:
"Ať ho Bůh opatruje! My už nemůžeme." Pak se hřmotný velitel 6. tankové armády SS vzpamatoval, zvýšil hlas a rázně přikázal službě: "Dejte mi sem něja-ké pití... a něco pořádného. Myslím, že to budu potře-bovat, viďte, Kraěmere...!"

7. KAPITOLA

Schulze zahnul s uloupeným shermanem z vyvýšeniny k říčnímu břehu. Jel v čele toho, co zbylo z Wotanu -a nejen on, ale i všichni za ním napjatě očekávali, jaký obraz se v mdlém světle prosincového svítání před nimi otevře. To, co uviděli, bylo šokující.
"Pane Bože!" zaječel Schulze, protože se před ním objevily všelijak potlučené a odřené tanky. Sherma-ny... "To jsou Angláni!" Poznal je hned, protože roze-znával jejich typické malé pestré praporky. "Shermany vpředu vpravo, Matzi," vykřikl do mikrofonu, který měl na prsou.
Matz nelenil a hned přitiskl oko k pryžovému lemu průzoru krytu. Ve vlasovém kříži dalekohledu zachytil nepřátelský tank, pečlivě zamířil - a hned nato Schulze-ho dělo vypálilo. Tank se při výstřelu zatřásl a z ústí hlavně vyšlehl šarlatový plamen. Prostor uvnitř se napl-nil štiplavým kouřem. V následujícím okamžiku se ne-přátelský sherman prudce zachvěl a vzápětí obrněnce zachvátil oheň. Osádka se pokoušela bleskově z hořící-ho vozidla uniknout.
Téměř současně se rozvinula prudká bitva, probíhají-cí se střídavým štěstím pro obě strany. Palba byla vede-na na krátkou vzdálenost, takže dělostřelci nemohli mi-nout cíl a svými přesnými zásahy vyřazovali z boje jeden tank za druhým. Shermany, které byly kvůli špat-ně krytým benzinovým motorům snadno zranitelné, většinou už hořely. Zbývající osádky tanků však boj ne-vzdávaly, znovu a znovu se odvážně vrhaly do boje a zoufale se pokoušely německý nápor zastavit.
Schulze měl na paměti Dodenburgovu instrukci: "Za žádnou cenu neustupovat. Dostat se přes ten prokletý most - i kdyby ho hájil sám ďábel!" Teď se tedy chystal na ten most dostat, bránil mu v tom ale hořící sherman. Schulze se do tanku naboural a pak se ho snažil odstr-kat z cesty.
Rachot a skřípění drceného kovu byly ohlušující. Schulze vztekle nadával a zvlášť ho rozčílilo, že se jakási dvojice nepřátelských pěšáků pokoušela zaútočit na ně-mecké monstrum ručními granáty. Byl to od těch pěšáků opravdu odvážný pokus, ale nedostali se daleko. Z věže se vynořil Schulze a pokropil je dávkou ze samopalu. Rozstřílená těla se zhroutila k zemi v tratolišti krve.
Z blízkých okolních domů se brzy objevili další pěšá-ci v khaki uniformách. Zpočátku se nemohli v situaci orientovat, panika byla v prvních chvílích dokonalá. Schulze k ní vydatně s uloupeným shermanem napomá-hal. Střílel na všechny strany, vrhal granáty - a překva-pení nepřátelští pěšáci se vůbec nedokázali zmoci na organizovaný odpor. Sherman střílel na tak malou vzdá-lenost, že jeho zásahy byly jisté. Angličané padali, kři-čeli, nic nechápali...
Tank se sice pohyboval pomalu a opatrně, ale přece jen došlo k nepříjemné kolizi. Dlouhá hlaveň kanónu narazila na cihlovou stěnu a motor se zastavil. Britská pěchota okamžitě s vítězným pokřikem vyrazila k bez-mocnému monstru. Sherman neschopný pohybu se pro ni stal vhodným terčem. Iluze snadné likvidace tanku však netrvala dlouho. Schulze úžasně rychle připravil ke střelbě kulomet a dlouhými dávkami kropil útočníky, kteří začali padat k zemi jako kuželky.
Štěstěna v té chvíli stála při Wotanu: Osádce se zno-vu podařilo nastartovat. Motor nejdřív zaškytal, pak se však plnou silou rozburácel a tank na nic nečekal: Vy-razil vpřed, směrem k životně důležitému mostu, kle-noucímu se přes řeku Mášu.
I když za časného svítání nebylo ještě dobře vidět, Schulze si všiml, že na mostě jsou ženisté, zjevně se ve spěchu snažící připravit nálože s výbušninou a uložit je do mostní konstrukce, aby most vyhodili do povětří. Teď možná svou práci jenom kontrolovali - na vzdálenějším konci mostu, u západního břehu, bylo vidět jednoho z důstojníků, jak se sklání nad odpalovací skříňkou a sle-duje zapojení. Bylo zřejmé, že kdyby se Němcům poda-řilo na most vjet, důstojník ho nechá vyhodit do povětří.
Schulze zapojil vysílačku a zakřičel do mikrofonu:
"Tempo, Matzi, pospěš si, jsme jako šneci! Vymač-kej z toho, co se dá!"
"Já dělám, co můžu, sakra!" vztekal se Matz v návalu bojového zápalu. "Kvůli těm tvejm krásnejm hambur-skejm vočím teda ještě trochu přidám - a celej ten po-dělanej tank vyletí jak éro!"
Po úplném sešlápnutí pedálu akcelerátoru se sherman děsivě rozeřval a celý se roztřásl, jako kdyby se měl opravdu každou chvíli rozpadnout na kusy.
Vedoucí tank tygr byl asi dvacet metrů za nimi a jeho velké dělo se kývalo ze strany na stranu, aby sráželo britské pěšáky, kteří se jako mravenci pokoušeli vylézt na šasi tanku. Dodenburg to sledoval s obavami. Ně-mecký tank musí projet!
Jestliže se to podaří, zbylí pancéřoví granátníci zau-jmou pozice kolem uloupeného shermana a budou od-rážet útoky až do té doby, než přijde pomoc od 6. tanko-vé armády SS. Dodenburg předpokládal, že její jednotka se bude snažit s nimi spojit.
K tomu však bohužel nedošlo - situace se vyvíjela úplně jinak. Schulze provedl s tankem náhle prudký obrat a nepřátelské střely začaly ťukat do bočního oce-lového pláště shermanu. Znělo to jako dopadáni kapek tropického

deště na plechovou střechu. A v té chvíli se z ranní mlhy vynořilo britské sedmnáctiliberní protitan-kové dělo, což bylo vůbec největší protitankové dělo, jaké Britové měli. Schulze věděl, že to je velmi nebez-pečná zbraň.
"Anglánské protitankové dělo před námi vpravo!" ohlásil.
Německého dělostřelce nebylo třeba pobízet. Rychle otočil věž, a když se mu v hledáčku zaměřovače objevil ochranný štít britského protitankového děla, bez dlou-hého váhání vypálil. Tank sebou při výstřelu trhl a pod-vozek poposkočil. Na tuto vzdálenost byl zásah zcela ji-stý. Dráha průrazného granátu neomylně směřovala na protitankové dělo a střela svůj cíl přesně zasáhla. Dělo po strašném výbuchu vyletělo dva metry do vzduchu a po pádu na zem se rozpadlo. Těla jeho pětičlenné ob-sluhy se změnila v krvavou, rozmetanou změť.
A v tu chvíli začalo Schulzeho opouštět štěstí. Už předtím - ještě pod ochranou protitankového děla - vy-razili proti Němcům dva angličtí vojáci, a teď se dostali do úhlu, kdy se na ně z uloupeného shermana nedalo střílet.
Schulze si těchhle dvou všiml až na poslední chvíli a po zádech mu hned přejel mráz. Rozeznal totiž, jakou zbraň jeden z vojáků nese.
"Plamenomet!" zařval. "Palte po něm!"
Bylo však pozdě.
Angličan stál proti tanku jako David proti Goliáši a čumák hubice hrozné zbraně mířil přímo na kovové monstrum. Ozvalo se zlověstné syčení a praskot - a směrem k shermanu vyletěl mohutný šleh plamene provázený mastným černým kouřem. Tank okamžitě obemkl děsi-vý oheň. Schulzemu se nepředstavitelným horkem zkři-vila tvář a instinktivně se pokoušel najít ochranu nahoře ve věži. 2ár mu vyháněl vzduch z plic, lapal po dechu a těžce polykal. Připadalo mu, že se topí. Pak se všech-no zklidnilo a Schulze si s úlevou uvědomil, že se může nadechnout trochu čistšího vzduchu.
Střelec v tanku měl sice k palbě připravený dvojhlav-ňový kulomet, ale reagoval pozdě. Střely, které měly zlikvidovat útočícího Angličana, prolétávaly mimo cíl. Voják s plamenometem to přežil a strašná zbraň vzápětí znovu zasáhla stojící sherman nenasytným, všepohlcu-jícím ohněm. Vzduch byl plný pronikavého zápachu
spáleniny, vzadu na podvozku shermanu se něco s hla-sitým praskotem vzňalo a hltavá modrá záře začala stoupat vzhůru. Žár byl nesnesitelný. Schulzeho poléval pot a v hrůze vnímal, že pološílený Matz křičí:
"Vzadu na podvozku něco hoří!"
Schulze si ještě stačil uvědomit, co to znamená. Bě-hem několika vteřin celý třicetitunový tank vybuchne.
Nebylo to určitě náhodou, že osádky shermanu říkaly svým tankům "ronsony", podle firemního názvu zná-mých zapalovačů. Tyhle tanky totiž chytaly právě tak snadno jako ty zapalovače...
Schulze teď jednal podvědomě. Na to, aby se zachráni-li před hroznou smrtí upálením, měli jen několik okamži-ků.
"Všichni pryč!" zařval a současně vystřelil z pistole na vítězoslavně se tvářícího Angličana s plamenometem. Zasažený voják vykřikl, v křeči se otočil a ještě jednou zmáčkl spoušť své zbraně, která vyslala poslední smrtící šleh. Mohutný plamen se vznesl k nebi jako obrovská po-chodeň. To už Schulze, Matz a několik dalších běželi jako o závod co nejdál od prudce vzplanuvšího shermanu, kte-rý úplně zablokoval kluzkou silnici k mostu.
Velitel obrněné brigády Bird nemusel příliš uvažovat o tom, co dál, když zjistil, že německé tanky uvízly na srázu u mostu v Huy a nejsou schopny postupu vpřed kvůli hořícímu shermanu. To byla situace, o které kaž-dý dělostřelec mohl jen snít.
Sám Bird si vzpomněl na hrozné dny, které zažil v Normandii, když ještě neměl skoro žádné bojové zku-šenosti a padl do podobné pasti. Tehdy hrstka němec-kých tygrů málem zlikvidovala celou britskou brigádu. Němci mohli úplně beztrestně pálit z boku na silnici blokovanou hořícími vraky britských tanků typu Co-mets a Churchill. A teď přišla chvíle odplaty... Bird vyštěkl do mikrofonu:
"Palte - cíl tanky před vámi!" A pak ještě připojil: "Bez milosti ty parchanty zlikvidujte!"
Dělostřelci v britských tancích tedy mohli mířit do slaběji pancéřovaných boků německých obrněncú,
a tak se dali systematicky do díla. Brali to skoro jako hru. Smáli se a vesele na sebe pokřikovali jako školáci, kterým skončila nudná hodina a teď mají přestávku. Je-jich děla ráže 75 mm spustila drtivou palbu. Smrtící střely směřovaly na německé tanky, které se octly v pasti. Vzdálenost k nim byla sotva dvě sté metrů, tak-že o úspěšnosti střelby nemohlo být pochyb. A Němci byli tak pevně sevřeni, že se skutečně nemohli ani hnout a pokusit se o únik.
Nastala likvidace posledních tanků Wotanu.
Dodenburg byl raněn a rána na čele mu dost krvácela. Přesto se zoufale snažil dál velet a vysílačkou vyzýval osádky tanků, aby se pokusily vyváznout z pasti. Někteří velitelé se o to opravdu snažili - i za cenu, že obětovali vlastní německé tanky, které neváhali rozstřílet a odsu-nout z cesty. Britové jejich záměr brzy pochopili, přesta-li se bavit tím, že likvidovali ty, co se octli v opravdu beznadějné pasti - a zaměřili se na jasné organizátory útěku.
Bojiště bylo naplněno deštěm granátů a velká šedesá-titunová monstra se neustále otřásala pod údery mohut-ných salv. Tlusté pancíře tygrů sice vydržely hodně, ale za stávající situace se s jejich odolností nedalo počítat. Střelba byla vedena vlastně z nepatrné vzdálenosti... Bird se jen usmíval a v duchu si spokojené mnul ruce. Konečně ti nenávidění frickové dostávají náležitý vý-prask!
Totální porážka postihla postupně celou německou jednotku. Nejdřív byly vyřazeny z boje osádky, pak při-šly na řadu zbraně a výzbroj. Podvozky tanků, rozstříle-né pásy. A všechno dovršovalo zničení tankového děla s bezmocně pokleslou hlavní.
Německé tanky tak byly likvidovány jeden za dru-hým. Z vojáků, kteří přežili - z někdejších hrdých pří-slušníků elitní německé jednotky - byli teď zpanikaření zoufalci, dezorganizovaní, vystrašení chlapi, zachraňu-jící jen své holé životy. Zoufalé trosky, jimž připadalo, že se všechno spiklo proti nim.
Na druhé straně řeky vyčkával čilý seržant Rosenk-ranz se svými dvěma kamarády. Spokojeně se ládovali teplými sendviči s hovězím masem z konzervy. Tuhle pochoutku jim připravili britští kuchaři. K tomu jim ješ-tě přidali speciální

nápoj, kterým se velice pyšnili - by-la to hustá hnědá směs čaje s rumem a sušeným mlé-kem. Rosenkranz se sice nejdřív optal, jestli to maso je košer, ale pak takové problémy raději pustil z hlavy. On by v téhle situaci ani sám velký rabín možná nebyl tak přísný, říkal si Rosenkranz. A teď přece ani tak nejde o jídlo, jako o ty nacistické hajzly, co zmasakrovali Ro-senkranzovy kamarády v Ardenách!
Dělostřelecká palba u mostu neustále sílila a jeden z kuchařů přispěchal ke třem otrhaným a zarostlým americkým uprchlíkům s potěšující zprávou, že "fricko-vé - přej to byli sami esesácký hajzlové - dostali u mo-stu pořádnej vejprask". Rosenkranz tedy usoudil, že je čas, aby se zvedli.
"Tak, chlapci," obrátil se s vážnou tváří ke kamará-dům a snažil se přitom spolknout poslední sousto mast-ného hovězího, "tak dost toho cpaní, je před náma úkol."
Plešatý Harry na něho hleděl z bedničky od konzerv, kam se před chvílí usadil, a přejížděl si dlaní po lesk-noucí se lebce. Moc se mu vstávat nechtělo: "A co jako bysme měli dělat? Je tady pěkně a docela teplo."
"Jo, a bude ti ještě teplejc, až tě nakopu do zadku," zavrčel Rosenkranz, Jestli se hned z ty bedničky ne-zvedneš." A popotáhl si opasek, který sebral jednomu spícímu anglickému důstojníkovi. "Musíme si jít s fric-ky vyrovnat účty."
"Myslíš, že to jsou oni, Rosenkranzi?" optal se Vede, čili Velký děvkař - radista.
"Jasně že jsou to oni. Na to můžeš vzít jed. Já to cej-tím," řekl přesvědčeně Rosenkranz. "Musíme lam dora-zit dřív, než si někdo toho nacistickýho velitele chytne a odvede si ho někam do teploučkýho zajateckýho tábo-ra, aby si ho tam mohl v poklidu vyslejchat." Rosenk-
ranz se ušklíbl a vycenil přitom nehezké zuby. "Dneska ten chlap musí zhebnout. S tím mizerou se nesměj dělat žádný ciráty!"
A tak se Rosenkranz, doprovázen poněkud váhavý-mi druhy, vydal v krvavém válečném běsnění na vy-sněnou cestu pomsty. Všechno nasvědčovalo tomu, že dny obersturmbannfuhrera Kuno voň Dodenburga jsou sečteny.
8. KAPITOLA
"Tak co se děje, Dietrichu?" ozval se Hitler do telefonu třesoucím se hlasem.
Dietrich měl v sobě půl láhve koňaku, ačkoliv bylo teprve devět hodin ráno, a vrhal prosebné pohledy na svého náčelníka štábu Kraemera.
Kraemer si ale v duchu říkal - proč já bych si měl z toho všeho dělat těžkou hlavu? Nacistický prominent Dietrich byl teď jako velitel armády "v hajzlu" - tak to bylo stručně vyjádřeno právě jeho vlastními slovy. A ten hajzl už začal parádně zapáchat.
"Zprávy nejsou příliš dobré, mein Fiihrer," začal Die-trich opatrně.
Obloha na obzoru se zbarvila probleskující zlověst-nou červenou září svědčící o tom, že dělostřelecká pří-prava zase znovu začala. Před budovou, kde sídlilo veli-telství Dietrichovy armády, rachotila vozidla, která přivážela čerstvé posily do nenasytného chřtánu fronty a musela se sem prodírat špatnou cestou, pokrytou blá-tem a sněhovou břečkou.
"Co tím míníte, když říkáte, že zprávy nejsou příliš dobré?"
Dietrich se znovu prosebně podíval na náčelníka štá-bu, aby mu nějak pomohl.
Kraemer se nakonec nad tím nešťastným hřmotným Bavorákem smiloval, i když to v téhle chvíli nebylo nic jednoduchého. Vyndal si z úst špičku ze slonové kosti a tiše pronesl: ,.;',
"Situace je proměnlivá, ale nikoli beznadějná." ; ,
Dietrich honem ta slova zopakoval a čekal, že se na-
něj ze strany Hitlera snese záplava výtek a příkazů, jak to bývalo v podobných případech obvyklé - zvlášť teh-dy, když byl fiihrer nastalou situací vzrušen a znepoko-jen. A to teď určitě byl.
Hitler však na Dietrichovo sdělení reagoval nečekaně mírně.
"To jsem pochopil," řekl tiše, "ale ten most musíme obsadit. Pošlete Dodenburgovi na pomoc všechno, co máte po ruce! Dohlédnu na to, abyste dostal co nejdřív posily. Hodně štěstí. Konec."
"Děkuji, mein Fiihrer," zamumlal Dietrich, spojení však už bylo přerušeno. Položil sluchátko a obrátil se ke Kraemerovi, který si znovu zapálil vlastnoručně uba-lenou cigaretu se zlatým náustkem. "Co si o tom myslí-te? Hitler říká, abychom posílili Dodenburga vším, co máme po ruce. Na tu akci nám poskytne prostředky."
Kraemer pokrčil rameny, pomalu vyndal špičku z úst a odměřeně ohrnul úzké rty.
"To jsou jen slova," poznamenal. "To jsou pouhá slo-va. My pro toho výjimečného mladého hrdinu Doden-burga nemůžeme nic udělat," pronesl s jistotou a usmál se. Jeho úsměv byl ale také odměřený a studený, jako kdyby byl věnován někomu, kdo ze života náčelníka štábu dávno odešel. "Ostatně - mladý hrdina? Spíš mrt-vý hrdina!"
"Co tím chcete říct?" zavrčel Dietrich.
"Copak už není mrtev, obergruppenfiihrere?"
Dietrich se na něho díval otupělýma alkoholickýma očima a zřejmě teď musel svůj mozek moc namáhat, aby pochopil, co to tu Kraemer říká. A ten mu ochotně podal vysvětlení:
"Z té pasti není úniku. Dodenburg je odříznut jednak od našeho týlu, jednak od jednotek vpředu, konkrétně od vaší 1. divize SS Leibstandarte , Adolf Hitler', která se nedostala dál než k Stavelotu. Počasí se zlepšuje. Meteorologové říkají, že zataženo nebude aspoň do Štědrého dne. Z .toho vyplývá," Kraemer teď varovně pokýval hlavou, "že nepřátelské letectvo nastoupí v pí-
ne síle. Nemůžeme proti němu nic postavit. A tak teď není žádná naděje, že by se dalo k Dodenburgovi nějak prorazit. A hotovo."
Kraemer založil ruce na prsou, jako by tím chtěl dát najevo, že v té záležitosti řekl poslední slovo.
"Jak jsem měl možnost toho chlapa poznat, tak to byl vždycky takový sebevědomý hajzlík," poznamenal Die-trich.
Kraemer si všiml, že Dietrich užil minulého času, ale nijak to nekomentoval. "Aleje fakt," pokračoval Di-etrich, "že nás mockrát vytáhl z bryndy. Pamatuju si třeba, jak jednou v Rusku, ve třiačtyřicátém, myslím, že to bylo u Charkova...,"

rozpovídal se, ale Kraemer ho dál neposlouchal.
Díval se ven špinavým oknem na rozbředlý a rozč-vachtaný sníh, který se stoupající teplotou čím dál tím víc tál. Uvažoval o tom, že je načase nějak se zabezpečit na poválečnou dobu. Vždyť už bylo jasné, že Německo válku definitivně prohrálo. První věcí teď pro něho bylo pokusit se nějak dostat zpátky do normálního wehrmachtu, poně-vadž vůbec netoužil po skončení války strávit zbytek ži-vota za mřížemi, jak to čekalo vysoké důstojníky SS včet-ně Dietricha. Tyhle věci ho teď nutně musely zajímat - a ne nějaký Doďenburg. Na toho prakticky zapomněl.
Zvenčí však stále bylo slyšet, jak na frontu jedou čer-stvé posily, nová potrava pro děla. Až sem, do místnosti velitelství, doléhaly nadšené hlasy dosud ještě pyšných mladých mužů, optimisticky zpívajících o vítězství. Jedno nákladní auto za druhým odváželo mladíky vstříc neúplatnému osudu. A nad krajinou se neslo veselé: "Oh, du schoner Westerwald..."
Tahle opěvovaná krajina se však zanedlouho stane spálenou zemí a nebude na ní nic krásného. A sen o ovládnutí světa se definitivně rozplyne.
Dodenburg lapal po dechu a pokoušel se zastavit krvá-cení ze zranění na hlavě. Jako velitele Wotanu ho děsi-lo vědomí, jak žalostně málo zbylo z pyšného pluku,
s jehož pozůstatky teď vystupoval na pahorek nad Má-šou. Zdálo se mu, že vzpomínka na to, jak pluk kdysi existoval v plné síle, patří velice daleké minulosti. Teď Wotan tvořila hrstka raněných a vyčerpaných mužů, kteří přišli o všechna voziďla a měli jenom ruční zbraně s minimem munice.
Velitel Wotanu se přikrčil u vrcholu pahorku a po-koušel se odtud přehlédnout údolí Masy, plné dýmu z hořících tanků a polopásových vozidel - většinou po-cházejících z rozdrceného úderného pluku SS Wotan. Už takřka s jistotou musel předpokládat, že pluk Wotan se nikdy víc nedá dohromady, že nadobro končí a není žádná naděje, že by tomu mohlo být jinak.
Z mlhy se vynořila nějaká temná postava. Dodenburg zvedl samopal, natáhl spoušť a odjistil. "Nestřílet!" ozvalo se, a ten hlas zněl Dodenburgovi povědomě.
"To jste vy, Schulze?"
"A kdo si myslíte, že by to mohl asi tak bejt?" ozval se Schulze tónem, na který u něho velitel pluku nebyl zvyklý - Schulze byl zřejmě absolutně u konce se sila-mi. "Do prdele!" hlesl vyčerpaně.
Dodenburg raději chvíli mlčel.
Bylo mu jasné, že Schulze musí být především úplně vynervovaný, vždyť prošel těmi hroznými jatkami, která Wotanu připravila britská obrněná brigáda.
"Budete teď s Matzem krýt náš ústup, připravte se!" řekl za okamžik a pokusil se přitom do svého hlasu vložit obvyklý bodrý tón, ale nějak se mu to nedařilo. "Já pove-du... ostatní... východním směrem," dodal opatrně.
Schulze na to něco zabručel a Matz ke svému staré-mu parťákovi prohodil:
"Nebuď votrávenej, stará vojno. Náš velitel po tobě těžko může chtít něco jinýho. To je prostě takovej osud."
"Do hajzlu s takovým osudem!" zavrčel Schulze ne-spokojeně.
Pak se ti, co přežili, začali pomalu shromažďovat u vrcholu svahu rozrytého granáty. Doďenburg byl při-praven se zbytkem Wotanu provést ústup.
Všichni se zastavili a naposledy společně pohlédli na řeku Mášu, plynoucí pod nimi. Ještě před krátkým ča-sem jim připadalo všechno tak důležité - řeka, město Huy a především most, snad nejdůležitější most na svě-tě, jehož ovládnutí, třeba jen na několik osudových ho-din, mohlo rozhodnout dějiny. Teď se však město, řeka a pahorky stanou pouhými body na mapě, podobnými tisícům jiných. Bohem zapomenuté osamělé vesničky, opuštěné linie zákopů, řeky, přes něž se přecházelo...
Vždyť se na těchhle místech i místech jim podobných bojovalo víc než pět let! Ty malé červené body, označe-né na vojenských mapách, však nikdy nebudou schopny samy vydat svědectví o citech a pocitech, jaké měli li-dé, kteří tam bojovali a přežili spalující pekelný žár, předvedli nadšené sebeobětování, byli svědky projevů zbabělosti, zažívali utrpení, strach i veškeré hrůzné běs-nění války.
Tato místa, podobně jako most v Huy, se stala his-torií.
Kdo může vědět, co ti, kteří zde padli, opravdu proží-vali, jak jim bylo, když se pokoušeli tento most dobýt?
Kdo to může znát?
Dodenburg prokletý most raději pustil z hlavy. Jako kdyby tu nikdy nic takového nestálo.
Teď všechno, co ho zajímalo, byla záchrana hrstky mužů, kteří přežili. Byl rád, že se mu je podařilo shro-máždit. Vykročil odhodlaně v jejich čele tajícím sně-hem k východu.
Zpátky se ani neohlédl.

9. KAPITOLA

Když se zbytky úderného pluku S S Wotan vydaly k úmornému pochodu na východ, pomalu a plíživě se začala po zalesněných pahorcích rozlézat mlha. Doden-burg se trápil neradostnými úvahami o tom, co je asi če-ká - a tak ani nepozoroval, jak kolem nich neprůhledný bílý mlžný závoj stále víc a víc sílí.
Mlha takřka pohlcovala všechny zvuky, tlumila i namá-havé hlasité oddychování téměř vyčerpaných mužů. Sou-časně s tím, jak mlha houstla, pronikala lezavá zima snad až do morku kostí vysílených těl. Když si to Dodenburg konečně uvědomil, usoudil, že příčinou bude kontrastní působení dvou klimatických front - teplá fronta přicháze-la z údolí Masy, které bylo pod nimi, ta studená fronta měla svůj původ v zasněžených horách, ležících nad nimi.
Velitel Wotanu teď měl pocit, že z něj vyprchala veš-kerá energie. Musel v sobě vzburcovat všechny síly -což byla záležitost spíš psychická - a postarat se o to, aby pochod kolony zbytků Wotanu byl úspěšný.
Teď s nimi zase byli i Schulze a Matz.
Mohutný Schulze kráčel v čele a na ramenou nesl ne-jen svou, ale i kamarádovu zbraň. Matz se držel v jeho těsné

blízkosti. Klopýtal, protože jeho protéza byla dáv-no značně pochroumaná a on si musel vypomáhat vlast-noručně vyrobenou primitivní berlou.
Schulze občas vrhl na velitele Wotanu dost otrávený pohled. Matze to překvapovalo, nic ale neříkal, jen sou-středěně vraštil obličej. Zdálo se, že Schulze přestal Dodenburga snášet. Muže, kterého po mnoho let obdi-voval, ba dokonce zbožňoval!
Pak se všichni tři octli vedle sebe. Schulze se tvářil, že velitele nevidí. Nepochopitelné napětí mezi oběma jako by narůstalo. Matz se snažil situaci nějak odlehčit, a tak se Dodenburga zeptal:
"Všechno v pořádku, obersturmbannführere?" A rych-le dodal: "Myslím, že by smě s trochou štěstí mohli těm anglickejm vejtahům v nočníkovejch helmách za pár minut zdrhnout."
Dodenburg přikývl:
"Máte pravdu, ale musíme se držet pohromadě. Ni-kdo se nesmí opožďovat. Chtěl jsem vám říct, Schulze, že je potřeba, abychom náš ústup dobře kryli a dbali na to, aby nás z týlu nikdo neohrozil. Já si to beru na sta-rost." Dodenburg pak sundal ze zápěstí kompas a podal ho zamračenému Schulzemu, který se pořád tvářil od-měřeně: "Půjdete teď vpředu. S kompasem přece umíte zacházet, že?"
Schulze přikývl, ale zase neřekl ani slovo.
Dodenburg dal rozkaz, aby se kolona zastavila, pak se všichni seřadili, velitel je přepočítal a znovu se při-tom neubránil pocitu smutku: pluk utrpěl opravdu těžké ztráty. Pak se znovu vydali na pochod a Dodenburg se zařadil až na konec. V rukou svíral samopal. Možnost,-že by je nepřítel dostihl, byla dost pravděpodobná.
Belhající Matz se v čele kolony vyčítavě obrátil na Schulzeho: "Ty jseš teda pěknej mizera! Nemáš jedno dobrý slovo pro našeho velitele a on by to zrovna teď tolik potřeboval!"
"Je to přece oficír, no ne?" utrousil Schulze. "Je za to přece placenej. Proč by si měl kvůli němu nějakej oby-čejnej fronťák dělat starosti?"
Matz jen zavrtěl hlavou, protože jednání starého par-ťáka nechápal:
"Co se to s tebou, krucinál, stalo? Z tebe je úplně ji-nej člověk!" Zadíval se do Schulzeho drsné, ošlehané tváře, ale nic z ní nedokázal vyčíst.
"Zažili jsme tolik všelijakejch malérů, že to člověka prostě může změnit," odpověděl Schulze, vytáhl cigare-tu, ale nezapálil ji, jen ji zastrčil za ucho. Mlha v i okamžiku ještě zhoustla, skoro na sebe neviděli. A mož na i to způsobilo, že Schulze začal být sdílnější. "Až ta-hle šlamastyka skončí, Matzi, nechám se přeložit od SS k nějaký asanační službě nebo k důstojnickejm ubytova-telům. Tam budu moct opečovávat třeba i ty ošklivý še-dý myši z armádních ženskejch pomocnejch sborů. Když to tak vemeš, tak jedině tohle ze všech věcí kolem nás může mít nějakej smysl."
"Už tě vidím, jak si v tom libuješ," zavrčel Matz opo-vržlivě, "ty - a nějaký podobný služby!" Zavrtěl nevě-řícně šedivějící hlavou, ale dalších poznámek se raději vzdal.
Dodenburg se neustále snažil sledovat, co se děje v té mléčně bílé tmě v jejich týlu. Nemohl se zbavit pocitu, že jsou ohroženi ze všech stran. Najednou se mu připo-mnělo dětství. Bylo to v rodném Východním Prusku... Jednou se jako malý chlapec vracel v pozdním zimním odpoledni ze školy a šel sám hustým, ztichlým boro-vým lesem po cestě, která vedla na jejich osamělý sta-tek. Tehdy měl stejný pocit jako dnes.
Tenkrát mu ovšem hlavou běžely obrazy z pohádek bratří Grimmů o Jeníkovi a Mařence, o čarodějnici a perníkové chaloupce.
Teď byl dospělý, hruď měl ověšenou řády a vyzname-náními za statečnost, ale přesto se nedokázal zbavit onoho dávného pocitu nejistoty, že ho někdo v mlze tiše sleduje. Kdo, nebo snad co by to mohlo být? Ostrý, tvr-dý hlas někde uvnitř pomyslně zavolal: Tak vylezte! Kdo to tam je? Všude však bylo ticho.
Rosenkranz sklouzl po zasněženém srázu, za ním sjel dolů i Plešatý Harry a radista zvaný Vede. Ti tři věděli, že Němci jsou někde před nimi, ale zatím neslyšeli nic než své vlastní těžké oddechování - a potom ještě mo-notónní zvuk tajícího sněhu, odkapávajícího z boro-vých větví, ponořených stejně jako celý kraj do husté mlhy.
Plešatý Harry byl opravdu hodně zadýchaný, a tak Rosenkranzovi řekl:
"Já si myslím, že je v tyhle hustý mlíčný polívce nemů-žeme najít. Hele... zabalíme to a pudeme k Anglánům vyloudit nějaký žrádlo. Aspoň něčím se v ty jejich kuchy-ni potřebuju zahřát, jinak mi koule zmrznou na kost."
Rosenkranz na něho vrhl otrávený pohled a opovržli-vě se optal:
"To jsi zapomněl, co ti hajzlové udělali s našima klukama?"
"A Anglány necháme plavat?"
"Čert je vem!" přerušil Rosenkranz rázně svého ple-šatého kamaráda. "Mám strach, že se Němčouři stihnou stáhnout do ty svý pitomý Siegfriedovy linie ještě dřív, než Angláni dopijou čaj. Oni si ho totiž nikdy nedoká-žou odpustit."
Jeho parťáci na to ani necekli, jen urputně zírali do neproniknutelné bílé stěny před sebou, jako by to právě nyní mohlo celou věc vyřešit.
Rosenkranz vzal pušku a hodil si ji přes mohutné rameno.
"Tak jdeme! A hoďte zadkem, žvanili jsme dost dlou-ho. Ať nám ty německý zabijáci neupláchnou."
Netrvalo dlouho - snad čtvrt hodiny, kdy Rosenkranz s kamarády narazil na prvního opozdilce z Wotanu. Sta-lo se to vlastně nešťastnou náhodou: jeden vyčerpaný muž sešel v mlze z cesty a Dodenburg o tom neměl ani tušení. Ten, co se ztratil, byl poddůstojník SS - a úna-vou nemohl dál. Usedl na zem a rozplakal se jako dítě. Potom měl pocit, že se něco děje. Uběhla snad věčnost, než se mu podařilo zvednout hlavu, a když to udělal, spatřil před sebou tři americké vojáky. Nemohl vůbec pochopit, oč jde.
Rosenkranz chvilku čekal, ale pak na vyděšeného Němce uhodil:
"Kam šli ostatní?"

Vzlykající německý poddůstojník se však na něj dí-val naprosto nechápavě. Nerozuměl inu.
Rosenkranz se pokusil zopakovat otázku pomocí ně-kterých slov, která znal z jidiš.
Blonďatý poddůstojník byl přítomností tří divoce vy-hlížejících Američanů úplně šokovaný, ale nakonec pře-ce jen pochopil, na co se ho ptají, a rukou ukázal směr doprava.
Rosenkranzovi to stačilo, víc v téhle chvíli vědět ne-potřeboval. A okamžitě přikázal radistovi, aby Němce zabil.
"Proč zrovna já?" vyjekl bývalý Casanova.
"Protože jsem to řekl. Máš na to jedině nůž, ale ne-smíš nechat toho chlapa dělat kravál. Ti ostatní určitě nejsou daleko." Teprve teď si Rosenkranz všiml, že opodál je spousta stop, které se ještě nestačily zaplnit vodou z tajícího sněhu. "Museli tudy jít před chvílí."
Někdejší suverénní Vede - Velký děvkař - teď kapi-tuloval. Podvolil se kamarádovu příkazu. Jako většina lidí v podobné situaci se pokoušel dostat ke své oběti nenápadně a podle vzoru zubařů, kteří nechtějí děsit dětského pacienta a do poslední chvíle skrývají své kleště, podržel i on svůj nůž za zády a udělal pár nená-padných krůčků.
Němec ho nevnímal, byl na pokraji zhroucení. Ame-ričan bleskově uchopil svou oběť pod krkem a dřív než mohla vykřiknout, vrazil jí ostří nože do hrudi. Němec se zachvěl a z hrudi mu vytryskla rudá, lepkavá krev. Radista bodl ještě jednou. Z Němcových prsou vyšel dlouhý sten - a pak se jeho tělo sesulo a oči se zvolna zavíraly, jako kdyby je najednou přemáhal spánek.
Útočník pomalu uvolnil sevření a mrtvý se stejně po-malu a bez hlesu složil.
Právě v tom okamžiku se z mlhy vynořil obersturm-banfuhrer Kuno voň Dodenburg, který už zjistil, že se mu jeden z mužů ztratil. Velitel pluku Wotan se octl na dohled této nechutné scény, zvedl samopal a do nastalé-ho ticha vykřikl:
"Co je to..."
Nedopověděl.'
Rosenkranz byl rychlejší. V tom okamžiku mířil pří-mo na Dodenburgovo srdce a křičel:
"Zvedni ty pracky!"
Zraněný a vyčerpaný Dodenburg slovům sice přesně nerozuměl, ale smysl byl víc než jasný. Samopal se mu sesunul a velitel pluku Wotan se teď jen snažil o jediné: nehledět na mrtvého muže z vlastní jednotky. Na blon-ďatého mladíka, který tu ležel na zemi a nevidoucí oči obracel kamsi do mlhy.
Rosenkranz byl spokojený, na jeho tváři se dokonce objevil vítězoslavný úsměv. "Tak jsme tě dostali, fric-ku," řekl pomalu a pečlivě, soustředěn na to, aby nená-viděný německý důstojník SS mohl alespoň rozeznávat jednotlivá slova, když nic jiného.
Tenhle Němec brzo zemře, ale Rosenkranz si přeje, aby mu to neprošlo jen tak... Musí se v hrůze svíjet a prosit o milost jako ti ubozí američtí kluci z roty K, které tyhle esesácké svině tak chladnokrevně a krutě za-vraždily!
Dodenburg věděl, že jeho situace je velice špatná. Škoda toho samopalu, který teď byl mimo dosah! Spoléhat se na kamarády z Wotanu taky nemohl. Byli daleko vpředu a možná si ani nevšimli, že poslední z kolony chybí. V divokých nebolených tvářích ame-rických vojáků viděl jen nenávist a bylo mu jasné, že s ním nebudou mít slitování. Chystali se ho zabít, stejně jako to před chvílí udělali s vyčerpaným pod-důstojníkem SS.
Teď všechno záleželo jen na jeho vynalézavosti a ry-chlém uvažování. Čekal napjatě, co Američan udělá.
"Na kolena!" zařval Rosenkranz a ukázal k zemi.
"Ne," odpověděl mu pevným hlasem anglicky Do-denburg. "Nikdy si před nikým nekleknu," chtěl dodat, ale jeho slova se změnila v zasténání při ostré bolesti, když ho Rosenkranz kopl vší silou do rozkroku.
Dodenburg se okamžitě poroučel k zemi - a klesl na kolena.
Ruce si přitom držel na zasaženém místě.
"To je lepší, Němčoure," řekl Rosenkranz, "učíš se rychle."
Dodenburg na to nereagoval - stejně ani nemohl.
Náhle, bez jakéhokoliv záchvěvu strachu, pochopil, zeje opravdu konec. Jeho osud se naplnil.
"Jsme v úplným hajzlu," řekl by asi v téhle chvíli sta-rý dobrý Schulze... Myšlenka na něj se Dodenburgovi mihla hlavou současně s vědomím, že ho už nikdy neu-vidí. Nesetká se už s nikým ze svých známých. Cítil, že mu zbývá jen několik vteřin života. Chtějí ho zabít...
"Modli se, Němčoure - jestli to vůbec umíš," řekl velký chlap před ním a zvedl zbraň. Vypadalo to, jako kdyby čekal, až muž na kolenou v pozici prosebníka se-pne ruce a bude žadonit o milost.
Dodenburg to však neudělal.
Na jeho jasné, pohublé tváři nebylo znát žádné po-hnutí, žádná emoce.
Působil dojmem člověka vyrovnaného se svým osu-dem, smířeného s tím, že takto rozhodl možná už kdysi dávno sám hrozný bůh války. Asi to takhle má být...
Rosenkranz pokrčil rameny a skoro ležérně prohodil:
"Tak to bysme teda měli."
Dodenburg na něj pohlédl právě v tom okamžiku, kdy někdejší minutkář jisté židovské restaurace stiskl spoušť.
Krev a kousky lidské tkáně se rozstříkly na všech-ny strany. Na sněhu vyrostly červené chuchvalce a kulky přišpendlily prostřílené tělo ke kmeni nejbliž-šího stromu.
V tom prvním zlomku smrtonosné vteřiny, v děsivě krátkém okamžiku, měl Dodenburg pocit, že padá do propasti.
Ještě spatřil rudou mlhu, která se ho chystala pohltit - a z ní se vynořila jakási temná, zlověstná tvář.
Bůhvíproč pochopi], že je to tvář židovského boha pomsty. Možná proto, že jeho aristokratický čich jako zázrakem zachytil nepříjemný zápach přepáleného tuku a kuchyňských par. Ještě si myslel, že se zeptá... On, velitel nejelitnějšího německého pluku, byl snad zabit židovským kuchařem?
Pokoušel se promluvit, ale ústa už nevydala žádný zvuk.

Rosenkranz vrhl na jeho tělo opovržlivý pohled. Sot-va znatelně pohnul masitými rty a nenávistně plivl na Dodenburgovu zkrvavenou tvář.
Plivanec stékal po obličeji, který mnohým dřív připa-dal hezký.
Kuno voň Dodenburg, poslední velitel úderného plu-ku SS Wotan, umíral.
Všechno skončilo.
POSLÁNÍ
, "Konec dobrý - všechno dobré."
Staré přísloví
P.S.
Sníh po oné hrozné zimě už téměř zmizel, jen tu a tam po něm v těchto osamělých, válkou poničených kopcích zůstaly zmrzlé, špinavě bílé kupky nad opuštěnými úkryty a krátery po výbuších granátů.
Kapitán Kessler opatrně kráčel po návrší cestou, kde Němci v prosinci sváděli boje, pozorně si prohlížel te-rén a snažil se vybavit v paměti všechny okolnosti a po-drobnosti, než se na ně úplně zapomene.
Poté, kdy byl koncem roku raněn, zařadil ho Eisen-hower osobně do svého štábu ve Versailles. Nejdřív si s ním ovšem promluvil, a jak mohl Kessler posoudit, byl přitom Ike docela v dobrém rozpoložení. Z jeho po-bledlé výrazné tváře vyzařovala spokojenost, že pře-kvapivá ofenzíva' Němců už skončila a německé armá-dy jsou na ústupu k Rýnu:
"Vy nepatříte do frontové linie, Kesslere. Máte příliš velkou cenu na to, abyste mohl padnout do zajetí."
Ike sice užil slova "zajetí", ale kdyby to slovo vypus-til a zůstalo jenom to "padnout", vyšlo by to nastejno. Alespoň podle původní představy nejvyššího velení, kdy vlastně Kessler do zajetí padnout neměl. Mrtví pře-ce nemluví...
"Od tohoto okamžiku budete vykonávat funkci mého osobního pozorovatele - ovšem za frontovou linií."
Kessler předem dostal instrukce, že má projevit své díky a vděčnost "Brouku" Smithovi, který při setkání připojil varování:
"A nechtě si Všechno to, co se stalo, pořádně projít
hlavou, Kesslere! A pak na to zapomeňte! Pamatujte si: písemně - ani slovo! Ike vám může dát medaili za sta-tečnost v poli, ale kdyby mu něco mělo komplikovat je-ho plány, tak..." Významně zvedl obočí a ani nemusel nic dalšího říkat. Kessler mu rozuměl až moc dobře. Na to nemusel mít moc velkou fantazii, aby si spočítal, co by ho čeka-lo, kdyby měl nějaké nevhodné řeči.
Tohle všechno se odehrálo počátkem ledna. V únoru, kdy už Němci ustoupili, přestávala nabádavá slova ná-čelníka štábu na Kesslera působit.
Napadalo ho, že by si měl nějakým způsobem v pa-měti utvrdit fakta. Že by si sám pro sebe měl v pevněj-ších obrysech zaznamenat obraz onoho nyní opuštěné-ho bojiště, spojeného se skutečností, že Middletonův osmý sbor ztratil 12 000 vojáků za velké ofenzívy, zá-měrně vyprovokované proto, aby Němci vyrazili ze Si-egfriedovy linie. Pak přece následovalo to hrozné krve-prolévání v Belgii...
A tak o něco později kráčela promáčenou výšinou po-krytou pozůstatky válčení osamělá postava ve slušivé štábní uniformě. Míjela rozbitá vozidla, opuštěná děla, spoustu pohozených zbraní - a vedle nich nesčetné množství nafouklých mrtvých těl, která se lidským očím odhalovala teprve až teď, když roztály nánosy sněhu.
Kesslerovi se vybavovaly smutné detaily všeho, co se odehrávalo na téhle krví prosáklé výšině, kde se ujala vlády smrt. Věděl, že si musí navždy zapamatovat, jak vypadá právě tenhle rozbitý rezavý kanón, který tu po-krouceně leží jako hračka, jak se v téhle krajině zmaru vyjímají pušky, bodákem zapíchnuté do země, aby ozna-čily místo, kde je něčí hrob. Člověk, který to zažil, nikdy přece nemůže zapomenout na děsivé obrazy utržených lidských údů a koster, visících na větvích stromů.
Ti mrtví...!
V okamžicích zmaru jsou snad ještě důležitější než ti, kteří zůstali naživu. Pro ty, kteří přežili, budou mlčící svědci navždy dokladem "velké hry", k níž na těchto
osamocených výšinách došlo. Dlouhé bílé řady kamen-ných náhrobků, podobajících se vojákům na přehlídce, povstanou na ohromných vojenských hřbitovech, vybu-dovaných za frontou... A všechny ty hroby budou po všechny časy svědectvím, jak někdo odepsal mladé ži-voty ještě dřív, než se ještě nezralí lidé pořádně mohli rozhlédnout po světě.
Budou svědectvím o egoismu těch, kteří mají moc rozhodovat o jiných.
Po horské cestě k výšině, na níž se bojovalo a kam si zašel za vzpomínkami kapitán Kessler, teď přijíždělo nákladní auto armádní pohřební služby. Mrtvé bylo tře-ba pohřbít. Několik černochů v uniformách přinášelo nosítka, provizorní polní lůžka, krumpáče a lopaty -a nikdo přitom nijak zvlášť nepospíchal.
Vždyť ani mrtví nikam nepospíchají.
Kessler si začal rychle načrtávat kresbu toho, co na bojišti viděl. Kreslil a dělal si poznámky - chtěl to stih-nout ještě dřív, než pohřební služba dokoná své dílo a některé mrtvé odveze. Platilo přece, že američtí vojáci nemají být pohřbíváni v zemi nepřítele...
Jeho blok se rychle plnil.
Zaujal ho například mladý pěšák ležící na okraji jámy, naplněné vodou. Jednu část obličeje měl ustřelenou, dru-há část však byla úplně netknutá. A na tom zbytku tváře se dal rozeznat zvláštní úsměv, jak kdyby v okamžiku smrti mladíka něco pobavilo. Na okraj náčrtku si Kessler připsal poznámku: "Zdravě vypadající, růžolící tvář. Je otázka, na co myslil v okamžiku, kdy byl zasažen." Pak se pokoušel zachytit i další detaily, pracoval přitom rych-le, ale i pečlivě. "Kalhoty rozervány..." Když dokreslil, ještě dopsal: "Kapsy obráceny naruby. Mrtvé tělo bylo zřejmě oloupeno... Provlhlé noviny... Dopisy od milé, od přátel... Fotografie blízkých, zpřetrhané fotografie na-hotinek - že by snad olupovači mrtvol byli prudérní?"

"Vy jste armádní malíř, pane kapitáne?" ozval se za Kesslerem sytý hlas s jižanským akcentem. Bylo to tak nenadálé, že se Kessler až lekl.
Ohlédl se.
Seshora na něho hleděly pozorné oči urostlého čer-nocha. Muž přišel tak potichu, že o něm vůbec nevěděl. Opíral se o dlouhou lopatu, jeho boty byly zablácené a plášť zacákaný. Vypadalo to, že teď si zřejmě udělal něco jako pracovní přestávku.
Kessler se zarazil. V segregované americké armádě nebylo zvykem, aby černoch přímo požádal vojáka s bí-lou pletí o informaci - a to zvlášť, když šlo o důstojníka.
"Promiňte, pane," řekl černoch a vypadal v té chvíli velice vážně, "můžete mi říct, co na těch mrtvých máte?"
"Jak to myslíte?" optal se Kessler překvapeně.
"Všichni ti mrtví jsou stejní. A všichni jsou taky stej-ně cítit. Pane Bože, jak ti jsou cítit! Já jsem jich už po|hřbíval snad stovky, černé i bílé, důstojníky i obyčejné vojáky. A všichni jsou cítit úplně stejně. A řekl bych, že to tak bude vždycky."
Podíval se na Kesslera jako nějaký černý mág. Zvedl l se vítr, ale jeho věštecká vysoká postava zahalená pláš-těm těm poryvům vzdorovala. Pak nadzvedl okraj příl-by, což snad měl být nějaký svérázný pozdrav, dal si lo-patu na rameno a s tichým pohvizdováním vykročil ke své další práci.
Kessler se za ním díval a pojednou měl pocit, že všechny iluze, všechen zájem o to, co bylo, je pryč. I ty i zvláštní úvahy o mrtvých jsou pryč... Všechno se né kam začalo vytrácet. Budou se lidé po letech opravdu' zajímat o to, co se tu stalo?
Pochybnosti trvaly ale jen pár okamžiků. Potom se rázem vrátilo přesvědčení: Ne, lidé se nepřestanou zají- | mat o to, co se stalo! A nic nebude zapomenuto! A pra- ve úkolem spisovatele je, aby lidé všechno to prožité pochopili a uchovali v paměti!
A tak si Kessler znovu začal do svého bloku kreslit a dělat poznámky. Se stejným zápalem jako dřív.
Vždyť i on byl tím mužem, který nikdy nezapomene...